

แผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. 2566 - 2570

จัดทำโดย สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี

คำนำ

ภาคการเกษตรของประเทศไทยในปัจจุบันมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรจึงมีความสำคัญในระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล และในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรจะต้องมีวัตถุประสงค์ เป้าหมายและวิธีการ ดำเนินการที่ชัดเจนเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การเกษตรและเศรษฐกิจของประเทศ รวมถึง นโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล ซึ่งการการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอเป็นภารกิจที่กรมส่งเสริมการเกษตร กำหนดให้สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กลไก ของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลและเสนอแผนพัฒนาการเกษตรบูรณาการ ร่วมกับแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นกรอบการจัดทำโครงการเสนอขอรับ การสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดและกลุ่มจังหวัด และตามระบบส่งเสริม การเกษตรกำหนดให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรเป็นองค์ประกอบหนึ่งของระบบส่งเสริมการเกษตร ที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนงานในพื้นที่

สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรีขอขอบคุณส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ตลอดจนภาคเอกชนและผู้แทนเกษตรกร ที่ให้ความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของ จังหวัดกาญจนบุรี โดยได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะแนวทางต่างๆ ประกอบการจัดทำแผนดังกล่าว และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาการเกษตรฉบับนี้จะเป็นประโยชน์เพื่อการวางแผนในการพัฒนา ภาคเกษตรกรรมของจังหวัดกาญจนบุรีต่อไป

สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	
ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร	๑ - ๑๕
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดกาญจนบุรี	๑๖ - ๕๑
ส่วนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี	๕๒ - ๖๒
ส่วนที่ ๔ การกำหนดทิศทางในการพัฒนาการเกษตร ของสำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี	๖๓ - ๗๑
ส่วนที่ ๕ สรุปรูปโครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๗๒ - ๗๕

ส่วนที่ ๑

บทนำ

ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการเกษตร ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของจังหวัดกาญจนบุรี โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับ ศักยภาพของประเทศ ในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐ ของประชาชน เพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็นการเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

โดยในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิต ให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐาน ความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพ ในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิต และการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและ ส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนาการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญานวัตกรรม และเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้างความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นตลอดจนเชื่อมโยง ไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ พัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนาระบบ การตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคู่การขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพ ความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจ การเกษตรขนาดกลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรม และพลังงานที่เกี่ยวข้อง กับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง

๔) ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบล เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

๒.๒.๔ **แผนย่อยเกษตรแปรรูป** ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๕ **แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ** ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์ จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำการเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของ รัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของ ประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหาร และผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูลอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ในมิติต่างๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจน เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่าย ธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน ภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่ม และการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

๖) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยี และเครื่องมือ ต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็ว และไม่เป็นการค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร ที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียน กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียน กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๓ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๒.๔ กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

องค์ประกอบหลักของการขับเคลื่อนประเทศสู่ “เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน” (Hi-Value and Sustainable Thailand)

เนื่องด้วยเป้าประสงค์ที่ต้องการให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำหน้าที่ระบุทิศทางการพัฒนาประเทศที่ควรมุ่งเน้นได้อย่างชัดเจน การกำหนดกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมุ่งเน้นคัดเลือกประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงในการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ Hi-Value and Sustainable Thailand ในองค์ประกอบ ๔ ประการ ได้แก่ ๑) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy) ๒) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) ๓) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living) และ ๔) ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ (Key Enablers for Thailand's Transformation) โดยภายใต้องค์ประกอบในแต่ละด้าน ได้มีการกำหนด “หมุดหมาย” (Milestones) ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “จัด” ในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีความสำคัญต่อการพลิกโฉมประเทศสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand ภายในปี ๒๕๗๐ โดยรายละเอียดขององค์ประกอบทั้ง ๔ ด้าน และหมุดหมายมีดังนี้

ไทยมีความสามารถในการแข่งขันสูง บนพื้นฐานของการสร้างมูลค่าเพิ่ม จากการพัฒนาต่อยอด และใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม พร้อมกับการลดผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อม และมีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการปรับทิศทางของภาคการผลิตเดิมที่มีความสำคัญ แต่มีความเสี่ยงที่จะสูญเสียความสามารถในการแข่งขันในอนาคต และมีความเสี่ยงที่จะสูญเสียส่วนแบ่งทางการตลาดหรือได้รับผลกระทบเชิงลบจากกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกหากไม่มีการปรับตัว และส่งเสริมภาคการผลิตที่ไทยมีศักยภาพสอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลง

ของโลก โดยหมายความว่าประเทศต้องบรรลุให้ได้ภายในระยะ ๕ ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อให้เป้าหมายของการมี “เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย

๑) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy)

หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

หมวดหมู่ที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน

หมวดหมู่ที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง

หมวดหมู่ที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค

หมวดหมู่ที่ ๖ ไทยเป็นฐานการผลิตอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและบริการดิจิทัลของอาเซียน

๒) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society)

หมวดหมู่ที่ ๗ ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้

หมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจทันสมัย และน่าอยู่

หมวดหมู่ที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

๓) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living)

หมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๔) ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ (Key Enablers for Thailand's Transformation)

หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง

๒.๕ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๕.๑ นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย

๑.๑ การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม

พัฒนาอุตสาหกรรมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy) โดยนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาพัฒนาต่อยอด และสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมในการผลิตสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมและบริการของท้องถิ่น ปรับระบบการบริหารจัดการการผลิตและระบบโลจิสติกส์ ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน การใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาเพิ่มมูลค่า การบริหารจัดการของเสียอุตสาหกรรมและขยะแบบ คลัสเตอร์ระหว่างอุตสาหกรรมและชุมชนในแต่ละพื้นที่ของจังหวัด กลุ่มจังหวัด เพื่อลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับกฎระเบียบทางด้านสิ่งแวดล้อมในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

๑.๒ พัฒนาภาคเกษตร

๑) รักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรและรายได้ให้กับเกษตรกรในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด โดยผ่านเครื่องมือและมาตรการที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ ไม่เป็นภาระกับงบประมาณแผ่นดินเกินสมควร จัดให้มีระบบประกันภัยสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบตลาดที่เชื่อมโยงผลผลิตของเกษตรกรถึงผู้ประกอบการแปรรูปและผู้บริโภคอย่างเป็นธรรม การใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือในการขยายและเข้าถึงตลาดในรูปแบบต่างๆ การอำนวยความสะดวกทางการค้า และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตรที่มีประสิทธิภาพ

๒) ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังของภาครัฐ โดยจัดให้มีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มรายได้และลดต้นทุนการเกษตรครบวงจร ตั้งแต่การปรับโครงสร้างต้นทุนการผลิต อาทิ เมล็ดพันธุ์ พื้นที่เพาะปลูก ปุ๋ย เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร แหล่งน้ำ และระบบไฟฟ้าเพื่อการเกษตร การลดภาระหนี้สินโดยให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบที่มีต้นทุนต่ำ การลดความเสี่ยงจากราคาพืชผลทางการเกษตร การพัฒนาทักษะอาชีพเสริมรายได้ รวมทั้งการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิต และการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับฐานทรัพยากรในพื้นที่และความต้องการของตลาด นำระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการจัดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) และส่งเสริมกลไกอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน รวมทั้งระบบการบริหารจัดการเชิงรุกมาใช้ในการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่

๓) พัฒนางค์กรเกษตรกรและเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยเพิ่มทักษะการประกอบการและพัฒนาความเชื่อมโยงของกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ในทุกระดับ โดเนเฉพาะด้านการตลาด การค้าออนไลน์ ระบบบัญชี เพื่อขยายฐานการผลิตและฐานการตลาดของสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง มีความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ไปสู่เกษตรกรอัจฉริยะ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรได้อย่างมั่นคงต่อไปในอนาคต

๔) ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกร โดยใช้ประโยชน์จากฐานความหลากหลายทางชีวภาพ การลด ละ เลิกใช้ยาปราบศัตรูพืชโดยเร็ว โดยต้องจัดหาสารทดแทนที่มีประสิทธิภาพเพียงพอและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มและโอกาสทางเศรษฐกิจ อาทิ เกษตรอินทรีย์ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ และเกษตรแปรรูป เพื่อต่อยอดไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย

๕) ดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยการผลิตต่างๆ รวมทั้งดูแลและลดความเสียหายจากการทำการเกษตรในพื้นที่ประสบภัยทางธรรมชาติซ้ำซาก โดยกำหนดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning)

๖) ส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าเป็นพืชเศรษฐกิจ โดยการสนับสนุนพันธุ์กล้าไม้ และให้ความรู้ในการบริหารจัดการเชิงพาณิชย์อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการปลูก บำรุงรักษา ดูแล และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้ให้แก่เกษตรกรอีกทางหนึ่ง

๗) ส่งเสริมการทำปศุสัตว์ให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมการตลาด วิจัยและพัฒนาพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจและสัตว์พื้นบ้าน อาทิ โคเนื้อ แพะ และแกะ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนามาตรฐานการผลิต และคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการส่งออกผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไปสู่ตลาดโลก

๘) **ฟื้นฟูและสนับสนุนอาชีพการทำประมงให้เกิดความยั่งยืนบนพื้นฐานของการรักษาทรัพยากรทางการประมงและทรัพยากรทางทะเลให้มีความสมบูรณ์อย่างต่อเนื่อง** โดยเพิ่มขีดความสามารถการทำประมงอย่างถูกต้องในกลุ่มประมงพื้นบ้านและเชิงพาณิชย์ การเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการสร้างรายได้และลดต้นทุนการทำประมง ลดอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมการรวมกลุ่มประมงชายฝั่งและประมงพื้นบ้าน เพื่อสร้างพลังในการประกอบอาชีพควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ในพื้นที่ และเร่งพัฒนาการเพาะเลี้ยงในทะเลที่สอดคล้องกับแผนการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ รวมถึงการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากภูมิปัญญาในการแปรรูปมาเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และสินค้าประมง

๒. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน สร้างมูลค่าเพิ่มธุรกิจชุมชนผ่านอัตลักษณ์ของพื้นที่ โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ของไทย ผู้ประกอบการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และสหกรณ์ในชุมชนให้สามารถใช้ประโยชน์และต่อยอดจากสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และทรัพยากรในพื้นที่ รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างสรรค์คุณค่าผลิตภัณฑ์และบริการของชุมชนที่มีอัตลักษณ์และมีมาตรฐานการผลิตตามหลักสากล ซึ่งจะช่วยสร้างรายได้สู่ชุมชนอย่างทั่วถึง นำไปสู่การสร้างเศรษฐกิจชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนและมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจของจังหวัดมากขึ้น

๓. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

๓.๑ ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน โดยจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎรที่ยากไร้และเกษตรกรตามหลักการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ การกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รื้อกล้า และมีมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใช้เกษตรกรและผู้ยากจน จัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการที่ดิน จัดทำหลักฐานการถือครองที่ดินของรัฐทุกประเภท จัดทำแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน และเร่งแก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน เพื่อลดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

๓.๒ ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล โดยเชื่อมโยงกับแผนบริหารจัดการน้ำ ๒๐ ปี ของประเทศ เพิ่มผลิตผลในการจัดการและการใช้น้ำทุกภาคส่วน จัดให้มีน้ำสะอาดใช้ทุกครัวเรือนในชุมชนชนบท ในปริมาณ คุณภาพ และราคา ที่เข้าถึงได้ มีระบบการจัดการน้ำชุมชนที่เหมาะสม พร้อมทั้งส่งเสริม ฟื้นฟู อนุรักษ์ พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่พิกน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ แอ่งน้ำบาดาล การระบายน้ำชายฝั่ง เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมระดับสากล ดูแลภัยพิบัติจากน้ำ พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ และเพิ่มพื้นที่ชลประทาน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างระบบจัดสรรน้ำที่เป็นธรรม รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมบริหารจัดการน้ำในชุมชนตามแนวพระราชดำริ

๓.๓ แก้ไขปัญหาก๊าซเรือนกระจกและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมุ่งเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สร้างสังคมคาร์บอนต่ำและปลอดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน กำหนดมาตรการควบคุมการเผาพื้นที่เพื่อทำการเพาะปลูก ปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติทั้งระบบ และการสร้างความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการรับมือและปรับตัว เพื่อลดความเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายตามพันธกรณีระหว่างประเทศไทยเข้าร่วมและให้สัตยาบันไว้

๓.๔ พัฒนากลไกแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญกับการจัดหาระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์มาใช้เป็นเครื่องมือเชิงนโยบาย ในการเพิ่มขีดความสามารถในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมกันของภาคส่วนต่างๆ ในสังคม และบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐทั้งระดับประเทศ ราชสาขา และเชิงพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ลดความขัดแย้งระหว่างยุทธศาสตร์ต่างๆ โดยเฉพาะระหว่างยุทธศาสตร์ราชสาขากับยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่

๒.๕.๒ นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง

๑. การแก้ไขปัญหในการดำรงชีวิตของประชาชน โดยลดข้อจำกัดในการประกอบอาชีพของคนไทย การจัดการระบบการขนส่งสาธารณะผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ทบทวนรูปแบบและมาตรฐานหาบเร่แผงลอยในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เพื่อยังคงเอกลักษณ์ของเมืองหลวงแห่งร้านอาหารริมถนน ทำให้บ้านเมืองเป็นระเบียบเรียบร้อยและสวยงาม แก้ไขปัญหาหนี้สินและลดภาระหนี้สินของประชาชนในกองทุนหมู่บ้าน กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หนี้สินนอกระบบ การฉ้อโกงหลอกลวงประชาชนโดยครอบคลุมไปถึงการฉ้อโกงหลอกลวงผ่านระบบออนไลน์ ปรับปรุงระบบภาษีและการให้สินเชื่อที่เอื้อให้ประชาชนสามารถมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองได้ตามความพร้อม ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ จัดทำแนวทางการกำหนดสิทธิและการจัดการสิทธิในที่ดินของเกษตรกรที่เหมาะสม ลดอุปสรรคในธุรกิจประมงพาณิชย์และประมงชายฝั่ง รวมทั้งช่วยเหลือดูแลประมงพื้นที่ โดยยังต้องสอดคล้องกับมาตรฐานด้านการประมงขององค์การระหว่างประเทศ

๒. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม โดยจัดพื้นที่การเกษตรให้สอดคล้องกับระบบบริหารจัดการน้ำและคุณภาพของดินตาม Agri-Map กำหนดเป้าหมายรายได้เกษตรกรให้สามารถมีรายได้จากผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด ด้วยการชดเชย การประกันรายได้ ส่งเสริมระบบประกันภัยสินค้าเกษตร หรือเครื่องมือทางการเงินสมัยใหม่ที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางวินัยการเงินการคลังของภาครัฐในระยะยาว ส่งเสริมเกษตรกรพันธสัญญา และศึกษารูปแบบระบบแบ่งปันผลกำไรสินค้าเกษตรที่เป็นธรรมให้แก่เกษตรกร แก้ไขปัญหาข้าวครบวงจร ส่งเสริมการใช้ยางพาราในภาคอุตสาหกรรมและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ส่งเสริมการใช้ผลผลิตทางการเกษตรในอุตสาหกรรมพลังงาน สร้างนวัตกรรมและเครื่องมือทางการเกษตรในราคาที่เข้าถึงได้เพื่อลดต้นทุนการผลิต ควบคุมมาตรฐานการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมีในการเกษตรเพื่อนำไปสู่การลด ละ เลิกการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมี โดยจัดหาสิ่งทดแทนที่มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร ต่อยอดภูมิปัญญาและความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านในการสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป รวมทั้งเร่งศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการใช้กัญชา กัญชง และพืชสมุนไพรในทางการแพทย์ อุตสาหกรรมทางการแพทย์ และผลิตภัณฑ์อื่นๆ เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและการสร้างรายได้ของประชาชน โดยกำหนดกลไกการดำเนินงานที่รัดกุม เพื่อมิให้เกิดผลกระทบทางสังคมตามที่กฎหมายบัญญัติไว้อย่างเคร่งครัด

๓. การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต โดยต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมายและวางรากฐานการพัฒนาภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว ดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเขตเศรษฐกิจพิเศษ เมืองอัจฉริยะ และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย รวมทั้งวางรากฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสารไร้สายในระบบ 5G ควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม และชุมชน ในการเข้าถึงตลาดในประเทศและตลาดโลกผ่านแพลตฟอร์มพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสื่อสารสมัยใหม่ในการให้บริการสาธารณสุขและการศึกษาทางไกล การสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะทั้งในส่วนผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม เกษตรกร รวมถึงผู้ประกอบการยุคใหม่ พร้อมทั้งส่งเสริมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อเป็นฐานในการขับเคลื่อนประเทศด้วยปัญญาประดิษฐ์ในอนาคต

๔. การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย ตั้งแต่การป้องกันก่อนเกิดภัย การให้ความช่วยเหลือระหว่างเกิดภัย และการแก้ไขปัญหาในระยะยาว โดยจัดระบบติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องและกำหนดมาตรการที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนให้ได้มากที่สุดและทันช่วงที่รวมทั้งพัฒนาการปฏิบัติการฝนหลวงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒.๖ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน) ได้กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางนโยบายหลักสำหรับการขับเคลื่อนงาน ภาคเกษตรให้ประสบผลสำเร็จ ดังนี้

๑.๑ ยุทธศาสตร์ ๕ ประเด็น ประกอบด้วย

๑) ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต เป็นยุทธศาสตร์หลักเพื่อปฏิรูปภาคเกษตรทั้งในรูปแบบ ตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ Modern Trade รถโมบาย ตลาดสด คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ

๒) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยี ๔.๐ เพื่อการบริหารราชการแผ่นดิน การบริการประชาชน และการพัฒนาภาคเกษตรกรรม โดยใช้เทคโนโลยีตลอดห่วงโซ่อุปทานและมูลค่า (Supply - Value Chain) ตั้งแต่ การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด

๓) ยุทธศาสตร์ ๓'S (Safety - Security - Sustainability - เกษตรปลอดภัย - เกษตรมั่นคง และเกษตรยั่งยืน)

๔) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน โดยเฉพาะโมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๕) ยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางศาสตร์พระราชา

๑.๒ แนวทางนโยบายหลัก ๑๕ ด้าน ประกอบด้วย

๑) นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” เป็นนโยบายหลักโดยเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) รถโมบาย ตลาดสด ตลาดชุมชน คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรม จับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับกระทรวงพาณิชย์ภายใต้โมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๒) การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก โดยส่งเสริมให้เกษตรกร มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรองในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตร ชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน/ตลาดเกษตรกร ตลาดสีเขียว (Green Market) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน รวมทั้งพัฒนาศักยภาพให้มีความรู้ สามารถช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกร เอื้อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ ทั้งสังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและยั่งยืน

๓) การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start Up เป็นหน่วยธุรกิจให้บริการ ทางเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับสู่การให้บริการทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยี ในการดูแลรักษา รถจักรกลในการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยว สำหรับให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกรแบบครบวงจร

๔) การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) เพื่อสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างยั่งยืน ระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ และร่วมกันยกระดับคุณภาพผลผลิต และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

๕) การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก. เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture)

๖) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร เพื่อตอบสนองต่อโซ่อุปทานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีความสดใหม่และถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร

๗) การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง รวมทั้ง พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอสำหรับใช้ในการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร ตลอดจนป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย

๘) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสมในการทำเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri - Map

๙) การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อบ่มเพาะ เกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่

๑๐) การประกันภัยพืชผล ให้ความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียต่อพืชผลที่เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมพายุ ลูกเห็บตก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพทางรายได้และความมั่นคงในอาชีพให้แก่เกษตรกร รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกร ที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทันท่วงที

๑๑) การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทย ให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยใน ๕ร ได้แก่ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร

๑๒) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้าเกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตรเพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

๑๓) การวิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทยบนพื้นฐาน ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

๑๔) การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

๑๕) การประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒. แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบแนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้กับผู้บริหารและบุคลากรของส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค โดยสรุปเป็นแนวทางดำเนินงานหลักใน ๓ ด้าน ดังนี้

๒.๑ การกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย
ประกอบด้วย

- ๑) เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง
- ๒) ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรฐานราก
- ๓) ยกระดับศักยภาพแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่
- ๔) ผลักดันการสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๕) พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ
- ๖) ผลักดันการพัฒนา Big Data อย่างเป็นรูปธรรม
- ๗) ยกระดับ ศพก. สู่นุ้ยพัฒนา Smart Farmer ครบวงจร
- ๘) ปรับปรุงกลไกและคณะทำงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๙) มอบหมายรองปลัดกระทรวงดูแลการขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๑๐) ปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบให้ทันสมัยเข้าถึงเกษตรกร

๒.๒ ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร ประกอบด้วย

- ๑) การแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด - ๑๙
- ๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
- ๓) การรับเรื่องราวร้องทุกข์และการเยี่ยมเยียนพี่น้องเกษตรกร
- ๔) การแก้ไขปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร

๒.๓ วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal)

ประกอบด้วย

- ๑) สร้างเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่ชัดเจนและพัฒนา Smart Officer ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
- ๒) สร้างความตระหนักในวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม และสร้างอัตลักษณ์ของกระทรวง รวมทั้งยกระดับสวัสดิการเพื่อคนกระทรวง
- ๓) กำหนดตัวชี้วัดร่วมเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนบูรณาการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- ๔) ปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงให้สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวและแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ
- ๕) สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง
- ๖) สร้างหอบังคับการ (Control Tower) เพื่อตรวจสอบ ติดตาม การบริหารแผนงานและงบประมาณของกระทรวง

- ๗) ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดให้เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัด เพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนา
- ๘) ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรมเป็นผู้นำการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการในพื้นที่
- ๙) ผลักดันการศึกษาวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรทุกด้าน

๒.๗ กรอบแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑ (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

จุดมุ่งเน้น

- ๑.๑ การผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ (ข้าว พืชผัก ผลไม้ พืชสมุนไพร พืชไร่ ปศุสัตว์ และการประมง)
- ๑.๒ การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เชิงประวัติศาสตร์และเชิงศิลปวัฒนธรรม ภายใต้อัตลักษณ์ที่มีคุณภาพ
- ๑.๓ การพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพการค้าชายแดน และการค้าผ่านแดนภาคตะวันตก

เป้าหมายการพัฒนา

ศูนย์กลางการผลิตและการตลาดสินค้าภาคเกษตร อุตสาหกรรมปลอดภัย การท่องเที่ยวคุณภาพ และการค้าภาคตะวันตก”

พันธกิจ

๑. ปรับปรุงโครงสร้างการดำเนินงานทางเศรษฐกิจของชุมชน เกษตรกร วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ และวิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อม ให้มีความสามารถในการแข่งขัน ก้าวทันเทคโนโลยีรู้ทันบริบทโลก รอดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่การมีรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน
๒. สร้างและประสานความร่วมมือในการพัฒนาเครือข่ายระหว่างภาคเอกชน ชุมชนประชาคม และภาครัฐรวมถึงเครือข่ายภายใน ในการพัฒนาส่งเสริมระบบดำเนินงานทางเศรษฐกิจและความมั่นคงในกลุ่มจังหวัด
๓. ปรับปรุง สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่มีการเชื่อมโยงกัน และการพัฒนาทางเศรษฐกิจร่วมกันของกลุ่มจังหวัด
๔. พัฒนาระบบติดตามและประเมินผล รวมถึงกลไกในการขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรมของกลุ่มจังหวัดให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์

เป้าประสงค์รวม

เศรษฐกิจมั่นคง ประชาชนมั่งคั่ง และความสุขที่ยั่งยืน

๑. เศรษฐกิจมั่นคง ประเมินจากอัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัด ร้อยละ ๓.๕
๒. ประชาชนมั่งคั่ง ประเมินจากมูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดเฉลี่ยต่อหัว เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕
๓. ความสุขที่ยั่งยืน ประเมินจากดัชนีความก้าวหน้าของคน(HAI) เฉลี่ยของกลุ่มจังหวัดต้องไม่น้อยกว่าค่าเฉลี่ยของปี ๒๕๖๒ (หรือไม่น้อยกว่า ๐.๖๐๐๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และบริการ ด้วย นวัตกรรม สู่มาตรฐานสากล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ศูนย์กลางการท่องเที่ยวคุณภาพเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ ภาควัฒนธรรมและอารยธรรมทวารวดี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาและส่งเสริมการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนให้มีศักยภาพ ผลักดันเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ

๒.๘ กรอบแผนพัฒนาจังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

วิสัยทัศน์

คนมีคุณภาพ สภาพแวดล้อม เกษตรมีมาตรฐาน การท่องเที่ยวอัตลักษณ์เมืองกาญจน์ เป็นย่านอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรม

พันธกิจ

๑. พัฒนาทุนมนุษย์ ทุนทางสังคม และคุณภาพชีวิตอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง รวมถึงพัฒนา เศรษฐกิจฐานราก ส่งเสริมอาชีพชุมชน ประชาชนทุกช่วงวัยได้มีรายได้ที่เหมาะสม สามารถดำรงชีวิตได้อย่าง มีศักดิ์ศรี

๒. รักษาและเพิ่มพูนทรัพยากรธรรมชาติทั้งในด้านปริมาณและความหลากหลาย ดูแลควบคุม มลภาวะและสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานสากล

๓. พัฒนาศักยภาพการประกอบอาชีพทั้งด้านการเกษตร ด้านการท่องเที่ยว ด้านการค้า และด้านอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพ ลดต้นทุน และเพิ่มมูลค่าผลผลิต

๔. พัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นการท่องเที่ยวคุณค่าสูง เติบโตอย่างยั่งยืนและกระจายไปยัง ทุกแหล่งอย่างเต็มศักยภาพ

๕. พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ โครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ที่ได้มาตรฐาน เพิ่มมูลค่าการค้าภายใน อำนวยความสะดวกให้กับการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศบนพื้นฐาน ความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรที่ดีต่อกัน

เป้าประสงค์รวมของการพัฒนาจังหวัด

๑. ประชาชนชาวกาญจนบุรีมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีงานทำ มีรายได้ ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

๒. จังหวัดกาญจนบุรีมีสภาพแวดล้อมน่าอยู่ ประชาชนทุกภาคส่วนร่วมใจปกป้อง รักษาฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ

๓. จังหวัดกาญจนบุรีมีเศรษฐกิจที่สร้างรายได้ให้กับคนทุกกลุ่มอย่างยั่งยืน โดยอาศัย การเติบโตอย่างมีคุณภาพและเชื่อมโยงระหว่างภาคเศรษฐกิจการเกษตร ภาคท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยว คุณค่าสูง ภาคการค้าทั้งในและระหว่างประเทศ และภาคอุตสาหกรรมสีเขียว

ประเด็นการพัฒนา

เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัดบรรลุเป้าประสงค์และวิสัยทัศน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถกำหนดแผนงาน โครงการได้อย่างชัดเจน จึงกำหนดประเด็นพัฒนา เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- ประเด็นพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในทุกมิติ
- ประเด็นพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาเมืองให้น่าอยู่ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ประเด็นพัฒนาที่ ๓ การพัฒนาระบบเกษตรกรรมอย่างครบวงจร
- ประเด็นพัฒนาที่ ๔ การพัฒนาการท่องเที่ยวคุณค่าสูงและเติบโตอย่างยั่งยืน
- ประเด็นพัฒนาที่ ๕ การพัฒนาการค้า การลงทุน อุตสาหกรรม และเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดกาญจนบุรี

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑. ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดกาญจนบุรีตั้งอยู่ที่ ละติจูด : ๑๔ ๐๑N และ ลองจิจูด : ๙๙ ๓๒E อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ๑๒๙ กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ ๑๙,๔๗๓ ตารางกิโลเมตร เป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับสามของประเทรองจากจังหวัดนครราชสีมา และเชียงใหม่ อาณาเขตติดต่อกับพื้นที่การปกครองข้างเคียง ดังภาพ

ทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดตาก จังหวัดอุทัยธานี และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดนครปฐม และจังหวัดราชบุรี

ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดราชบุรี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา โดยมีเทือกเขาตะนาวศรีเป็นแนวเขตแดนระหว่างประเทศ

ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นป่ามีทั้งป่าโปร่ง และป่าดงดิบ มีแม่น้ำสำคัญสองสายคือ แม่น้ำแควใหญ่ และแม่น้ำแควน้อย ซึ่งไหลมาบรรจบรวมกันเป็นแม่น้ำแม่กลอง ที่บริเวณอำเภอเมืองกาญจนบุรี

จังหวัดกาญจนบุรีแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๓ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอไทรโยค อำเภอบ่อพลอย อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอท่ามะกา อำเภอท่าม่วง อำเภอทองผาภูมิ อำเภอสังขละบุรี อำเภอพนมทวน อำเภอเลาขวัญ อำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอหนองปรือ และอำเภอห้วยกระเจา

คำขวัญประจำจังหวัด

“แคว้นโบราณ ด่านเจดีย์ มณีเมืองกาญจน์ สะพานข้ามแม่น้ำแคว แหล่งแร่ล้ำค่า”

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศและสารประกอบอุตุนิยมวิทยา

๑) ฤดูกาล

ภูมิอากาศโดยทั่วไป เนื่องจากจังหวัดกาญจนบุรีมีสภาพท้องที่กว้างขวางมาก ลักษณะของภูมิอากาศจึงแตกต่างกันไป บริเวณที่ราบจะมีสภาพภูมิอากาศคล้ายคลึงกับจังหวัดในภาคกลาง และภาคตะวันตก ส่วนบริเวณที่เป็นป่าและภูเขาจะแตกต่างกันไป โดยแบ่งออกเป็น ๓ ฤดูกาล คือ

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม จนถึงเดือนตุลาคม โดยช่วงนี้เป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้มีฝนตกในช่วงนี้ โดยตกชุกที่สุดในช่วงเดือนกันยายนและเป็นช่วงที่มีความชื้นสูง

ฤดูหนาว เกิดจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งความกดอากาศสูงจากประเทศจีน ซึ่งมีคุณสมบัติหนาวเย็น และแห้งแล้งแผ่ลงปกคลุมจังหวัดกาญจนบุรี ประมาณเดือนพฤศจิกายน ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์

ฤดูร้อน เริ่มเมื่อลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลง คือประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้เป็นช่วงของลมฝ่ายใต้พัดมาปกคลุม ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนจัดอยู่ในเดือนเมษายน

ตาราง แสดงปริมาณน้ำฝนรวมและจำนวนวันฝนตกของจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกเป็นรายอำเภอ พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๓

ลำดับที่	อำเภอ	พ.ศ ๒๕๖๒		พ.ศ ๒๕๖๓	
		ปริมาณน้ำฝนรวม(มิลลิเมตร)	จำนวนวันฝนตก(วัน)	ปริมาณน้ำฝนรวม(มิลลิเมตร)	จำนวนวันฝนตก(วัน)
๑	เมืองกาญจนบุรี	๖๘๗.๔	๘๗	๑๑๔๘.๓	๙๘
๒	ไทรโยค	๑๓๗๙.๑	๑๒๙	๑๒๕๙.๗	๑๑๐
๓	บ่อพลอย	๔๕๖.๒	๔๕	๘๘๘.๙	๖๗
๔	ศรีสวัสดิ์	๔๙๑.๐	๖๒	๗๓๗.๕	๘๔
๕	ท่ามะกา	๒๓๑.๑	๓๗	๕๕๘.๙	๖๓
๖	ท่าม่วง	๖๓๓.๕	๔๔	๑๐๒๙.๓	๖๓
๗	ทองผาภูมิ	๑๔๗๗.๔	๑๔๖	๑๕๐๑.๔	๑๔๑
๘	สังขละบุรี	๒๕๒๖.๓	๙๙	๑๒๓๘.๙	๑๐๘
๙	พนมทวน	๖๓๘.๒	๔๑	๑๐๑๙.๘	๖๐
๑๐	เลาขวัญ	๕๐๖.๓	๔๘	๗๔๒.๖	๖๙
๑๑	ด่านมะขามเตี้ย	๗๖๐.๗	๙๒	๑๐๒๑.๔	๗๓
๑๒	หนองปรือ	๖๘๒.๒	๕๗	๙๖๕.๑	๘๑
๑๓	ห้วยกระเจา	๑๑๓.๓	๙	๑๔๕.๕	๖

ที่มา : สถานีตรวจอากาศกาญจนบุรี, ๒๕๖๔

ตาราง ลักษณะภูมิอากาศและสารประกอบอุตุนิยมวิทยา

สถิติลักษณะลมฟ้าอากาศและสารประกอบอุตุนิยมวิทยารายเดือน

สถานีอุตุนิยมวิทยากาญจนบุรี

ประจำปี พ.ศ. 2563 ค.ศ. 2020

เดือน	ค่าเฉลี่ย ความกด อากาศ (มม.)	อุณหภูมิ สูงสุด (จ.)	อุณหภูมิ ต่ำสุด (จ.)	ค่าเฉลี่ย อุณหภูมิ อากาศ (จ.)	ความชื้น สัมพัทธ์ สูงสุด (%)	ความชื้น สัมพัทธ์ ต่ำสุด (%)	ค่าเฉลี่ย ความชื้น สัมพัทธ์ (%)	จำนวนน้ำ ระเหยทั้ง เดือน (มม.)	กำลังลม			จำนวน ฝนรวม ทั้งเดือน (มม.)	จำนวน วันที่มี ฝนตก (วัน)	จำนวน ฝนเฉลี่ย เป็นวัน (มม.)	พายุฟ้า คะนองไม่ ผ่านสถานี (วัน)	พายุฟ้า คะนอง ผ่านสถานี (วัน)	หมอก (วัน)
									ทิศทาง	องศา	ความเร็ว กม./ชม.						
มกราคม	1011.74	37.5	18.7	28.45	93	19	61.13	153.61	อ	080	20	0.0	0	0.00	0	0	0
กุมภาพันธ์	1012.67	38.0	18.7	28.63	92	22	58.60	166.51	อชอ	120	22	T	0	0.00	0	0	0
มีนาคม	1009.40	41.3	22.2	31.07	97	16	60.20	217.64	อ	090	28	14.4	1	0.46	0	2	0
เมษายน	1009.73	40.7	21.3	31.31	95	25	62.96	204.98	อชอ	120	28	36.4	4	1.21	0	3	0
พฤษภาคม	1007.42	40.8	22.4	31.88	97	33	66.06	217.54	ชชว	210	30	72.1	10	2.33	5	7	0
มิถุนายน	1006.86	38.5	22.0	30.28	95	40	70.27	190.54	ช	180	30	121.8	11	4.06	6	8	0
กรกฎาคม	1006.69	38.5	23.2	29.82	96	42	86.94	184.55	นว	320	44	171.8	15	5.54	4	6	0
สิงหาคม	1006.17	37.7	21.9	29.43	97	38	72.38	155.80	นว	320	26	58.4	11	1.88	1	2	0
กันยายน	1007.11	36.7	22.5	29.23	97	45	77.08	150.40	ชว	220	22	265.6	19	8.85	1	8	0
ตุลาคม	1008.06	35.4	19.4	26.72	97	48	83.66	93.22	ว	260	20	293.3	22	9.46	1	3	0
พฤศจิกายน	1011.84	35.5	18.5	27.41	98	37	73.05	119.11	อ	090	20	114.5	5	3.82	0	2	0
ธันวาคม	1012.16	35.3	15.5	26.15	95	40	66.99	131.61	อ	100	19	0.0	0	0.00	0	0	0
รวมทั้งปี	12109.85	455.9	246.3	350.38	1149	405	839.32	1985.51	-	-	309	1148.3	98	37.62	18	41	0
เฉลี่ย	1009.15	37.99	20.53	29.20	95.75	33.75	69.94	165.46	-	-	25.75	95.69	8.17	3.14	1.50	3.42	0.00

หมายเหตุ T = มีฝนตกแล้วจำนวนไม่ได้

ช่องจำนวนวันที่ฝนตก = จะนับวันที่มีฝนตกตั้งแต่ 0.1 มม. ขึ้นไป

ผู้บันทึกข้อมูล

นายสฤติพร คำจำ

เจ้าพนักงานอุตุนิยมวิทยาชำนาญงาน

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ

จังหวัดกาญจนบุรีตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ ๒ กลุ่มน้ำ (ตามการแบ่งกลุ่มน้ำหลักของประเทศไทยโดยคณะกรรมการอุทกวิทยาแห่งชาติ) โดยมีแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่สำคัญแยกตามกลุ่มน้ำต่างๆ ดังนี้

๑) กลุ่มน้ำแม่กลอง เป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัด ประกอบด้วยลำน้ำสายหลัก ๓ สาย ได้แก่ -แม่น้ำแควน้อย มีต้นกำเนิดจากบริเวณเขตทุ่งใหญ่นเรศวร และเทือกเขาตะนาวศรี ไหลผ่านพื้นที่อำเภอสังขละบุรี อำเภอทองผาภูมิ อำเภอไทรโยค อำเภอด่านมะขามเตี้ย และอำเภอเมืองกาญจนบุรี ความยาวลำน้ำรวม ๓๗๙ กิโลเมตร

-แม่น้ำแควใหญ่ มีต้นกำเนิดจากเทือกเขานนทขีตตอนปลายทางฝั่งตะวันตกของกลุ่มน้ำแนวเขตชายแดนไทย-เมียนมา ไหลผ่านพื้นที่อำเภอศรีสวัสดิ์ และอำเภอเมืองกาญจนบุรี ความยาวลำน้ำรวม ๔๔๙ กิโลเมตร

-แม่น้ำแม่กลอง เกิดจากแม่น้ำแควใหญ่และแม่น้ำแควน้อย ไหลมาบรรจบกันที่ตำบลปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี ภายหลังจากที่ลำน้ำทั้งสองไหลมาบรรจบกันแล้ว ไหลผ่านทุ่งราบฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านอำเภอบางมอญ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จากนั้นไหลต่อไปยังอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ความยาวลำน้ำแม่กลองที่ไหลผ่านเขตจังหวัดกาญจนบุรีทั้งสิ้น ๔๔.๕ กิโลเมตร

นอกจากนี้ยังมีลำน้ำสาขาที่สำคัญ ได้แก่ ห้วยตะเพินที่ไหลลงแม่น้ำแควใหญ่ ผ่านอำเภอบ่อพลอย อำเภอเมืองกาญจนบุรี ความยาวลำน้ำรวม ๑๘๔ กิโลเมตร และลำภาชีที่ไหลผ่านอำเภอด่านมะขามเตี้ย ลงสู่แม่น้ำแควน้อย

๒) กลุ่มน้ำท่าจีน อยู่บริเวณทิศตะวันออกของจังหวัดทางตอนบนเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำย่อย ห้วยกระเสียว ได้แก่ พื้นที่บางส่วนของอำเภอเลาขวัญ ส่วนทางฝั่งตะวันออกจนถึงตอนล่างเป็นพื้นที่ต้นน้ำของกลุ่มน้ำย่อยที่ราบท่าจีน ได้แก่ พื้นที่อำเภอเลาขวัญ อำเภอห้วยกระเจา บางส่วนของอำเภอบ่อพลอย อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอพนมทวน อำเภอท่าม่วง และอำเภอท่ามะกา

๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

จังหวัดกาญจนบุรี มีเนื้อที่ ๑๒,๑๗๖,๙๖๘ ไร่ หรือ ๑๙,๔๘๓.๑๕ ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่ที่ดำเนินกิจการด้านป่าไม้ ในความควบคุมดูแลรับผิดชอบของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ รวมเป็นเนื้อที่ ๗,๔๔๕,๑๕๑ ไร่ หรือ ๑๑,๙๑๒.๒๔ ตารางกิโลเมตร มีรายละเอียดดังนี้

๑) ป่าสงวนแห่งชาติ มีจำนวน ๑๕ ป่า รวมเนื้อที่ประมาณ ๕,๐๑๔,๔๘๕.๒๕ ไร่ หรือ ๘,๐๒๓.๑๘ ตารางกิโลเมตร ได้แก่

๑.๑) ป่าหนองโรง (๑๐๕ พ.ศ.๒๕๐๕) ท้องที่ตำบลหนองโรง อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี เนื้อที่ประมาณ ๑๙,๓๗๕ ไร่

๑.๒) ป่าดอนแสลบและป่าเลาขวัญ ท้องที่ตำบลดอนแสลบ ตำบลเลาขวัญ อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี เนื้อที่ประมาณ ๓๓๗,๕๐๐ ไร่

๑.๓) ป่าวังใหญ่และป่าแม่น้ำน้อย (๔๑๗ พ.ศ.๒๕๑๒) ท้องที่ตำบลลิ้นถิ่น อำเภอทองผาภูมิ ตำบลไทรโยค ตำบลลุ่มสุม ตำบลสิงห์ ตำบลศรีมงคล อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี เนื้อที่ประมาณ ๙๙๖,๔๑๘ ไร่

๑.๔) ป่าเขาช่องอินทรีด้านตะวันออก (๔๔๓ พ.ศ.๒๕๑๔) ท้องที่ตำบลห้วยกระเจา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี เนื้อที่ประมาณ ๓๗,๕๐๐ ไร่

๑.๕) ป่าห้วยเขย่ง (๑,๒๓๑ พ.ศ.๒๕๓๔) ท้องที่ตำบลท่าขนุน ตำบลปิล็อก ตำบลหินดาด ตำบลลิ้นถิ่น อำเภอทองผาภูมิ และตำบลไทรโยค อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี เนื้อที่ประมาณ ๓๗๖,๓๒๐ ไร่

๑.๖) ป่าเขาแสงพัน (๖๑๓ พ.ศ.๒๕๑๖) ท้องที่ตำบลพนมทวน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี เนื้อที่ประมาณ ๑,๐๔๐ ไร่

๑.๗) ป่าเขาช้างเผือก (๑,๒๓๒ พ.ศ.๒๕๓๔) ท้องที่ตำบลหนองลู, ตำบลปรังเผล อำเภอสังขละบุรี ตำบลปิล็อก, ตำบลท่าขนุน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เนื้อที่ประมาณ ๑,๐๘๕,๙๗๗ ไร่

๑.๘) ป่าพระแท่นดงรัง (๖๙๓ พ.ศ.๒๕๑๗) ท้องที่ตำบลพระแท่น อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี เนื้อที่ประมาณ ๑,๓๔๔ ไร่

๑.๙) ป่าเขาพระฤาษีและป่าเขาบ่อแร่ แปลงที่สอง (๗๒๓ พ.ศ.๒๕๑๘) ท้องที่ตำบล หนองรี อำเภอบ่อพลอย ตำบลเขาโจด ตำบลนาสวน ตำบลหนองเป็ด ตำบลด่านแม่แฉลบ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี เนื้อที่ประมาณ ๗๕๐,๐๐๐ ไร่

๑.๑๐) ป่าเขาพระฤาษีและป่าเขาบ่อแร่ แปลงที่หนึ่ง (๘๐๒ พ.ศ.๒๕๒๑) ท้องที่ตำบล ไทรโยค อำเภอไทรโยค ตำบลหินลาด ตำบลท่าขนุน ตำบลปิล็อก ตำบลชะแล ตำบลลิ้นถีน อำเภอทองผาภูมิ ตำบลปรังเผล อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เนื้อที่ประมาณ ๕๔๒,๕๐๐ ไร่

๑.๑๑) ป่าโรงงานกระดาษไทยแปลงที่หก (๙๑๓ พ.ศ.๒๕๒๓) ท้องที่ตำบลเขาโจด อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี เนื้อที่ประมาณ ๑๐๑,๕๖๒ ไร่

๑.๑๒) ป่าเขาท่าละเมา (๙๘๙ พ.ศ.๒๕๒๖) ท้องที่ตำบลหนองเป็ด ตำบลท่ากระดาน อำเภอศรีสวัสดิ์ ตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เนื้อที่ประมาณ ๖,๗๘๑ ไร่

๑.๑๓) ป่าหนองรี (๑,๐๓๑ พ.ศ.๒๕๒๖) ท้องที่ตำบลเขาโจด อำเภอศรีสวัสดิ์ และตำบลหนองรี อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี เนื้อที่ประมาณ ๒๗๒,๑๘๗ ไร่

๑.๑๔) ป่าน้ำโจด (๑,๐๗๑ พ.ศ. ๒๕๒๗) ท้องที่ตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เนื้อที่ประมาณ ๔๗๒,๗๐๖.๒๕ ไร่

๑.๑๕) ป่าขี้ไผ่ใหญ่และป่าเขาสูง (๑,๐๗๔ พ.ศ.๒๕๒๗) ท้องที่ตำบลกลอนโต,ตำบลด่านมะขามเตี้ย ตำบลรางสาลี่ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี เนื้อที่ประมาณ ๑๓,๒๗๕ ไร่

๒) ป่าถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑๔ ป่า อยู่ในท้องที่อำเภอบ่อพลอย อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอทองผาภูมิ อำเภอไทรโยค อำเภอสังขละบุรี อำเภอท่ามะกา อำเภอท่าม่วง อำเภอบ่อพลอยอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี รวมเนื้อที่ประมาณ ๓๔๔,๕๙๙ ไร่

๓) อุทยานแห่งชาติ มีจำนวน ๗ แห่ง รวมเนื้อที่ประมาณ ๔,๒๓๘,๓๓๘.๕๐ ไร่

๓.๑) อุทยานแห่งชาติเขาแหลม ท้องที่อำเภอสังขละบุรี และอำเภอทองผาภูมิ เนื้อที่ประมาณ ๙๓๕,๖๒๕ ไร่

๓.๒) อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ ท้องที่ อำเภอไทรโยค อำเภอศรีสวัสดิ์ และอำเภอทองผาภูมิ เนื้อที่ประมาณ ๙๕๗,๐๐๐ ไร่

๓.๓) อุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์ ท้องที่ อำเภอศรีสวัสดิ์ เนื้อที่ประมาณ ๓๖,๘๗๕ ไร่

๓.๔) อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ ท้องที่ อำเภอทองผาภูมิ และ อำเภอสังขละบุรี เนื้อที่ประมาณ ๗๐๐,๐๐๐ ไร่

๓.๕) อุทยานแห่งชาติไทรโยค ท้องที่ อำเภอไทรโยค เนื้อที่ประมาณ ๕๙๘,๗๕๐ ไร่

๓.๖) อุทยานแห่งชาติลำคลองงู ท้องที่ อำเภอทองผาภูมิ เนื้อที่ประมาณ ๔๖๐,๑๑๒.๕๐ ไร่

๓.๗) อุทยานแห่งชาติเอราวัณ ท้องที่ อำเภอไทรโยค อำเภอเมือง และอำเภอศรีสวัสดิ์ เนื้อที่ประมาณ ๕๔๙,๙๗๖ ไร่

๔) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า มีจำนวน ๒ แห่ง รวมเนื้อที่ประมาณ ๑,๙๓๓,๐๖๒ ไร่

๔.๑) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร ด้านตะวันตกท้องที่อำเภอทองผาภูมิ และอำเภอสังขละบุรี เนื้อที่ประมาณ ๑,๓๓๑,๐๖๒ ไร่

๔.๒) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ ท้องที่อำเภอเมือง และอำเภอบ่อพลอย เนื้อที่ประมาณ ๖๐๒,๐๐๐ ไร่

๕) เขตห้ามล่าสัตว์ป่า จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าอุทยานสมเด็จพระศรีนครินทร์ ท้องที่อำเภอเมือง เนื้อที่ประมาณ ๕๖,๒๕๐ ไร่

๖) วนอุทยาน มีจำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ วนอุทยานพระแท่นดงรัง ท้องที่อำเภอด่านมะขามเตี้ย เนื้อที่ประมาณ ๑,๓๔๔ ไร่

๑.๑.๔ สภาพพื้นที่

สภาพพื้นที่ทางทิศเหนือและทิศตะวันตก มีลักษณะเป็นป่าไม้และภูเขา พื้นที่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือและบางส่วนทางทิศเหนือเป็นที่ราบกว้างใหญ่สลับกับเนินเขาเตี้ยๆ แต่แห้งแล้ง พื้นที่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ และตอนกลางของจังหวัดเป็นบริเวณที่ราบมีความอุดมสมบูรณ์

๑) ลักษณะดิน

สภาพดินในจังหวัดกาญจนบุรี เป็นดินตอนมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง ขาดการบำรุงรักษา และผ่านการใช้เพื่อการเกษตรไม่ถูกวิธี มีอินทรีย์วัตถุไม่เกิน ๑ % จะประกอบไปด้วยดินหลายประเภท ได้แก่

ดินทราย พบกระจายมากที่อำเภอเลาขวัญ อำเภอห้วยกระเจา อำเภอบ่อพลอย และอำเภอด่านมะขามเตี้ย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่อำเภอที่แห้งแล้งของจังหวัดกาญจนบุรี

ดินตื้น มีความลึกไม่เกิน ๕๐ เซนติเมตร การปลูกพืชรากตื้น ไม่ยืนต้นพบกระจายอยู่ทั่วไป ยกเว้น อำเภอด่านมะขามเตี้ย และที่พบมากจะอยู่ที่อำเภอไทรโยค อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอพนมทวนและอำเภอหนองปรือส่วนอำเภอที่มีพบเล็กน้อย ได้แก่ อำเภอสังขละบุรี อำเภอทองผาภูมิ อำเภอศรีสวัสดิ์ และอำเภอด่านมะขามเตี้ย

ดินที่มีปฏิกิริยาเป็นกรด (มีปฏิกิริยาความเป็นกรดเป็นด่าง ๔.๐-๕.๐) พบทุกอำเภอ โดยเฉพาะอำเภอหนองปรือ อำเภอเลาขวัญ อำเภอบ่อพลอย อำเภอห้วยกระเจา อำเภอพนมทวน อำเภอทองผาภูมิ อำเภอสังขละบุรีตอนบน ส่วนอำเภออื่นๆ จะพบเพียงเล็กน้อย

ดินเค็ม พบที่อำเภอเลาขวัญ อำเภอห้วยกระเจา อำเภอด่านมะขามเตี้ย และพบเล็กน้อยที่อำเภอบ่อพลอย อำเภอด่านมะขามเตี้ย และอำเภอเมืองกาญจนบุรี

ดินที่มีปฏิกิริยาเป็นด่าง พบมากที่อำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอสังขละบุรี อำเภอศรีสวัสดิ์ พบเล็กน้อยที่อำเภอทองผาภูมิ

๒) ลักษณะภูมิประเทศ

ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นป่ามีทั้งป่าโปร่ง และป่าดงดิบ มีแม่น้ำสำคัญสองสายคือ แม่น้ำแควใหญ่ และแม่น้ำแควน้อย ซึ่งไหลมาบรรจบรวมกันเป็นแม่น้ำแม่กลอง ที่บริเวณอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วยทิวเขา หุบเขา และที่ราบลุ่มแม่น้ำ พื้นที่ทางด้านทิศเหนือ และทิศตะวันตกเป็นเทือกเขาแล้วค่อย ๆ ลาดลงมาทางด้านทิศใต้ และทิศตะวันออก ทางทิศเหนือ และทิศตะวันตก เป็นป่าไม้ และภูเขา ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ และบางส่วนทางทิศเหนือเป็นที่ราบกว้างใหญ่สลับกับเนินเขาเตี้ยๆ แต่แห้งแล้ง ทิศตะวันออกเฉียงใต้ และตอนกลางของจังหวัดเป็นบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ มีความอุดมสมบูรณ์ แบ่งออกได้เป็น ๓ เขต

เขตภูเขา และที่สูง

ได้แก่ พื้นที่ทางด้านทิศเหนือของจังหวัด มีเทือกเขาต่อเนื่องจากเทือกเขาถนนธงชัย ถัดลงไปทางด้านตะวันตกเป็นเทือกเขาตะนาวศรี ซึ่งเป็นเส้นกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทย กับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ทอดยาวลงไปทางทิศใต้ และถือว่าเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธารของจังหวัดบริเวณอำเภอทองผาภูมิ อำเภอสังขละบุรี อำเภอศรีสวัสดิ์ และอำเภอไทรโยค

เขตที่ราบลุ่มฟูก

ได้แก่ พื้นที่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัด ซึ่งลักษณะเป็นที่ราบเชิงเขาสลับเนินเตี้ย ๆ บริเวณอำเภอเลาขวัญ อำเภอบ่อพลอย อำเภอหนองปรือ อำเภอห้วยกระเจา และบางส่วนของอำเภอพนมทวน

เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ

ได้แก่ พื้นที่ทางด้านทิศใต้มีลักษณะเป็นที่ราบ ดินมีความอุดมสมบูรณ์บริเวณอำเภอด่านมะขาม อำเภอเมือง และบางส่วนของอำเภอพนมทวน

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัดกาญจนบุรี

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดกาญจนบุรีแบ่งเขตการปกครองโดยประกอบด้วยการบริหารราชการส่วนภูมิภาค และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น โดยการบริหารราชการส่วนภูมิภาคแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๓ อำเภอ ๙๕ ตำบล และ ๙๕๙ หมู่บ้าน และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น องค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๑ แห่ง เทศบาลเมือง จำนวน ๒ แห่ง เทศบาลตำบล จำนวน ๔๗ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๗๒ แห่ง โดยแต่ละอำเภอมีจำนวนตำบล หมู่บ้าน เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

ตาราง การแบ่งเขตการปกครอง

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
เมืองกาญจนบุรี	๑๓	๑๐๑	๒	๔	๙
ท่ามะกา	๑๗	๑๕๓	๑	๘	๑๒
ท่าม่วง	๑๓	๑๒๐	-	๙	๘
ทองผาภูมิ	๗	๔๕	-	๔	๔
ไทรโยค	๗	๕๗	-	๓	๖
บ่อพลอย	๖	๘๐	-	๒	๖
เลาขวัญ	๗	๙๐	-	๒	๗
พนมทวน	๘	๑๐๓	-	๕	๕
สังขละบุรี	๓	๒๐	-	๑	๓
ด่านมะขามเตี้ย	๔	๔๑	-	๑	๔
ห้วยกระเจา	๔	๗๓	-	๒	๒
หนองปรือ	๓	๔๓	-	๓	๑
ศรีสวัสดิ์	๖	๓๓	-	๒	๕
รวม	๙๕	๙๕๙	๓	๔๖	๗๒

ที่มา: สำนักงานปกครองจังหวัดกาญจนบุรีและสำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี, ๒๕๖๔

๑.๒.๒ ข้อมูลด้านประชากร

จังหวัดกาญจนบุรีมีจำนวนประชากร ณ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ รวมทั้งสิ้น ๘๓๒,๑๐๖ คน แบ่งเป็นชาย จำนวน ๔๔๘,๐๒๕ คน เป็นหญิง จำนวน ๔๔๔,๐๘๑ คน อำเภอที่มีประชากรมากที่สุดได้แก่ อำเภอเมืองกาญจนบุรี มีจำนวน ๑๗๑,๑๒๘ คน รองลงมา ได้แก่ อำเภот่ามะกา จำนวน ๑๓๓,๑๕๖ คน และอำเภот่าม่วง มีจำนวน ๑๐๗,๗๖๖ คน

ตาราง แสดงตารางจำนวนประชากรจำแนกตามเขตปกครองรายอำเภอและเพศ พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔

อำเภอ	พ.ศ. ๒๕๖๒			พ.ศ. ๒๕๖๓			พ.ศ. ๒๕๖๔		
	จำนวนประชากรรวม (คน)	จำนวนประชากรชาย (คน)	จำนวนประชากรหญิง (คน)	จำนวนประชากรรวม (คน)	จำนวนประชากรชาย (คน)	จำนวนประชากรหญิง (คน)	จำนวนประชากรรวม (คน)	จำนวนประชากรชาย (คน)	จำนวนประชากรหญิง (คน)
เมืองกาญจนบุรี	๑๗๒,๕๒๒	๙๐,๔๖๙	๘๒,๐๕๓	๑๗๑,๑๒๘	๘๙,๕๗๔	๘๑,๖๒๒	๑๗๑,๑๒๒	๘๙,๕๐๐	๘๑,๖๒๘
ท่ามะกา	๑๓๖,๓๘๘	๖๕,๘๘๒	๗๐,๕๐๖	๑๓๓,๑๕๖	๖๔,๑๘๖	๖๙,๐๑๒	๑๓๓,๑๕๖	๖๔,๑๘๓	๖๙,๐๑๓
ท่าม่วง	๑๐๘,๑๓๓	๕๒,๐๑๕	๕๖,๑๑๖	๑๐๗,๗๖๖	๕๑,๘๗๓	๕๕,๘๙๓	๑๐๗,๗๖๖	๕๑,๘๘๑	๕๕,๘๘๕
ทองผาภูมิ	๖๘,๓๘๐	๓๕,๕๔๖	๓๒,๘๓๔	๖๙,๓๔๕	๓๖,๐๑๗	๓๓,๓๒๘	๖๙,๓๗๗	๓๖,๐๓๔	๓๓,๓๔๓
ไทรโยค	๖๔,๐๒๔	๓๓,๐๑๐	๓๑,๐๑๔	๖๕,๐๙๙	๓๓,๕๖๖	๓๑,๕๓๓	๖๕,๒๖๖	๓๓,๖๓๓	๓๑,๕๓๓
บ่อพลอย	๕๗,๕๗๖	๒๘,๖๙๓	๒๘,๘๘๓	๕๗,๓๒๕	๒๘,๕๖๓	๒๘,๗๖๒	๕๗,๓๔๑	๒๘,๕๗๕	๒๘,๗๖๖
เลาขวัญ	๕๘,๑๙๑	๒๘,๙๕๘	๒๙,๒๓๓	๕๘,๒๓๙	๒๘,๙๗๙	๒๙,๒๖๐	๕๘,๒๔๗	๒๘,๙๙๕	๒๙,๒๕๒
พนมทวน	๕๓,๒๑๕	๒๕,๘๙๙	๒๗,๓๑๖	๕๒,๘๕๓	๒๕,๖๖๓	๒๗,๑๙๐	๕๒,๘๓๗	๒๕,๖๔๘	๒๗,๑๘๙
สังขละบุรี	๔๘,๑๖๐	๒๔,๘๓๘	๒๓,๓๒๒	๕๑,๒๙๑	๒๖,๔๔๔	๒๔,๘๔๗	๕๑,๓๓๑	๒๖,๔๗๖	๒๔,๘๕๕
ด่านมะขามเตี้ย	๓๔,๔๑๕	๑๗,๒๑๑	๑๗,๒๐๔	๓๓,๖๙๑	๑๖,๘๗๕	๑๖,๘๑๖	๓๓,๖๘๐	๑๖,๘๖๙	๑๖,๘๑๑
ห้วยกระเจา	๓๔,๓๘๐	๑๖,๘๗๔	๑๗,๕๐๖	๓๓,๗๒๖	๑๖,๕๙๘	๑๗,๑๒๘	๓๓,๗๓๖	๑๖,๖๐๖	๑๗,๑๓๐
หนองปรือ	๓๑,๔๖๐	๑๕,๙๑๗	๑๕,๕๔๓	๓๑,๔๗๔	๑๕,๘๖๘	๑๕,๖๐๖	๓๑,๔๙๑	๑๕,๘๘๕	๑๕,๖๐๖
ศรีสวัสดิ์	๒๖,๘๖๖	๑๓,๘๓๙	๑๓,๐๒๗	๒๖,๗๗๙	๑๓,๗๗๗	๑๓,๐๐๒	๒๖,๗๙๐	๑๓,๗๘๐	๑๓,๐๑๐
รวม	๘๓๒,๑๐๖	๔๔๘,๐๒๕	๔๔๔,๐๘๑	๘๓๑,๙๗๖	๔๔๗,๙๗๗	๔๔๓,๙๙๙	๘๓๒,๑๐๖	๔๔๘,๐๒๕	๔๔๔,๐๘๑

ที่มา : สำนักงานปกครองจังหวัดกาญจนบุรี, ๒๕๖๔

: กรอบแผนพัฒนาจังหวัดกาญจนบุรี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑) ข้อมูลด้านการศึกษา

ตารางแสดงจำนวนและสัดส่วนของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ซึ่งถือว่าเป็นประชากรที่อยู่ในวัยทำงาน และมีงานทำของจังหวัดกาญจนบุรีตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ พบว่าแรงงานส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้รายได้เฉลี่ยต่อแรงงานไม่สูง และในระดับอุดมศึกษา มีผู้สำเร็จการศึกษาสายวิชาชีพเพียงร้อยละ ๕.๑

๒) ข้อมูลด้านการสาธารณสุข

ในปี ๒๕๖๓ จังหวัดกาญจนบุรีมีสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย โรงพยาบาลของรัฐ จำนวน ๑๗ แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๑๔๔ แห่ง (ถ่ายโอนไป อบต.วังศาลา จำนวน ๑ แห่ง) สำนักงานสาธารณสุขชุมชน จำนวน ๑ แห่ง (สำนักงานสาธารณสุขชุมชนจะแก อำเภอสังขละบุรี) โรงพยาบาลเอกชน จำนวน ๔ แห่ง โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม จำนวน ๑ แห่ง โรงพยาบาลทั่วไป จำนวน ๒ แห่ง โรงพยาบาลชุมชน จำนวน ๑๔ แห่ง สถานบริการสาธารณสุขเอกชน จำนวน ๒๑๘ แห่ง ประกอบด้วย

คลินิกเวชกรรม จำนวน ๑๐๗ แห่ง คลินิกทันตกรรม จำนวน ๓๓ แห่ง คลินิกพยาบาลและผดุงครรภ์ จำนวน ๖๔ แห่ง
คลินิกแพทย์แผนไทย จำนวน ๑๔ แห่ง

๓) ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว

จังหวัดกาญจนบุรีเป็น “เมืองประวัติศาสตร์ ธรรมชาติอัศจรรย์ สวรรค์นักผจญภัย” มีศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับสูง เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของภูมิภาคตะวันตก อุดมด้วยทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สวยงามและหลากหลาย ทั้งสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ แหล่งโบราณสถาน แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยมีตัวอย่างแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ดังนี้

แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ เช่น สะพานข้ามแม่น้ำแคว อุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ สุสานทหารสัมพันธมิตร โบราณสถานเจดีย์ยุทธหัตถี โบราณสถานพงตึก อนุสรณ์สถานช่องเขาขาด เป็นต้น

แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เช่น น้ำตกเอราวัณ น้ำตกห้วยแม่มณี น้ำตกไทรโยคน้อย น้ำตกไทรโยคใหญ่ น้ำตกนางครวญ น้ำตกเกริงกระเวีย น้ำตกผาตาด ถ้ำธารลอด ถ้ำดาวดิงส์ ถ้ำพระธาตุ ถ้ำเสาหิน ถ้ำสวรรค์บันดาล น้ำพุร้อนหินดาด เขาช้างเผือก เป็นต้น

แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เช่น หมู่บ้านวัฒนธรรมบ้านหนองขาว วัดถ้ำเสือ วัดเขาน้อย วัดทิพย์สุคนธาราม หอพระประวัติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช วัดวังแก้วเวภาราม หมู่บ้านไทยทรงดำ และวัฒนธรรมชาวมอญอำเภอสองขันธุ์

นอกจากนี้จังหวัดกาญจนบุรียังมีแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ด่านเจดีย์สามองค์ สะพานอุตตมานุสรณ์ เขื่อนศรีนครินทร์ เขื่อนวชิราลงกรณ์ เป็นต้น โดยสามารถสรุปรายชื่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีจำแนกตามประเภทแหล่งท่องเที่ยวและรายอำเภอได้

๔) ข้อมูลกำลังแรงงานในระบบเศรษฐกิจ

จากข้อมูลที่ได้จากการสำรวจของสำนักงานสถิติจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ในปี ๒๕๖๓ ผู้มีงานทำในจังหวัดกาญจนบุรีส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบอาชีพด้านการเกษตรและการประมง มีจำนวน ๑๔๐,๕๒๑ ราย รองลงมาคือ ผู้ประกอบอาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ในด้านการขายและการให้บริการ มีจำนวน ๘๙,๓๔๙ ราย และผู้ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด มีจำนวน ๘๖,๒๒๑ ราย

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑) ด้านการคมนาคม

๑) การเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว

จากกรุงเทพมหานคร สามารถเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว ไปตามถนนเพชรเกษม หรือถนนบรมราชชนนี ผ่านนครชัยศรี นครปฐม บ้านโป่ง ท่ามะกา ท่าเรือ ท่าม่วง ถึงจังหวัดกาญจนบุรี ระยะทาง ๑๒๙ กิโลเมตร

๒) การเดินทางโดยรถโดยสาร

สายที่ ๘๑ กรุงเทพฯ – กาญจนบุรี

มีรถโดยสารประจำทางจากสถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ (สายใต้) แบ่งเป็นรถโดยสารปรับอากาศชั้นที่ ๑ ตั้งแต่เวลา ๐๕.๐๐ น. จนถึงเวลา ๒๒.๐๐ น. ออกทุก ๑๕ นาที และรถตู้โดยสารประจำทาง ตั้งแต่เวลา ๐๔.๐๐ น. จนถึงเวลา ๒๐.๐๐ น.

และมีรถโดยสารประจำทางออกจากสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดกาญจนบุรี แบ่งเป็นรถโดยสารปรับอากาศชั้นที่ ๑ ตั้งแต่เวลา ๐๓.๓๐ น. จนถึงเวลา ๒๐.๐๐ น. ออกทุก ๑๕ นาที และมีรถตู้โดยสารประจำทาง ตั้งแต่เวลา ๐๔.๓๐ น. จนถึงเวลา ๑๘.๐๐ น.

สายที่ ๙๙๑๘ กรุงเทพฯ –ด่านเจดีย์สามองค์ (ช่วงกรุงเทพฯ – กาญจนบุรี)

มีรถโดยสารประจำทางจากสถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ (หมอชิต) แบ่งเป็นรถโดยสารปรับอากาศ ชั้น ๑ เที่ยวแรกเวลา ๐๖.๓๐ น. และเที่ยวสุดท้ายเวลา ๐๙.๓๐ น. และรถตู้โดยสารประจำทาง ตั้งแต่เวลา ๐๔.๐๐ น. จนถึงเวลา ๒๐.๐๐ น. และมีรถโดยสารประจำทางออกจากสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดกาญจนบุรี แบ่งเป็นรถโดยสารปรับอากาศ ชั้น ๑ ตั้งแต่เวลา ๑๒.๐๐ น. เที่ยวสุดท้ายเวลา ๑๓.๓๐ น. และมีรถตู้โดยสารประจำทาง ตั้งแต่เวลา ๐๔.๐๐ น. จนถึงเวลา ๑๘.๐๐ น.

๓) การเดินทางโดยรถไฟ

รถไฟออกจากสถานีกรุงเทพวันละ ๒ เที่ยว เวลา ๐๗.๕๐ น.และเวลา ๑๓.๔๕ น. แวะจอดสถานีกาญจนบุรี สะพานข้ามแม่น้ำแคว ทำกิจกรรมและสุดปลายทางที่สถานีน้ำตก ระยะทางประมาณ ๒๐๐ กิโลเมตร วันเสาร์-อาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ มีรถไฟเที่ยวพิเศษนำเที่ยว ไป-กลับ ภายในวันเดียว

๒) ไฟฟ้า ในปี ๒๕๕๘ มีผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น ๓๐๖,๘๒๐ ราย จำแนกเป็น ประเภทที่อยู่อาศัย ๒๗๘,๐๘๖ ราย ประเภทธุรกิจและอุตสาหกรรม ๒๖,๖๖๗ ราย ประเภทหน่วยราชการและสาธารณะ ๑,๘๘๖ ราย และประเภทอื่นๆ (สูบน้ำเพื่อการเกษตร) ๓๑ ราย

(ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคกาญจนบุรี, ๒๕๕๘)

๓) ประปา ในปี ๒๕๕๘ มีผู้ใช้น้ำประปาทั้งสิ้น ๒๔,๓๗๐ ราย จำแนกเป็นประเภทที่อยู่อาศัย ๑๙,๑๔๒ ราย ส่วนราชการ ๓๓๗ ราย ธุรกิจขนาดเล็ก ๔,๔๐๘ ราย รัฐวิสาหกิจ ๒๗ ราย และธุรกิจขนาดใหญ่ ๘๑๖ ราย มีกำลังการผลิต ๒๗,๘๔๐ ลบ.ม./วัน ปริมาณน้ำที่ผลิต ปี ๒๕๕๘ ๘,๒๑๑,๓๒๑ ลบ.ม.

๔) ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัดกาญจนบุรี

๑) ด้านศุลกากร ประเภทด่านชายแดน จำนวน ๒ แห่ง

๑.๑) ที่ตั้งจุดผ่อนปรนชั่วคราวด่านเจดีย์สามองค์ ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี

๑.๒) ที่ตั้งจุดผ่านแดนบ้านพุน้ำร้อน ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมืองฯ จังหวัดกาญจนบุรี

๒) ด้านตรวจพืช จำนวน ๒ แห่ง

๒.๑) ที่ตั้งจุดผ่านแดนบ้านพุน้ำร้อน ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมืองฯ จังหวัดกาญจนบุรี

ห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ☒ ไม่มี ☐ มี

ที่ตั้งสถานกักกันพืช ☐ ไม่มี ☒ มี

๒.๒) ที่ตั้งจุดผ่อนปรนชั่วคราวด่านเจดีย์สามองค์ ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

ห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ☒ ไม่มี ☐ มี

ที่ตั้งสถานกักกันพืช ☐ ไม่มี ☒ มี

๓) ด้านตรวจประมง ที่ตั้งจุดผ่านแดนบ้านพุน้ำร้อน ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมืองฯ จังหวัดกาญจนบุรี

ห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ☒ ไม่มี ☐ มี

ที่ตั้งสถานกักกันสัตว์น้ำ ☐ ไม่มี ☒ มี

๔) ด้านตรวจปศุสัตว์ ที่ตั้งจุดผ่อนปรนชั่วคราวด่านเจดีย์สามองค์ ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี

ห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ☒ ไม่มี ☐ มี

ที่ตั้งสถานกักกันสัตว์ ☐ ไม่มี ☒ มี

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑) สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป

จากการนำข้อมูลสัดส่วนของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ณ ราคาประจำปีของจังหวัดกาญจนบุรี มาทำเป็นรูปแสดงสัดส่วนของขนาดเศรษฐกิจรายภาคเปรียบเทียบกับขนาดเศรษฐกิจรวม จะเห็นได้ว่า จังหวัดกาญจนบุรี มีโครงสร้างเศรษฐกิจที่ค่อนข้างสมดุลหากพิจารณาในภาพรวมกล่าวคือ สัดส่วนของขนาดเศรษฐกิจของภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการที่ไม่ใช่รัฐ มีขนาดไม่ต่างกันมาก ในขณะที่สัดส่วนของภาครัฐ (รวมการศึกษาและโรงพยาบาลเอกชน) มีสัดส่วนค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น และหากพิจารณาการเปลี่ยนแปลงจากขนาดของเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ จะเห็นได้ว่า มูลค่าขนาดเศรษฐกิจของภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรมมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดกาญจนบุรีในปัจจุบันประกอบด้วยโรงงานอุตสาหกรรมที่เป็นโรงงานแปรรูปผลผลิตการเกษตรและอาหารถึงร้อยละ ๒๕ ของจำนวนโรงงานทั้งหมด และจ้างแรงงานถึงร้อยละ ๕๒ ของการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมทุกสาขาการผลิตรวมกัน แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดกาญจนบุรีในช่วงที่ผ่านมามีความเชื่อมโยงโดยตรงกับการพัฒนาภาคเกษตร

ตาราง จำนวนโรงงานและแรงงานในแต่ละสาขาการผลิต พ.ศ. ๒๕๖๓

สาขาการผลิต	จำนวนโรงงาน	จำนวนแรงงาน
เกษตร	๑๑๙	๑,๔๑๓
อาหาร	๑๐๙	๑๗,๒๒๕
ยาง	๕	๗๙
รวมเกษตร อาหาร และยาง	๒๒๓	๑๘,๗๑๗
การผลิตทั้งหมด	๙๔๓	๓๕,๖๘๗
เกษตร อาหาร และยาง/ การผลิตทั้งหมด	๒๕%	๕๒%

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. ๒๕๖๔

: กรอบแผนพัฒนาจังหวัดกาญจนบุรี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

นอกจากภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรมแล้ว พบว่าภาคเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของจังหวัดกาญจนบุรีมากอีกภาคหนึ่งคือภาคการท่องเที่ยว จากข้อมูลรายได้จากนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัดกาญจนบุรี ใน พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ (เนื่องจาก พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ หรือ COVID-๑๙ จึงไม่นำข้อมูล พ.ศ. ๒๕๖๓ มาพิจารณา) พบว่ารายได้จากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศรวมกันมีมูลค่าสูงถึงประมาณร้อยละ ๒๕ ของมูลค่าเศรษฐกิจรวมของทั้งจังหวัด ดังนั้น หากสามารถพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดกาญจนบุรีให้เป็นการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและยั่งยืน จะทำให้มีการสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้กับจังหวัดได้อย่างต่อเนื่อง และจะส่งผลกระทบในทางบวกเป็นอย่างมากต่อความกินดีอยู่ดีของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี

สัดส่วนของภาคเศรษฐกิจของจังหวัดทั้งหมดข้างต้นนี้ ทำให้เห็นภาพได้ว่าภาคเศรษฐกิจที่ผลิตสินค้าหรือบริการเพื่อแลกกับเม็ดเงินจากนอกจังหวัดเป็นหลัก คือ การให้บริการของภาครัฐ (รวมการศึกษาและโรงพยาบาลเอกชน) ภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ซึ่งมีมูลค่าทางเศรษฐกิจร้อยละ ๑๖ , ๒๓ และ ๒๗ ของมูลค่าเศรษฐกิจรวม ตามลำดับ โดยในจำนวนนี้ บางส่วนเป็นการขายให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งสร้างรายได้รวมกันเท่ากับร้อยละ ๒๕ ของมูลค่าเศรษฐกิจรวม โดยเม็ดเงินจากภายนอกจังหวัดทั้งหมดนี้จะกระจายไปยังและหมุนวนไปในภาคเศรษฐกิจอื่นที่เกี่ยวข้องเนื่อง เช่น การก่อสร้าง การขายส่ง ขายปลีก

และซ่อมยานยนต์ (การขายส่ง ขายปลีก) กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย (กิจกรรมทางการเงินฯ)
กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ การบริการที่พักแรมและบริการด้านอาหาร เป็นต้น

๒) ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวม

ณ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำและเผยแพร่ข้อมูลล่าสุดของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ณ ราคาประจำปีของจังหวัดกาญจนบุรี ดังตารางด้านล่างนี้

ตาราง มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ณ ราคาประจำปีของจังหวัดกาญจนบุรี

รายการ	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)				
	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒
ภาคเกษตร	๒๑,๘๑๒	๒๐,๒๙๓	๒๑,๔๘๕	๒๕,๐๘๕	๒๔,๗๐๒
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๒๑,๘๑๒	๒๐,๒๙๓	๒๑,๔๘๕	๒๕,๐๘๕	๒๔,๗๐๒
ภาคนอกเกษตร	๖๖,๕๑๒	๗๓,๔๔๐	๗๖,๐๗๘	๘๒,๕๒๖	๘๓,๖๐๔
อุตสาหกรรม	๒๕,๖๓๓	๒๘,๘๙๕	๒๘,๘๓๕	๓๐,๖๓๗	๒๙,๕๕๓
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๑,๘๑๒	๒,๑๑๕	๒,๐๗๑	๒,๒๘๕	๒,๓๗๖
การผลิต	๒๐,๘๕๙	๒๓,๘๕๕	๒๓,๗๓๖	๒๕,๔๕๒	๒๔,๒๕๘
ไฟฟ้า ก๊าซไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	๒,๔๙๔	๒,๕๑๐	๒,๕๕๐	๒,๔๓๙	๒,๔๗๑
การจัดหาน้ำ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และสิ่งปฏิกูล	๓๖๘	๔๑๕	๔๗๘	๔๖๒	๔๓๘
บริการ	๔๐,๘๗๙	๔๔,๕๔๖	๔๗,๒๔๓	๕๑,๘๘๘	๕๔,๐๖๑
การก่อสร้าง	๒,๒๑๗	๒,๕๓๓	๓,๐๑๖	๓,๙๓๒	๔,๐๐๘
การขายส่ง ขายปลีก ซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์	๑๐,๑๘๕	๑๑,๐๑๕	๑๑,๖๙๐	๑๓,๑๗๓	๑๓,๗๑๐
การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	๒,๕๓๖	๒,๕๒๑	๒,๘๙๕	๓,๐๓๖	๓,๓๒๖
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๒,๑๖๕	๒,๓๙๘	๒,๘๓๐	๓,๑๙๘	๓,๖๔๘
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๕๒๓	๕๖๒	๕๔๑	๖๐๖	๗๕๒
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	๓,๖๗๐	๔,๑๖๖	๔,๐๔๘	๔,๓๙๙	๔,๔๔๘
กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	๒,๔๓๔	๓,๐๐๐	๒,๘๕๔	๓,๗๐๕	๓,๘๘๘
กิจกรรมทางวิชาชีพวิทยาศาสตร์ และเทคนิค	๗๓	๗๑	๘๒	๘๕	๖๙
กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	๑,๒๔๓	๒,๐๕๖	๒,๓๕๒	๑,๙๘๒	๒,๐๙๗
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ ประกันสังคม	๗,๒๙๑	๗,๕๕๓	๗,๘๙๔	๘,๓๑๕	๘,๖๗๗
การศึกษา	๕,๓๖๐	๕,๔๐๕	๕,๔๓๒	๕,๕๖๗	๕,๔๓๔
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	๒,๒๘๔	๒,๔๑๔	๒,๕๙๗	๒,๗๘๔	๒,๘๑๙
ศิลปะความบันเทิง และนันทนาการ	๑๘๖	๒๓๑	๒๗๗	๓๒๕	๓๙๒
กิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ	๗๑๓	๗๒๐	๗๓๔	๗๘๐	๗๘๒
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)	๘๘,๓๒๔	๙๓,๗๓๔	๙๗,๕๖๔	๑๐๗,๖๑๑	๑๐๘,๓๐๖
มูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อหัว (บาท)	๑๐๗,๙๖๔	๑๑๔,๐๘๙	๑๑๘,๒๔๖	๑๒๙,๘๖๘	๑๓๐,๔๔๕
ประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๘๑๘	๘๒๒	๘๒๕	๘๒๙	๘๓๐

ณ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ สศช. ได้จัดทำและเผยแพร่ข้อมูลล่าสุดของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ณ ราคาंकที่ของจังหวัดกาญจนบุรี ดังตารางด้านล่างนี้

ตาราง มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ณ ราคาंकที่ ของจังหวัดกาญจนบุรี

รายการ	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ณ ราคาंकที่ (ล้านบาท)				
	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒
ภาคเกษตร	๑๐,๗๒๘	๙,๙๘๘	๑๐,๕๔๔	๑๒,๔๔๔	๑๒,๐๒๗
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๑๐,๗๒๘	๙,๙๘๘	๑๐,๕๔๔	๑๒,๔๔๔	๑๒,๐๒๗
ภาคนอกเกษตร	๔๗,๓๑๒	๔๘,๙๗๖	๔๙,๙๙๒	๕๕,๒๔๙	๕๕,๘๕๓
อุตสาหกรรม	๑๙,๙๙๐	๒๐,๐๒๖	๑๙,๙๘๒	๒๓,๐๐๗	๒๑,๖๔๐
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๑,๑๘๕	๑,๒๔๓	๑,๑๘๙	๑,๓๑๗	๑,๒๙๒
การผลิต	๑๖,๑๙๖	๑๖,๐๘๕	๑๖,๐๙๒	๑๘,๘๑๒	๑๗,๕๔๒
ไฟฟ้า ก๊าซไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	๒,๓๓๒	๒,๓๘๔	๒,๓๓๔	๒,๔๖๑	๒,๔๑๙
การจัดหาน้ำ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และสิ่งปฏิกูล	๑๙๒	๒๑๖	๒๕๓	๒๔๘	๒๓๙
บริการ	๒๖,๙๗๒	๒๘,๔๘๕	๒๙,๕๐๐	๓๑,๗๖๙	๓๒,๕๒๒
การก่อสร้าง	๑,๕๗๔	๑,๘๔๓	๒,๑๖๐	๒,๗๗๒	๒,๘๑๓
การขายส่ง ขายปลีก ซ่อมยานยนต์และจกรยานยนต์	๕,๙๑๑	๖,๐๔๕	๖,๒๑๙	๖,๘๓๙	๖,๙๗๕
การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	๑,๗๑๓	๑,๖๓๓	๑,๘๔๐	๑,๙๔๓	๒,๐๕๐
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๑,๙๑๗	๑,๙๗๒	๒,๑๗๓	๒,๓๒๘	๒,๕๕๕
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๗๔๓	๖๕๒	๗๓๒	๘๔๑	๑,๐๕๒
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	๒,๓๒๖	๒,๖๑๙	๒,๕๗๖	๒,๗๘๑	๒,๗๘๘
กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	๒,๕๗๑	๓,๑๘๔	๓,๐๓๒	๓,๙๑๖	๔,๐๙๓
กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	๕๙	๕๗	๖๖	๖๗	๕๔
กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	๗๘๕	๑,๒๙๘	๑,๔๖๓	๑,๒๑๙	๑,๒๘๓
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ ประกันสังคม	๔,๓๘๗	๔,๓๖๕	๔,๔๑๙	๔,๕๓๐	๔,๖๑๙
การศึกษา	๒,๘๑๙	๒,๗๕๐	๒,๖๙๔	๒,๖๙๕	๒,๕๗๘
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	๑,๖๑๗	๑,๖๕๓	๑,๗๓๓	๑,๘๑๘	๑,๘๐๘
ศิลปะความบันเทิง และนันทนาการ	๑๔๐	๑๘๘	๒๒๔	๒๖๑	๓๑๕
กิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ	๕๐๘	๕๑๑	๕๑๙	๕๔๒	๕๓๘
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด GPP)	๕๘,๒๔๐	๕๘,๙๖๔	๖๐,๕๔๕	๖๗,๘๑๑	๖๖,๙๐๘

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๔

: กรอบแผนพัฒนาจังหวัดกาญจนบุรี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ,สิงหาคม ๒๕๖๔

ตาราง สัดส่วนของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ณ ราคาประจำปีของจังหวัดกาญจนบุรี

รายการ	สัดส่วนของมูลค่าเศรษฐกิจรายสาขา ณ ราคาประจำปี (ร้อยละ)				
	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒
ภาคเกษตร	๒๔.๗๐	๒๑.๖๕	๒๒.๐๒	๒๓.๓๑	๒๒.๘๑
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๒๔.๗๐	๒๑.๖๕	๒๒.๐๒	๒๓.๓๑	๒๒.๘๑
ภาคนอกเกษตร	๗๕.๓๐	๗๘.๓๕	๗๗.๙๘	๗๖.๖๙	๗๗.๑๙
อุตสาหกรรม	๒๙.๐๒	๓๐.๘๓	๒๙.๕๖	๒๘.๔๗	๒๗.๒๘
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๒.๐๕	๒.๒๖	๒.๑๒	๒.๑๒	๒.๑๙
การผลิต	๒๓.๗๓	๒๕.๔๕	๒๓.๓๓	๒๓.๖๕	๒๒.๔๐
ไฟฟ้า ก๊าซไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	๒.๘๒	๒.๖๘	๒.๖๑	๒.๒๗	๒.๒๘
การจัดหาน้ำ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และ สิ่งปฏิกูล	๐.๔๒	๐.๔๔	๐.๔๙	๐.๔๓	๐.๔๐
บริการ	๔๖.๒๘	๔๗.๕๒	๔๘.๔๒	๔๘.๒๒	๔๙.๙๑
การก่อสร้าง	๒.๕๑	๒.๗๐	๓.๐๙	๓.๖๕	๓.๗๐
การขายส่ง ขายปลีก ซ่อมยานยนต์และ จักรยานยนต์	๑๑.๕๓	๑๑.๗๕	๑๑.๙๘	๑๒.๒๔	๑๒.๖๖
การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	๒.๘๗	๒.๖๙	๒.๙๗	๒.๘๒	๓.๐๗
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๒.๔๕	๒.๕๖	๒.๙๐	๒.๙๗	๓.๓๗
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๐.๕๙	๐.๔๙	๐.๕๕	๐.๕๖	๐.๖๙
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	๔.๑๖	๔.๔๔	๔.๑๕	๔.๐๙	๔.๑๑
กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	๒.๗๖	๓.๒๐	๒.๙๓	๓.๔๔	๓.๖๐
กิจกรรมทางวิชาชีพวิทยาศาสตร์ และเทคนิค	๐.๐๘	๐.๐๘	๐.๐๘	๐.๐๘	๐.๐๖
กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	๑.๔๑	๒.๑๙	๒.๔๑	๑.๘๔	๑.๙๔
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ ประกันสังคม	๘.๒๕	๘.๐๖	๘.๐๙	๗.๗๓	๘.๐๑
การศึกษา	๖.๐๗	๕.๗๗	๕.๕๗	๕.๑๗	๕.๐๒
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	๒.๕๙	๒.๕๘	๒.๖๖	๒.๕๙	๒.๖๐
ศิลปะความบันเทิง และนันทนาการ	๐.๒๑	๐.๒๕	๐.๒๘	๐.๓๐	๐.๓๖
กิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ	๐.๘๑	๐.๗๗	๐.๗๕	๐.๗๓	๐.๗๒
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ ครั้วเรือนเกษตรกร

ตารางที่ ๑ จำนวนครั้วเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดกาญจนบุรี

อำเภอ	จำนวน ครั้วเรือน	จำนวนครั้วเรือน เกษตรกร	ร้อยละจำนวนครั้วเรือน เกษตรกร/ครั้วเรือน ทั้งหมด
กาญจนบุรี	๓๓๘,๘๐๐	๙๒,๐๑๑	๒๗.๑๖
เมืองกาญจนบุรี	๖๑,๓๑๐	๘,๙๔๖	๑๔.๕๙
ไทรโยค	๒๒,๙๖๔	๕,๒๐๒	๒๒.๖๕
บ่อพลอย	๒๑,๔๔๒	๖,๔๘๒	๓๐.๒๓
ศรีสวัสดิ์	๑๐,๔๐๒	๑,๙๙๔	๑๙.๑๗
ท่ามะกา	๖๓,๘๙๖	๑๓,๘๙๖	๒๑.๗๕
ท่าม่วง	๔๓,๕๕๙	๑๑,๒๐๕	๒๕.๗๒
ทองผาภูมิ	๒๘,๔๙๔	๔,๓๗๗	๑๕.๓๖
สังขละบุรี	๑๔,๔๐๕	๒,๐๖๗	๑๔.๓๕
พนมทวน	๑๔,๐๒๗	๙,๙๖๔	๗๑.๐๓
เลาขวัญ	๑๙,๗๙๑	๑๐,๘๘๒	๕๔.๙๘
ด่านมะขามเตี้ย	๑๑,๙๓๐	๔,๓๘๐	๓๖.๗๑
หนองปรือ	๑๐,๙๕๕	๔,๘๙๘	๔๔.๗๑
ห้วยกระเจา	๑๕,๖๒๐	๗,๗๑๘	๔๙.๔๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี สำนักงานประมงจังหวัดกาญจนบุรี สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกาญจนบุรี
ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๓

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ตาราง การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี

อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ทำการเกษตร						รวมพื้นที่ การเกษตร
		ที่นา	ไม้ผล	พืชไร่	พืชผัก	ไม้ดอก ไม้ ประดับ	ทุ่งหญ้า เลี้ยงสัตว์	
กาญจนบุรี	๑๑,๔๐๔.๒๐๓	๓๒๗,๗๗๑.๕๙	๓๗,๐๑๕	๔๒๕,๕๘๓	๒๑,๖๑๕.๓๑	๔๐๓	๑,๘๔๕.๔๔	๒,๘๔๘,๒๙๑
เมืองฯ	๗๗๕.๖๗๕	๗,๑๐๐.๙๕	๖,๒๗๘	๓๐,๑๕๖	๓,๗๓๔.๘๙	๖๙	๑๖๔.๒๕	๒๑๘,๓๐๘
ท่าม่วง	๓๘๑,๘๕๖	๔๘,๕๑๔.๐๐	๑,๒๔๖	๒๐,๐๘๘	๔,๗๙๕.๕๗	๒๖	๑๒๒.๒๕	๒๓๖,๔๕๕
ท่ามะกา	๒๑๓,๐๐๖	๕๘,๕๖๒.๑๐	๖๗๙	๖,๘๙๙	๓,๑๙๐.๙๘	๑๘	๒๓๓.๗๕	๑๓๒,๑๐๕
ด่านมะขาม เตี้ย	๕๐๔,๔๖๓	๖,๗๒๐.๐๖	๒,๓๒๙	๒๐,๕๑๗	๓,๔๑๓.๓๒	๑๙	๑๔๑.๗๕	๒๓๖,๒๕๖
พนมทวน	๓๓๔,๘๖๑	๘๗,๔๖๕.๓๒	๔๒๙	๑๙,๖๘๙	๕๙๔.๓๗	๑	๑๐๔.๔๔	๒๔๔,๓๑๕
ห้วยกระเจา	๓๘๘,๗๕๐	๖๓,๕๐๗.๘๖	๒๒๖	๕๑,๙๖๔	๘๓.๕๔	๔	๑๘๐.๒๕	๒๔๖,๑๙๔
เลาขวัญ	๕๑๙,๕๖๓	๔๑,๖๓๐.๓๙	๙๔๗	๑๒๑,๖๙๓	๗๓๒.๘๘		๖๙๙.๕	๔๔๙,๔๕๕
บ่อพลอย	๖๐๔,๕๐๙	๑๒,๙๗๗.๐๓	๗๗๔	๖๙,๓๙๑	๒,๑๓๘.๑๖	๒	๕๔.๒๕	๓๘๕,๖๒๕
หนองปรือ	๓๑๓,๘๙๔	๒,๕๒๐.๒๗	๑,๑๖๔	๓๓,๐๔๕	๒,๑๗๕.๘๖	๘	๔๐.๗๕	๑๙๘,๑๔๙
ไทรโยค	๑,๗๐๕,๕๗๖	๓๓๒.๖๔	๑๑,๘๖๐	๒๘,๕๘๑	๑,๕๔๗.๘๘	๑๓	๒๔๙.๕	๓๖๒,๒๘๓

อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ทำการเกษตร						รวมพื้นที่ การเกษตร
		ที่นา	ไม้ผล	พืชไร่	พืชผัก	ไม้ดอก ไม้ ประดับ	ทุ่งหญ้า เลี้ยงสัตว์	
ทองผาภูมิ	๒,๒๘๔,๔๘๒	๑,๒๘๖	๑๑,๔๗๕	๑๓,๑๘๒	๘๐๘.๕๘	๙	๕	๑๘๒,๑๒๖
สังขละบุรี	๒,๐๙๓,๓๖๔	๑,๔๗๙.๐๒	๑,๘๙๖	๙๖๙	๓๗.๘	-	๒	๕๓,๐๗๙
ศรีสวัสดิ์	๒,๐๕๙,๙๖๙	๒,๗๗๕.๙๐	๓,๙๙๐	๓๙,๕๖๕	๒,๐๙๖.๓๗	๓	๑๒	๑๒๒,๒๔๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๒

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

ตาราง แหล่งน้ำชลประทานจำแนกตามขนาดของโครงการ

ประเภท	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	รวม
๑.อ่างเก็บน้ำ				
จำนวน (แห่ง)	๒	๔	๒๑	๒๗
ความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	๒๖,๖๐๕.๐๐๐	๘๗.๘๒	๑๕.๕๗๙	๒๖,๗๐๘.๔๐
พื้นที่ชลประทาน (ไร่)		๑๕,๖๒๑.๐๐	๗,๐๐๐.๐๐	๒๒,๖๒๑.๐๐
๒.แก้มลิง				
จำนวน (แห่ง)	-	-	๒	๒
ความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	-	-	๐.๐๓๓	๐.๐๓๓
พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	-	-	-	-
๓.ฝาย				
จำนวน (แห่ง)	-	-	๔๐	๔๐
พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	-	-	๒,๓๕๐.๐๐	๒,๓๕๐.๐๐
๔.ประตูระบายน้ำ				
จำนวน (แห่ง)	-	๒	-	๒
พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	-	๒,๐๔๖.๐๐	-	๒,๐๔๖.๐๐
๕.สถานีสูบน้ำ				
จำนวน (แห่ง)	-	-	๖	๖
พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	-	-	๓,๐๐๐.๐๐	๓,๐๐๐.๐๐
๖.ระบบส่งน้ำ				
จำนวน (แห่ง)	-	-	๑๒	๑๒
พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	-	-	๒๘,๕๐๐.๐๐	๒๘,๕๐๐.๐๐
๗.อื่น ๆ				
จำนวน (แห่ง)	-	-	๑๑	๑๑
ความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	-	-	-	-
พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	-	-	๓,๔๓๐.๐๐	๓,๔๓๐.๐๐

ประเภท	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	รวม
รวมทุกประเภท				
จำนวน (แห่ง)	๒	๖	๙๒	๑๐๐
ความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	๒๖,๖๐๕	๘๗.๘๒	๑๕.๖๑๒	๒๖,๗๐๘
พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	-	๑๗,๖๖๗.๐๐	๔๔,๒๘๐.๐๐	๖๑,๙๔๗.๐๐

ที่มา : โครงการชลประทานจังหวัดกาญจนบุรี ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๓

๒.๓.๒ แหล่งน้ำอื่นๆ

ตาราง แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภค ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	สระเก็บน้ำในระดับไรนา				สระเก็บน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภค			
	สปก.	สหกรณ์	พัฒนาที่ดิน	รวม	สปก.	สหกรณ์	พัฒนาที่ดิน	รวม
กาญจนบุรี		-	๑๑๒	๑๑๒		๑,๒๕๓	-	๑,๒๕๓
๑.เมืองฯ		-	๖	๖		๕๐	-	๕๐
๒.ท่าม่วง		-	๓	๓		๑๖	-	๑๖
๓.ท่ามะกา		-	-	-		-	-	-
๔.ด่านมะขามเตี้ย		-	๖	๖		๑,๐๐๐	-	๑,๐๐๐
๕.พนมทวน		-	๔	๔		-	-	-
๖.ห้วยกระเจา		-	๙	๙		๕๐	-	๕๐
๗.เลาขวัญ		-	๑๓	๑๓		๕๙	-	๕๙
๘.บ่อพลอย		-	๑	๑		๓๑	-	๓๑
๙.หนองปรือ		-	๑๐	๑๐		-	-	-
๑๐.ไทรโยค		-	๔	๔		-	-	-
๑๑.ทองผาภูมิ		-	๕๖	๕๖		๔๐	-	๔๐
๑๒.สังขละบุรี		-	-	-		-	-	-
๑๓.ศรีสวัสดิ์		-	-	-		๗	-	๗

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดกาญจนบุรี

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด

จังหวัดกาญจนบุรีมีการปลูกพืชเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๓ คือ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง หน่อไม้ฝรั่ง ข้าวโพดฝักอ่อน ข้าวโพดหวาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรด อ้อยโรงงาน ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และมันสำปะหลัง โดยพืชที่ปลูกมากที่สุด ได้แก่ ข้าวนาปี จำนวน ๓๒,๕๔๘ ครัวเรือน พื้นที่ ๓๗๔,๑๐๐ ไร่ อ้อยโรงงาน จำนวน ๑๘,๐๓๗ ครัวเรือน พื้นที่ ๗๓๖,๒๘๔ ไร่ และมันสำปะหลัง จำนวน ๑๘,๓๐๒ ครัวเรือน พื้นที่ ๕๐๒,๕๙๑ ไร่

ตาราง แสดงการปลูกพืชเศรษฐกิจในจังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ.๒๕๖๒ -๒๕๖๓

พืชเศรษฐกิจ	๒๕๖๒					๒๕๖๓				
	พื้นที่การเพาะปลูก (ไร่)	จำนวนผลผลิต (กก./ไร่)	ราคาผลผลิต (บาท/กก.)	มูลค่าการผลิต (ล้านบาท)	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่การเพาะปลูก (ไร่)	จำนวนผลผลิต (กก./ไร่)	ราคาผลผลิต (บาท/กก.)	มูลค่าการผลิต (ล้านบาท)	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)
ข้าวนาปี	๓๗๓,๘๗๘	๖๔๓	๘.๘๐	๑,๖๗๒.๗๕	๓๗,๐๙๗	๓๗๔,๑๐๐	๖๔๕	๘.๗๗	๒,๑๑๕.๓๑	๓๒,๕๔๘
ข้าวนาปรัง	๑๘๑,๑๕๕	๗๓๖	๗.๖๑	๑,๐๑๓.๖๗	๑๕,๓๔๒	๑๘๔,๗๓๖	๗๓๔	๗.๗๐	๑,๐๓๙.๙๑	๑๖,๓๙๐
อ้อย	๗๘๙,๔๔๐	๘,๕๓๑	๐.๗๓	๔,๕๘๕.๓๐	๒๐,๒๓๕	๗๓๖,๒๘๔	๑๐,๔๑๐	๐.๙๗	๗,๐๗๘.๔๙	๑๘,๐๓๗
มันสำปะหลัง	๔๘๐,๘๗๘	๓,๔๗๒	๑.๘๙	๓,๑๔๗.๔๖	๑๖,๙๐๑	๕๐๒,๕๙๑	๓,๓๐๕	๒.๐๗	๓,๔๐๒.๗๓	๑๘,๓๐๒
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๘๙,๔๔๔	๖๙๘	๗.๒๗	๕๕๑.๐๕	๓,๓๒๕	๘๗,๖๓๗	๖๙๘	๖.๘๘	๕๒๐.๒๒	๔,๑๘๖
ข้าวโพดหวาน	๒๖,๕๗๓	๑,๖๔๓	๖.๐๑	๒๕๕.๖๔	๗,๗๙๒	๒๖,๑๑๓	๑,๕๙๙.๒๗	๕.๘๔	๒๔๒.๖๙	๗,๖๘๔
ข้าวโพดฝักอ่อน	๑๒๕,๕๙๑	๑,๔๙๙	๔.๔	๘๑๕.๑๔	๓๗,๑๕๗	๑๑๘,๖๙๒	๑,๔๘๐.๐๐	๔.๙๗	๘๗๐.๔๖	๓๗,๐๙๒
หน่อไม้ฝรั่ง	๑,๗๖๓	๑,๕๓๓	๖๗.๓	๑๘๑.๒๗	๓๗๖	๑,๘๙๗	๑,๕๔๕	๖๑.๓	๑๗๖.๓๕	๔๒๐
สับปะรด	๑๘,๗๐๓	๓,๑๐๐	๖.๗	๓๘๔.๐๘	๓,๗๘๔	๒๕,๑๙๘	๓,๒๑๐	๘.๖๒	๕๔๖.๖๐	๓,๘๑๙
ยางพารา	๑๓๖,๓๙๐	๒๐๗	๓๗.๐๙	๙๔๖.๒๗	๓,๙๒๖	๑๓๗,๔๑๒	๒๐๘	๔๐.๙๗	๑,๐๕๘.๘๒	๒,๙๔๓
ปาล์มน้ำมัน	๑๙,๕๐๒	๑,๖๔๐	๒.๓๘	๗๓.๕๗	๖๘๑	๑๙,๙๔๐	๑,๖๕๐	๓.๘๘	๑๒๑.๐๐	๑,๐๓๔
รวม	๒,๒๔๓,๓๑๘			๑๓,๕๓๐.๒๐		๒,๒๔๔,๖๐๐			๑๗,๐๗๒.๕๘	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี, ๒๕๖๔

จังหวัดกาญจนบุรี มีพื้นที่ทำการเกษตรที่เป็นพืชเศรษฐกิจ ในปี ๒๕๖๓ ทั้งสิ้น จำนวน ๒,๒๔๔,๖๐๐ ไร่ ซึ่งมีผลผลิตทั้งสิ้น จำนวน ๙,๗๑๘,๕๘๘,๗๓๗ กิโลกรัม โดยมีเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร ทั้งสิ้นจำนวน ๘๒,๖๒๗ ครัวเรือน คิดเป็นครัวเรือนทำการเกษตรและมาปรับปรุงข้อมูลในปี ๒๕๖๓ จำนวน ๗๑,๕๔๒ ครัวเรือน ข้อมูลจาก ระบบทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร

๒.๔.๒ ด้านการปศุสัตว์

ตาราง ข้อมูลการทำปศุสัตว์ที่สำคัญของจังหวัดกาญจนบุรี ๒๕๖๓

ชนิดสัตว์	ปริมาณการผลิต (กก.)	ราคา (บาท)	มูลค่าการผลิต (บาท)
๑.ไก่เนื้อ	๓๗๑,๑๙๕,๖๐๐.๐๐	๓๗.๘๑	๑๔,๐๓๔,๙๐๕,๖๓๖.๐๐
๒.โคเนื้อ	๕๐,๔๒๙,๖๐๐.๐๐	๘๘.๖๒	๔,๔๖๙,๐๗๑,๑๕๒.๐๐
๓.น้ำนมดิบ	๖๒,๘๘๗,๙๕๐.๐๐	๑๘.๐๐	๑,๑๓๑,๘๔๓,๑๐๐.๐๐
๔.แพะเนื้อ	๓,๗๗๖,๑๓๐.๐๐	๑๒๖.๘๕	๔๗๙,๐๐๒,๐๙๐.๕๐
๕.สุกร	๘๕,๙๐๕,๐๐๐.๐๐	๗๓.๘๒	๖,๓๔๑,๕๐๗,๑๐๐.๐๐
๖.ไข่ไก่	๑๓๔,๔๕๘,๗๒๕.๐๐	๒.๙๖	๓๙๗,๙๙๗,๘๒๖.๐๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกาญจนบุรี

ตาราง ข้อมูลการผลิตและจำนวนผู้เลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	โคเนื้อ (ตัว)		โคนม (ตัว)		กระบือ (ตัว)		สุกร (ตัว)	
	จำนวนสัตว์ (ตัว)	จำนวนผู้เลี้ยง (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	จำนวนผู้เลี้ยง (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	จำนวนผู้เลี้ยง (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	จำนวนผู้เลี้ยง (ราย)
เมืองกาญจนบุรี	๒๕,๐๔๗	๑,๑๘๒	๑,๒๒๐	๓๗	๔๕๙	๘๓	๖,๗๙๕	๖๕
ไทรโยค	๓,๐๗๕	๒๗๘	-	-	๑๗๗	๑๐	๘๔๓	๔๘
บ่อพลอย	๑๖,๘๘๓	๓๗๗	-	-	๒๑๙	๖	๑๑๖,๓๓๓	๑๒๐
ศรีสวัสดิ์	๔,๗๔๔	๒๒๓	-	-	๒,๕๓๒	๑๗๕	๓๑๑	๒๘
ท่ามะกา	๒๖,๐๘๖	๒,๑๑๗	๒๓,๑๙๗	๗๖๓	๑๑๘	๕	๗,๓๔๔	๒๘๙
ท่าม่วง	๑๖,๙๑๐	๑,๓๒๐	๒,๙๔๓	๙๘	๑๒๙	๖	๑๐,๙๒๕	๖๙
ทองผาภูมิ	๔,๓๑๗	๑๕๗	-	-	๖๙๖	๒๗	๒,๑๖๕	๑๐๗
สังขละบุรี	๖,๙๖๐	๒๒๓	-	-	๑,๒๓๔	๕๖	๔๐๖	๓๘
พนมทวน	๒๖,๓๔๑	๙๗๘	๑๐๕	๔	๒๙๔	๑๐	๒๒,๒๘๗	๒๔๙
เลาขวัญ	๖๖,๓๖๙	๒,๐๐๘	-	-	๑,๔๐๙	๑๕๕	๑๐๓,๑๒๐	๔๓๙
ด่านมะขามเตี้ย	๑๑,๓๑๓	๗๐๓	๗๕๕	๒๒	๕๓๓	๑๙	๓,๔๙๔	๔๔
หนองปรือ	๔,๐๘๖	๑๔๕	-	-	๑๘๑	๗	๑๔,๓๖๓	๒๕
ห้วยกระเจา	๓๒,๒๕๒	๗๖๙	-	-	๓๓๐	๒๐	๗๔,๐๒๔	๔๗๓
รวมทั้งสิ้น	๒๔๔,๓๘๓	๑๐,๔๘๐	๒๘,๒๒๐	๙๒๔	๘,๓๑๑	๕๗๙	๓๖๒,๔๑๐	๑,๙๙๔

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกาญจนบุรี

๒) ข้อมูลการผลิตและจำนวนผู้เลี้ยงสัตว์

ตาราง ข้อมูลการผลิตและจำนวนผู้เลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	ไก่ (ตัว)		เป็ด (ตัว)		แพะ (ตัว)		แกะ (ตัว)	
	จำนวนสัตว์ (ตัว)	จำนวนผู้เลี้ยง (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	จำนวนผู้เลี้ยง (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	จำนวนผู้เลี้ยง (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	จำนวนผู้เลี้ยง (ราย)
เมืองกาญจนบุรี	๘๗๑,๐๑๑	๒,๕๕๙	๖,๑๑๘	๑๕๔	๑๐,๘๑๑	๒๗๙	๓๕๒	๑๒
ไทรโยค	๔๙,๔๒๗	๑,๐๒๑	๘,๔๙๖	๑๔๘	๕,๒๑๙	๑๑๐	๑๕๓	๕
บ่อพลอย	๕,๖๕๒,๗๒๕	๑,๕๕๔	๓๖๖,๕๙๙	๒๙	๖,๔๐๓	๑๕๑	๑,๒๗๐	๑๗
ศรีสวัสดิ์	๒๒,๙๑๐	๖๗๘	๕๗๒	๓๓	๙๘๒	๒๕	๓๐	๒
ท่ามะกา	๑,๙๗๕,๗๖๕	๒,๒๗๓	๕,๒๙๓	๖๑	๙๗๓	๑๔	๑๓๑	๒
ท่าม่วง	๒,๐๙๙,๖๘๒	๒,๑๖๒	๑๖,๐๗๓	๑๒๔	๙๔๓	๓๒	-	-

อำเภอ	ไถ่ (ตัว)		เปิด (ตัว)		แพะ (ตัว)		แกะ (ตัว)	
	จำนวนสัตว์ (ตัว)	จำนวนผู้เลี้ยง (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	จำนวนผู้เลี้ยง (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	จำนวนผู้เลี้ยง (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	จำนวนผู้เลี้ยง (ราย)
ทองผาภูมิ	๔๕,๐๗๕	๙๑๐	๑,๑๕๖	๘๓	๑๘๒	๙	-	๑
สังขละบุรี	๓๐,๘๗๘	๖๑๑	๖๑๒	๓๒	๕๗๘	๑๓	-	-
พนมทวน	๒,๗๖๕,๑๗๒	๒,๗๑๕	๙๗,๔๘๕	๑๘๕	๕,๖๒๐	๖๘	๑๒,๐๖๔	๑๑๐
เลาขวัญ	๙,๐๔๑,๕๒๕	๖,๐๗๖	๒๑,๐๖๐	๖๓๔	๙,๓๙๕	๒๘๗	๔๖	๒
ด่านมะขามเตี้ย	๒,๖๔๔,๙๙๐	๘๐๖	๓๕,๔๑๙	๒๕	๓,๐๙๘	๘๒	๑๒๑	๔
หนองปรือ	๑,๔๙๓,๒๒๗	๒,๐๘๖	๑,๖๐๘	๔๘	๙,๙๑๖	๒๒๙	๓๖๓	๗
ห้วยกระเจา	๔,๓๑๖,๙๖๘	๒,๑๑๖	๖๘,๘๖๙	๑๘๒	๕,๕๒๒	๑๑๕	๔,๓๗๗	๔๕
รวมทั้งสิ้น	๓๑,๐๐๙,๓๕๕	๒๕,๕๖๗	๖๒๙,๓๖๐	๑,๗๓๘	๕๙,๖๔๒	๑,๔๑๔	๑๘,๙๐๗	๒๐๗

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกาญจนบุรี

๒.๔.๓ ด้านการประมง

๑) มูลค่าการผลิตสินค้าประมง

ปี ๒๕๖๓ มีมูลค่าการผลิตสินค้าประมง จำนวน ๕๘๖,๔๓๔,๑๐๘ บาท โดยที่สร้างมูลค่าการผลิตมากที่สุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ ปลาทับทิม จำนวน ๔๑๕,๗๘๕,๑๖๐ บาท กุ้งขาว จำนวน ๙๗,๗๗๕,๕๐๘ บาท และปลานิล จำนวน ๗๒,๐๒๑,๗๔๐ บาท

ตาราง ข้อมูลการทำประมงที่สำคัญของจังหวัดกาญจนบุรี ปี ๒๕๖๓

ชนิดสัตว์	ปริมาณการผลิต (กก.)	ราคา (บาท)	มูลค่าการผลิต(บาท)	ค่าใช้จ่ายชั้นกลาง	มูลค่าเพิ่ม
๑.ปลานิล	๑,๕๖๕,๖๙๐	๔๖	๗๒,๐๒๑,๗๔๐	๔๐	๖
๒.ปลาทับทิม	๕,๙๓๙,๗๘๘	๗๐	๔๑๕,๗๘๕,๑๖๐	๖๐	๑๐
๓.กุ้งขาว	๘๒๘,๖๐๖	๑๑๘	๙๗,๗๗๕,๕๐๘	๑๑๐	๕
๔.จระเข้	๕๐,๑๐๐	๑๗	๘๕๑,๗๐๐	๑๗	๐
รวม			๕๘๖,๔๓๔,๑๐๘		

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดกาญจนบุรี

๒) จำนวนครัวเรือนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด

ครัวเรือนที่มีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดมากที่สุด ๓ อันดับแรกในปี ๒๕๖๓ ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่อำเภอเลาขวัญ จำนวน ๖๕๓ ราย อำเภอพนมทวน จำนวน ๕๕๘ ราย และ อำเภอหนองปรือ ๕๑๗ ราย

ตาราง จำนวนครัวเรือนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด จำนวนบ่อ และกระชัง ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	จำนวน				เนื้อที่ (ไร่)
	ผู้เพาะเลี้ยง (ราย)	บ่อดิน (บ่อ)	บ่อซีเมนต์ (บ่อ)	กระชัง	
๑.เมือง	๔๔๐	๔๓๖	๒๗๒	๓,๓๙๓	๗๔๑
๒.ไทรโยค	๒๔๑	๑๗๗	๕๘	-	๙๕
๓.บ่อพลอย	๓๑๓	๓๕๔	๘๖	๑๐	๒๗๐
๔.ศรีสวัสดิ์	๓๘	๓๖	๒	-	๑๘
๕.ท่ามะกา	๓๐๒	๒๔๔	๖๘	-	๕๔๐
๖.ท่าม่วง	๓๖๘	๒๙๑	๔๓	๗,๗๓๐	๔๙๘
๗.ทองผาภูมิ	๙๘	๑๐๐	๑	-	๕๐
๘.สังขละบุรี	๗๔	๗๓	๑	-	๓๔
๙.พนมทวน	๕๕๘	๑,๐๓๕	๑๐๕	๘๒	๒,๗๐๓
๑๐.เลาขวัญ	๖๕๓	๗๖๖	๓๔	-	๕๔๕
๑๑.ด่านมะขามเตี้ย	๔๓๘	๔๒๖	๑๓	๒	๔๕๗
๑๒.หนองปรือ	๕๑๗	๔๘๓	๘๙	๑	๔๓๙
๑๓.ห้วยกระเจา	๑๙๕	๒๐๒	๔	-	๒๖๒
รวม	๔,๒๓๕	๔,๖๒๓	๗๗๖	๑๑,๒๑๘	๖,๖๕๑

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

สินค้า GI ของจังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่

- ๑) นิล ได้ใบอนุญาตเลขที่ สช ๖๑๑๐๐๑๑๕ ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๑

ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา

เรื่อง การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

นิลเมืองกาญจน์

ทะเบียนเลขที่ สช 61100115

เพื่อให้การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เป็นไปตาม พระราชบัญญัติคุ้มครอง
สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. 2546 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 กรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ให้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ นิลเมืองกาญจน์ คำขอเลขที่ 60100160 ทะเบียน
เลขที่ สช 61100115 ซึ่งมีรายการทางทะเบียนตามบัญชีแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันยื่นคำขอขึ้นทะเบียน 9 สิงหาคม 2560

ประกาศ ณ วันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2561

น.ส.

(นายทศพล หังสุบุตร)
อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา

๒) เเงะทองผาภูมิ ได้ไปอนุญาตเลขที่ สช ๖๔๑๐๐๑๕๗ ณ วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๔

ประกาศกรมทรัพยากรสินทางปัญญา

เรื่อง การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

เงะทองผาภูมิ

ทะเบียนเลขที่ สช 64100157

เพื่อให้การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เป็นไปตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. 2546 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 กรมทรัพยากรสินทางปัญญาจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ให้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เงะทองผาภูมิ คำขอเลขที่ 61100189 ทะเบียนเลขที่ สช 64100157 ซึ่งมีรายการทางทะเบียนตามบัญชีแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน 25 กันยายน 2561

ประกาศ ณ วันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2564

(นายวุฒิไกร ลีวีระพันธุ์)
อธิบดีกรมทรัพยากรสินทางปัญญา

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัดกาญจนบุรี ในปี ๒๕๖๓

๒.๑ พื้นที่การทำเกษตรอินทรีย์ รวม ๖๑๕.๙๗ ไร่ เกษตรกร ๕๘ ราย รับรองแล้ว ๔๑๕.๙๗ ไร่ เกษตรกร ๔๓ ราย/แปลง

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
๑) ข้าว T๑ (เตรียมความพร้อม)	-	-
ข้าว T๒ (ปรับเปลี่ยน)	๑๕	๒๐๐.๐๐
รับรองแล้ว	๑๑	๖๗.๕๐
ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
๒) พืช (แปลง)	๓๒	๓๔๘.๔๗
ปรับเปลี่ยน	-	-
รับรองแล้ว	๓๒	๓๔๘.๔๗
รวมทั้งสิ้น	๓๒	๓๔๘.๔๗

๒.๒ การรับรอง GAP ด้านพืช และด้านข้าว เกษตรกรรวม ๖๖๓ ราย พื้นที่ ๕,๗๘๑.๒๐ ไร่ ด้านประมง เกษตรกร ๓๗๑ ราย พื้นที่ ๑,๒๖๐ ไร่ และด้านปศุสัตว์ จำนวน ๑,๑๖๕ ฟาร์ม

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
๑) พืช (ราย)	๕๓๒/๙๗๔	๕,๐๙๕.๐๐
๒) ข้าว GAP Seed (ราย)	๔๙	๓๗๘.๒๐
๓) หม่อนไหม	๔๒	๓๐๘.๐๐
๔) ประมง	๓๗๑	๑,๒๖๐.๐๐
๕) ปศุสัตว์	๑,๑๖๕	๕,๐๙๘.๒๕

๒.๓ การรับรอง PGS เกษตรกร รวม ๑๓๐ ราย/แปลง พื้นที่ ๑,๒๙๑ ไร่ ๓ งาน ๓๘ ตารางวา

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และจำนวนสมาชิก

ตาราง ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก ปี ๒๕๖๓

ที่	อำเภอ	ประเภทสหกรณ์						จำนวนสมาชิก
		การเกษตร	นิคม	ออมทรัพย์	ร้านค้า	บริการ	เครดิตยูเนียน	
๑	เมืองฯ	๑๒	-	๑๔	๓	๔	๒	๖๙,๐๘๘
๒	ไทรโยค	๒	-	-	-	๑	-	๕๗๐
๓	บ่อพลอย	๓	-	-	-	-	-	๑๙๘
๔	ศรีสวัสดิ์	๑	-	-	-	-	-	๖๙๗
๕	ท่ามะกา	๒	-	๒	-	๑	๑	๓,๓๓๘
๖	ท่าม่วง	๖	-	๒	-	๒	-	๘,๖๓๕
๗	ทองผาภูมิ	๔	๒	-	-	๒	๑	๕,๒๔๐
๘	สังขละบุรี	-	๒	-	-	๑	-	๑,๓๑๐
๙	พนมทวน	๒	-	๑	-	-	-	๒,๕๘๙
๑๐	เลาขวัญ	๑	-	-	-	๑	-	๕๖๑
๑๑	ด่านมะขามเตี้ย	๕	-	-	-	-	-	๒,๖๕๔
๑๒	หนองปรือ	๑	-	-	-	-	-	๖๘
๑๓	ห้วยกระเจา	๒	-	-	-	-	-	๒๔๙
รวม		๔๑	๔	๑๙	๓	๑๒	๔	๙๕,๑๘๔

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดกาญจนบุรี

ตาราง ประเภทกลุ่มเกษตรกรและสมาชิก ปี ๒๕๖๓

ที่	อำเภอ	ประเภทกลุ่มเกษตรกร			จำนวนสมาชิก
		ทำไร่	ทำนา	ทำสวน	
๑	เมืองกาญจนบุรี				-
๒	ไทรโยค			๑	๓๘
๓	บ่อพลอย	๒			๒๓๖
๔	ศรีสวัสดิ์	๒			๒๐๗
๕	ท่ามะกา	๔	๕		๖๕๖
๖	ท่าม่วง	๑		๒	๑๒๔
๗	ทองผาภูมิ	๑			๑๔๑
๘	สังขละบุรี			๑	๘๐
๙	พนมทวน		๑		๒๐๖
๑๐	เลาขวัญ	๑			๕๑
๑๑	ด่านมะขามเตี้ย				

ที่	อำเภอ	ประเภทกลุ่มเกษตรกร			จำนวนสมาชิก
		ทำไร่	ทำนา	ทำสวน	
๑๒	หนองปรือ	๒			๑๔๓
๑๓	ห้วยกระเจา	๑			๖๙
รวม		๑๔	๖	๔	๑,๙๕๑

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี

ตาราง ข้อมูลจำแนกกลุ่มเกษตรกร ปี ๒๕๖๓

ที่	อำเภอ	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	กลุ่มสถาบันเกษตรกร		
			กลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกร	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	กลุ่มยุวเกษตรกร
๑	เมืองกาญจนบุรี	๗๘	-	๗	๓
๒	ท่าม่วง	๖๐	๔	๑๖	๗
๓	ท่ามะกา	๖๘	๕	๑๒	๗
๔	ด่านมะขามเตี้ย	๖๗	๔	๓	๔
๕	พนมทวน	๕๐	๑๐	๕	๒
๖	ห้วยกระเจา	๓๖	๒	๑	-
๗	เลาขวัญ	๑๕๓	๒		๕
๘	บ่อพลอย	๗๐	๕	๓	๒
๙	หนองปรือ	๒๗	๕	๓	๒
๑๐	ไทรโยค	๙๒	๔	๔	๕
๑๑	ทองผาภูมิ	๕๕	๘	๑	๕
๑๒	สังขละบุรี	๓๒	-	๒	๔
๑๓	ศรีสวัสดิ์	๖๐	๓	๙	๒
รวม		๘๔๘	๕๒	๑๐๕	๔๓

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มสถาบันเกษตรกร เป็นการรวมตัวของเกษตรกรเพื่อประกอบกิจกรรมของชุมชนในการผลิตสินค้า การให้บริการ และอื่นๆ เพื่อสร้างรายได้และพึ่งพาตนเองของครอบครัว และชุมชนให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ มีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน โดยมีกลุ่มที่ขอจดทะเบียนจำนวน ๑,๐๐๖ กลุ่ม

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตร

จังหวัดกาญจนบุรีมีอาสาสมัครเกษตรตามระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการบริหารงานอาสาสมัครเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งหมด จำนวน ๑,๔๑๕ ราย จำแนกตามสาขาและหน่วยงานที่รับผิดชอบ ดังนี้

๑) อาสาฝนหลวง	โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี	จำนวน	๕๙ ราย
๒) ครูบัญชีอาสา	โดยสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์กาญจนบุรี	จำนวน	๓๕ ราย
๓) ประมงอาสา	โดยสำนักงานประมงจังหวัดกาญจนบุรี	จำนวน	๑๓๔ ราย
๔) อาสาปศุสัตว์	โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกาญจนบุรี	จำนวน	๑๔๖ ราย
๕) หมอดินอาสา	โดยสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี	จำนวน	๑,๓๘๐ ราย
๖) เกษตรหมู่บ้าน	โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี	จำนวน	๑,๑๓๗ ราย
๗) อาสาสมัครสหกรณ์	โดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี	จำนวน	๒๗ ราย
๘) อาสาสมัครชลประทาน	โดยโครงการชลประทานกาญจนบุรี	จำนวน	๔๕ ราย
๙) เศรษฐกิจเกษตรอาสา	โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๐ ราชบุรี	จำนวน	๑๓ ราย
๑๐) อาสาสมัครปฏิรูปที่ดิน	โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินกาญจนบุรี	จำนวน	๗๗ ราย
๑๑) ขาวนาอาสา	โดยศูนย์วิจัยข้าวราชบุรี	จำนวน	๑๐ ราย
๑๒) ครูยางอาสา	โดยการยางแห่งประเทศไทยจังหวัดกาญจนบุรี	จำนวน	๑๖ ราย
๑๓) สารวัตรเกษตรอาสา	โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาญจนบุรี	จำนวน	๔๕ ราย
๑๔) หม่อนไหมอาสา	โดยศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯกาญจนบุรี	จำนวน	๑ ราย

ตาราง จำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดจำแนกตามสาขา ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	ประเภทอาสาสมัคร													
	ผล.	ครู บัญชี ชี	ปม.	ปศ.	หมอ ดิน	กม.	สหกรณ์	ขป.	ศก อ.	สปก .	ชาว นา อาสา	ครู ยาง	สารวัตร เกษตร อาสา	มม. อาสา
๑.เมืองกาญจนบุรี	๙	๕	๑๐	๑๔	๑๔๘	๑๒๗	๒	-	๑	-	๒	-	๑๔	-
๒.ท่าม่วง	๑	๔	๑๒	๘	๑๘๒	๑๖๐	๑	๘	๑	-	-	-	๓	-
๓.ท่ามะกา	๒	๑	๑๖	๘	๒๑๕	๑๙๑	๒	๒๐	๑	-	๔	-	๓	-
๔.ด่านมะขามเตี้ย	๑๐	๒	๑๓	๖	๔๖	๕๔	๗	-	๑	๕	-	-	๔	-
๕.พนมทวน	๘	๗	๑๒	๒๕	๙๕	๑๑๓	๒	๑๑	๑	-	๒	-	๓	-
๖.ห้วยกระเจา	๕	๓	๑๑	๗	๗๗	๗๗	๓	๑	๑	-	๒	-	๑	-
๗.เลาขวัญ	๗	๑	๑๓	๒๖	๑๔๘	๙๖	๒	๓	๑	๓๖	-	-	๒	-
๘.บ่อพลอย	๒	๒	๘	๗	๑๒๑	๘๖	๒	-	๑	๖	-	-	๑	-
๙.หนองปรือ	๒	๒	๑๓	๑๒	๗๓	๖๑	-	๒	๑	๘	-	-	๗	-
๑๐.ไทรโยค	๖	๓	๑๒	๑๐	๑๑๘	๖๘	๒	-	๑	๑๗	-	๒	๓	๑
๑๑.ศรีสวัสดิ์	๓	๒	๒	๕	๓๙	๓๕	๒	-	๑	-	-	๒	๒	-
๑๒.ทองผาภูมิ	๒	๑	๑๒	๘	๘๙	๔๘	-	-	๑	๕	-	๑๐	๒	-
๑๓.สังขละบุรี	๒	๒	-	๑๐	๒๙	๒๑	๒	-	๑	-	-	๒	-	-
รวม	๕๙	๓๕	๑๓๔	๑๔๖	๑,๓๘๐	๑,๑๓๗	๒๗	๔๕	๑๓	๗๗	๑๐	๑๖	๔๕	๑

๒.๗ ปราชญ์เกษตรของจังหวัดกาญจนบุรี

๒.๗.๑ ปราชญ์ชาวบ้านที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้ง จำนวน ๒ ราย

๑) นางทิวพร ศิริวรกุล ศูนย์พัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรและพลังงานทางเลือกกาญจนบุรี

๒) นายแรม เชียงกา ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านหนองทราย

๒.๗.๒ ปราชญ์เกษตรที่ผ่านการคัดเลือกการสรรหาปราชญ์เกษตรของแผ่นดินจังหวัดกาญจนบุรี
จำนวน ๙ ราย

๑) นายโอภาส เกษตรสวนเพชร	สาขาปราชญ์เกษตรดีเด่น
๒) นายเสถียร มาเจริญรุ่งเรือง	สาขาปราชญ์เกษตรดีเด่น
๓) นายวสันต์ ตระกูลโอสถ	สาขาปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง
๔) นายบุญช่วย ปั้นหยัด	สาขาปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง
๕) นายบุญมี เนตรสว่าง	สาขาปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง
๖) นายยืนยง เหมือนปอง	สาขาปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง
๗) นายประยงค์ แก้วประดิษฐ์	สาขาปราชญ์เกษตรผู้นำชุมชนและเครือข่าย
๘) นายกระจ่าง ชูใจ	สาขาปราชญ์เกษตรผู้นำชุมชนและเครือข่าย
๙) นายแรม เชียงกา	สาขาปราชญ์เกษตรผู้นำชุมชนและเครือข่าย

๒.๗.๓ ปราชญ์เกษตรของแผ่นดินประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ (ระดับประเทศ) จำนวน ๑ ราย

- นายเสถียร มาเจริญรุ่งเรือง สาขาปราชญ์เกษตรดีเด่น

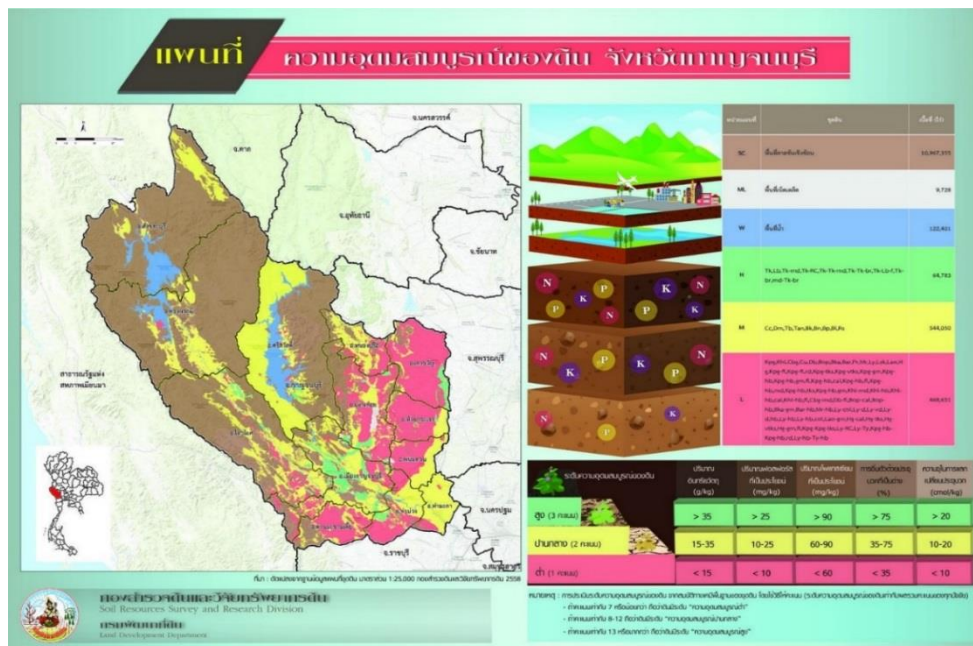
๒.๗.๔ ปราชญ์เกษตรของแผ่นดินประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ (ระดับประเทศ) จำนวน ๑ ราย

- นายแรม เชียงกา สาขาปราชญ์เกษตรผู้นำชุมชนและเครือข่าย

๒.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑) ข้อมูลคุณภาพของดิน

กรมพัฒนาที่ดินได้ประเมินความสมบูรณ์ของดินในจังหวัดกาญจนบุรี ตามรูปที่ ๑

จากรูปที่ ๑ แผนที่แสดงความสมบูรณ์ของดิน จังหวัดกาญจนบุรี จะเห็นได้ว่าพื้นที่อำเภอบ่อพลอย อำเภอลาขวัญ อำเภอห้วยกระเจา อำเภอพนมทวน และอำเภอด่านมะขามเตี้ย มีสัดส่วนของดินที่มีระดับความอุดมสมบูรณ์ต่ำอยู่เป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่อำเภอหนองปรือ แม้จะมีระดับความอุดมสมบูรณ์ปานกลางอยู่มาก แต่ก็มีพื้นที่ที่ดินมีระดับความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และมีลักษณะเป็นที่สูงผสมอยู่ในสัดส่วนที่มาก ส่วนพื้นที่อำเภอส่งขละบุรี อำเภอทองผาภูมิ อำเภอไทรโยค และอำเภอศรีสวัสดิ์ นั้น ส่วนใหญ่เป็นที่สูง

ทั้งนี้ กรมพัฒนาที่ดินได้คำนวณประเภทของดินด้วยระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดกาญจนบุรีไว้ดังตารางด้านล่างนี้

ตาราง ประเภทของดินแยกตามลักษณะทางภูมิศาสตร์

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๖,๙๙๗,๕๐๕.๔๒	๕๗.๗๑
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๕๕๙,๙๘๐.๒๒	๔.๖๑
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๔,๒๕๘,๐๓๔.๐๐	๓๕.๑๒
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๒๘๘,๕๐๕.๑๘	๒.๓๗
กลุ่มชุดดินผสม	๑๙,๘๓๖.๐๔	๐.๑๖

รวม

๑๒,๑๒๓,๘๖๐.๘๖

๑๐๐.๐๐

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน

โดยเป็นพื้นที่ที่ดินมีปัญหาทั้งสิ้น จำนวน ๗,๙๗๐,๘๒๗.๗๖ ไร่ หรือร้อยละ ๖๕.๗๕ ซึ่งแบ่งออกเป็นพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน จำนวน ๖,๕๙๑,๘๙๖ ไร่ พื้นที่ดินตื้น จำนวน ๑,๑๒๔,๙๔๓ ไร่ และพื้นที่ดินทราย จำนวน ๒๕๓,๙๘๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๗๐ ๑๔.๑๑ และ ๓.๑๘ ตามลำดับ

ตาราง สัดส่วนความอุดมสมบูรณ์ของดิน พืชที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูก และพื้นที่ชลประทาน จำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	สัดส่วนความอุดมสมบูรณ์ของดิน (จำแนกตามอำเภอ)				ความเหมาะสมในการปลูกพืช	สัดส่วนพื้นที่ชลประทาน (ไร่)
	ความลาดชัน	พื้นที่เบ็ดเตล็ด (ไร่)	พื้นที่น้ำ (ไร่)	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน		
สังขละบุรี	๐-๓๕	๖,๔๗๒	๑๔๖,๒๘๕	ต่ำ-ปานกลาง	อ้อย,ยางพารา	๕,๘๕๐
ทองผาภูมิ	๐-๓๕	๒๑,๑๔๐	๘๔,๗๖๘	ต่ำ-สูง	ยางพารา	๒,๐๐๐
ไทรโยค	๐-๓๕	๔๓,๓๒๗	๑๑,๕๒๕	ต่ำ-สูง	มันสำปะหลัง	๕,๙๑๐
ศรีสวัสดิ์	๐-๓๕	๒,๕๖๖	๒๓๓,๖๒๓	ต่ำ-สูง	มันสำปะหลัง	๑,๐๐๐
เมือง	๐-๓๕	๕๐,๘๑๒	๑๔,๙๑๓	ต่ำ-สูง	อ้อย,มันสำปะหลัง	๕,๔๐๐
ด่านมะขามเตี้ย	๐-๓๕	๑๖,๑๕๙	๖,๙๐๑	ต่ำ-สูง	อ้อย	๔,๒๓๐
หนองปรือ	๐-๓๕	๘,๔๑๖	๗,๔๕๔	ต่ำ-สูง	อ้อย,มันสำปะหลัง	๑๕,๒๐๑
เลาขวัญ	๐-๒๐	๑๐,๑๐๓	๑๐,๕๖๗	ต่ำ-สูง	มันสำปะหลัง	๗,๐๐๐
บ่อพลอย	๐-๓๕	๔๔,๐๐๙	๕,๓๖๗	ต่ำ-สูง	อ้อย,มันสำปะหลัง	๑๐,๐๐๐
ห้วยกระเจา	๐-๒๐	๖,๖๗๐	๗,๑๒๔	ต่ำ-สูง	ข้าว,มันสำปะหลัง	๕๙,๒๑๔
พนมทวน	๐-๒๐	๑๖,๓๐๐	๔,๒๓๑	ต่ำ-ปานกลาง	ข้าว,อ้อย	๑๑๗,๑๒๔
ท่าม่วง	๐-๓๕	๑๖,๑๐๘	๑๓,๖๐๒	ต่ำ-สูง	ข้าว,อ้อย	๗๗,๘๘๙
ท่ามะกา	๐-๒๐	๘,๖๕๘	๘,๓๗๔	ต่ำ-ปานกลาง	ข้าว,อ้อย	๑๖๓,๔๒๖

ที่มา : สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี และโครงการชลประทานกาญจนบุรี, 2564

: กรอบแผนพัฒนาจังหวัดกาญจนบุรี ๒๕๖๖-๒๕๗๐ .๒๕๖๔

๒.๙ ข้อมูลแสดงความเกี่ยวข้องระหว่างเกษตรและอุตสาหกรรม

หากพิจารณาข้อมูลตารางด้านล่าง ซึ่งแสดงจำนวนโรงงานและแรงงานในแต่ละสาขาการผลิต พ.ศ. ๒๕๖๓ จะพบว่า ภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดกาญจนบุรีในปัจจุบันประกอบด้วยโรงงานอุตสาหกรรมที่เป็นโรงงานแปรรูปผลผลิตการเกษตรและอาหารถึงร้อยละ ๒๕ ของจำนวนโรงงานทั้งหมด และจ้างแรงงานถึงร้อยละ ๕๒ ของการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมทุกสาขาการผลิตรวมกัน แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาภาคเกษตรของจังหวัดกาญจนบุรี จึงมีความเชื่อมโยงโดยตรงกับการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม

สาขาการผลิต	จำนวนโรงงาน	จำนวนแรงงาน
เกษตร	๑๑๙	๑,๔๑๓
อาหาร	๑๐๙	๑๗,๒๒๕
ยาง	๕	๗๙
รวมเกษตร อาหาร และยาง	๒๒๓	๑๘,๗๑๗
การผลิตทั้งหมด	๙๔๓	๓๕,๖๘๗
เกษตร อาหาร และยาง/ การผลิตทั้งหมด	๒๕%	๕๒%

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. ๒๕๖๔

: กรอบแผนพัฒนาจังหวัดกาญจนบุรี ๒๕๖๖-๒๕๗๐ .๒๕๖๔

๒) ข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

ปี ๒๕๖๓ เกษตรกรจังหวัดกาญจนบุรีขึ้นทะเบียนเกษตรกรด้านพืชจำนวน ๕๕,๗๙๐ ราย พื้นที่ ๑๒๙,๑๔๘๓.๕๐ ไร่ ด้านประมง จำนวน ๔,๑๐๓ ครั้วเรือน พื้นที่ ๖,๑๙๙.๕๖ ไร่ ด้านปศุสัตว์ จำนวน ๕๑๒ ครั้วเรือน พื้นที่ ๖๑๕.๘๒ ไร่

ตาราง ข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรจังหวัดกาญจนบุรี ปี ๒๕๖๓

ที่	อำเภอ	ด้านพืช		ด้านประมง		ด้านปศุสัตว์	
		ครั้วเรือน	พื้นที่(ไร่)	ครั้วเรือน	พื้นที่(ไร่)	ครั้วเรือน	พื้นที่(ไร่)
๑	ด่านมะขามเตี้ย	๒,๗๕๙	๔๒,๔๔๖.๘๒	๔๓๘	๔๕๖.๗	๑,๑๘๓	-
๒	ทองผาภูมิ	๓,๒๖๓	๗๔,๘๔๙.๕๓	๙๘	๕๐	๑,๐๑๖	-
๓	ท่ามะกา	๙,๔๑๓	๘๖,๖๘๐.๑๐	๓๐๒	๕๔๐	๔,๑๘๑	-
๔	ท่าม่วง	๘,๐๘๔	๑๐๔,๕๕๑.๔๔	๓๖๘	๔๙๗.๗	๒,๗๕๓	-
๕	บ่อพลอย	๔,๓๑๗	๙๒,๐๕๘.๖๙	๓๑๓	๒๖๙.๗	๑,๘๕๒	-
๖	ไทรโยค	๓,๘๘๕	๙๕,๔๙๖.๖๓	๒๔๑	๙๔.๕๒	๑,๐๗๖	-
๗	พนมทวน	๖,๔๗๐	๑๐๔,๓๘๘.๓๖	๕๕๘	๒,๗๐๓.๒	๒,๙๓๖	-
๘	เมืองฯ	๕,๔๓๘	๗๘,๓๒๐.๙๑	๔๔๐	๗๔๐.๕	๓,๐๖๘	-
๙	เลาขวัญ	๓,๒๕๘	๖๐,๔๓๖.๑๕	๖๕๓	๕๔๕.๓	๖,๙๗๑	-
๑๐	ศรีสวัสดิ์	๑,๐๖๖	๑๐,๙๐๕.๑๘	๓๘	๑๘	๘๙๐	-
๑๑	สังขละบุรี	๑,๒๒๗	๑๖,๘๙๐.๑๑	๗๔	๓๔.๐๗	๗๖๖	-
๑๒	หนองปรือ	๒,๑๖๕	๓๙,๑๓๘.๙๑	๕๑๗	๔๓๙.๔	๒,๒๑๖	-
๑๓	ห้วยกระเจา	๔,๗๕๕	๑๐๔,๔๓๕.๐๑	๑๙๕	๒๖๒	๒,๗๖๘	-
รวม		๕๖,๑๐๐	๙๑๐,๕๙๗.๘๔	๔,๒๓๕	๖,๖๕๑.๐๙	๓๑,๖๗๖	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี สำนักงานประมงจังหวัดกาญจนบุรี และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกาญจนบุรี

๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรจังหวัดกาญจนบุรีมีทั้งหมดจำนวน ๑๕๙ ศูนย์ ประกอบด้วย ศพก.หลัก จำนวน ๑๓ ศูนย์ และ ศพก.เครือข่าย ๑ จำนวน ๑๔๖ ศูนย์ ในพื้นที่ ๑๓ อำเภอ ได้แก่ ๑) อำเภอห้วยกระเจา จำนวน ๑๗ ศูนย์ ๒) อำเภอเมืองกาญจนบุรี จำนวน ๑๓ ศูนย์ ๓) อำเภอด่านมะขามเตี้ย จำนวน ๑๒ ศูนย์ ๔) อำเภอหนองปรือ จำนวน ๑๒ ศูนย์ ๕) อำเภอท่าม่วง จำนวน ๑๑ ศูนย์ ๖) อำเภอศรีสวัสดิ์ จำนวน ๑๑ ศูนย์ ๗) อำเภอไทรโยค จำนวน ๑๐ ศูนย์ ๘) อำเภอบ่อพลอย จำนวน ๑๐ ศูนย์ ๙) อำเภอท่ามะกา จำนวน ๑๐ ศูนย์ ๑๐) อำเภอทองผาภูมิ จำนวน ๑๐ ศูนย์ อำเภอสังขละบุรี จำนวน ๑๐ ศูนย์ ๑๑) อำเภอเลาขวัญ จำนวน ๑๐ ศูนย์ ๑๒) อำเภอพนมทวน จำนวน ๑๐ ศูนย์

ตาราง ข้อมูลศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร จังหวัดกาญจนบุรี (ศพก.หลัก)

ลำดับ	เกษตรกรต้นแบบ	ตำบลที่ตั้งศูนย์	อำเภอ	สินค้าหลัก	จุดเด่นของศูนย์
๑	นายบุญมาก พุ่มศรี	หนองกุ่ม	บ่อพลอย	มันสำปะหลัง	๑.ปรับปรุงดินใช้ปุ๋ยพืชสด ๒. เลือกใช้ท่อนพันธุ์
๒	นายสมนึก แซ่เตียว	หนองปรือ	หนองปรือ	สับปะรด	การลดต้นทุนการผลิต
๓	นายพนม ขุนพรหม	ดอนแสลบ	ห้วยกระเจา	ข้าว	การเรียนรู้ตาม กระบวนการโรงเรียน เกษตรกรข้าว
๔	นายสวอง เหมกุล	หนองฝ้าย	เลาขวัญ	มันสำปะหลัง	๑.การไถระเบิดดินดาน ๒.การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ร่วมกับปุ๋ยเคมี
๕	นายยอด อัมพลับ	สิงห์	ไทรโยค	มันสำปะหลัง	การลดต้นทุนการผลิต
๖	นายวีระ โชวแข็ง	ลิ้นถิ่น	ทองผาภูมิ	กล้วยไข่	๑.การผลิตกล้วยไข่ (ส่งออก) ๒.การผลิตปุ๋ยอินทรีย์
๗	นายสุทิน ใจสำรวม	หนองลู	สังขละบุรี	ยางพารา	การผลิตยางพาราแผ่นดิบ คุณภาพ
๘	นายคำณวน ขำสุวรรณ	แม่แฉลบ	ศรีสวัสดิ์	ข้าวโพดเลี้ยง สัตว์	๑.การลดต้นทุนการผลิต ๒.ผลิตและใช้เชื้อจุลินทรีย์
๙	นายสมชาย อาจปึกษา	พระแท่น	ท่ามะกา	ข้าว	การใช้ชีวภัณฑ์
๑๐	นายสมพร ตั้งมัน	บ้านใหม่	ท่าม่วง	ข้าว	๑.ควบคุมศัตรูพืช ๒.การเรียนรู้ตามระบบ โรงเรียนเกษตรกร
๑๑	นายอนุวัฒน์ วรวงษ์	หนองไผ่	ด่านมะขามเตี้ย	มันสำปะหลัง	๑.การใช้ปุ๋ยตามค่า วิเคราะห์ดิน ๒.การผสมปุ๋ยเคมีใช้เอง
๑๒	นายประทีน อ่อนน้อย	หนองโรง	พนมทวน	มันสำปะหลัง	การใช้ปุ๋ยอินทรีย์
๑๓	นายมานพ ทศพร	ท่ามะขาม	เมืองกาญจนบุรี	ข้าว	การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี, ๒๕๖๔

๔) โครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร

- **ตลาดกลาง** ตลาดกลางสินค้าเกษตรซึ่งเป็นตลาดกลางของสหกรณ์การเกษตรดำเนินการในพื้นที่ ๘ อำเภอ ๘ สหกรณ์ ใช้งานเต็มกำลัง ๖ แห่ง ไม่ได้ใช้งาน ๒ แห่ง

ตาราง ข้อมูลตลาดกลางสินค้าเกษตรในพื้นที่สหกรณ์

อำเภอ	ชื่อ	สถานที่ตั้ง	ความสามารถ/กำลังการผลิต		สภาพการใช้งาน
			จำนวน	หน่วย	
๑.ศรีสวัสดิ์	๑.สกก.บ้านเจ้าเณร จำกัด	ต.ท่ากระดาน อ.ศรีสวัสดิ์	๑	แห่ง	เต็มกำลัง
๒.ท่ามะกา	๒.สกก.ท่ามะกา จำกัด	ต.ห้วยเหี้ยม อ.ท่ามะกา	๑	แห่ง	เต็มกำลัง
๓.ท่าม่วง *	๓.สกก.ท่าม่วง จำกัด	ต.วังขนาย อ.ท่าม่วง	๑	แห่ง	เต็มกำลัง
๔.ทองผาภูมิ	๔.สกก.ทองผาภูมิ จำกัด	ต.สหกรณ์นิคม อ.ทองผาภูมิ	๑	แห่ง	เต็มกำลัง
๕.เมืองกาญจนบุรี	๕.สกก.เมืองกาญจนบุรี จำกัด	ต.ปากแพรก อ.เมืองฯ	๑	แห่ง	เต็มกำลัง
๖.สังขละบุรี	๖.สกก.ท่าดินแดง (จองอ้าว) จำกัด	ต.ปรางค์พล อ.สังขละบุรี	๑	แห่ง	ไม่ได้ใช้งาน
๗.พนมทวน	๗.สกก.พนมทวน จำกัด	ต.พนมทวน อ.พนมทวน	๑	แห่ง	เต็มกำลัง
๘.เลาขวัญ	๘.สกก.เลาขวัญ จำกัด	ต.เลาขวัญ อ.เลาขวัญ	๑	แห่ง	ชำรุดไม่ได้ใช้งาน

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี

- **ลานตาก** ลานตากของสหกรณ์การเกษตร จำนวน ๘ แห่ง ในพื้นที่ ๘ อำเภอ มีพื้นที่รวมทั้งหมด ๒๑,๖๘๐ ตารางเมตร ใช้งานได้เต็มกำลัง ๖ แห่ง ไม่ได้ใช้งาน ๒ แห่ง

ตาราง ข้อมูลลานตากในพื้นที่สหกรณ์

อำเภอ	ชื่อ	สถานที่ตั้ง	ความสามารถ/กำลังการผลิต		สภาพการใช้งาน
			จำนวน	หน่วย	
๑.ศรีสวัสดิ์	๑.สกก.บ้านเจ้าเณร จำกัด	ต.ท่ากระดาน อ.ศรีสวัสดิ์	๒,๓๐๐	ตร.ม.	เต็มกำลัง
๒.ท่ามะกา	๒.สกก.ท่ามะกา จำกัด	ต.ห้วยเหี้ยม อ.ท่ามะกา	๒,๔๐๐	ตร.ม.	เต็มกำลัง
๓.ท่าม่วง *	๓.สกก.ท่าม่วง จำกัด	ต.บ้านใหม่ อ.ท่าม่วง	๓,๒๙๐	ตร.ม.	เต็มกำลัง
๔.ทองผาภูมิ	๔.สกก.ทองผาภูมิ จำกัด	ต.สหกรณ์นิคม อ.ทองผาภูมิ	๓,๒๙๐	ตร.ม.	เต็มกำลัง
๔.ทองผาภูมิ	๔.สกก.ทองผาภูมิ จำกัด	ต.สหกรณ์นิคม อ.ทองผาภูมิ	๓,๒๙๐	ตร.ม.	เต็มกำลัง

อำเภอ	ชื่อ	สถานที่ตั้ง	ความสามารถ/กำลังการผลิต		สภาพการใช้งาน
			จำนวน	หน่วย	
๕.เมืองฯ	๕.สกก.เมืองกาญจนบุรี จำกัด	ต.ปากแพรก อ.เมืองฯ	๓,๒๐๐	ตร.ม.	เต็มกำลัง
๖.สังขละบุรี	๖.สกน.ท่าดินแดง (จองอ้าว) จำกัด	ต.ปรางค์พล อ.สังขละบุรี	๒,๔๐๐	ตร.ม.	ไม่ได้ใช้งาน
๗.พนมทวน	๗.สกก.พนมทวน จำกัด	ต.พนมทวน อ.พนมทวน	๒,๔๐๐	ตร.ม.	เต็มกำลัง
๘.เลาขวัญ	๘.สกก.เลาขวัญ จำกัด	ต.เลาขวัญ อ.เลาขวัญ	๒,๔๐๐	ตร.ม.	ชำรุดไม่ได้ใช้งาน
รวม ๘ อำเภอ	๘ สหกรณ์	๘ ตำบล ๘ อำเภอ	๒๑,๖๘๐	ตร.ม.	-

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี

- ยุ้งฉาง สหกรณ์การเกษตร จำนวน ๘ แห่ง ในพื้นที่ ๘ อำเภอ ความจุรวม ๔,๕๐๐ ตัน
 ใช้ได้เต็มกำลัง ๖ แห่ง ไม่ได้ใช้งาน ๒ แห่ง
 ตาราง ข้อมูลยุ้งฉางในพื้นที่สหกรณ์

อำเภอ	ชื่อ	สถานที่ตั้ง	ความสามารถ/กำลังการผลิต		สภาพการใช้งาน
			จำนวน	หน่วย	
๑.ศรีสวัสดิ์	๑.สกก.บ้านเจ้าเณร จำกัด	ต.ท่ากระดาน อ.ศรีสวัสดิ์	๕๐๐	ตัน	เต็มกำลัง
๒.ท่ามะกา	๒.สกก.ท่ามะกา จำกัด	ต.ห้วยเหนือ อ.ท่ามะกา	๕๐๐	ตัน	เต็มกำลัง
๓.ท่าม่วง	๓.สกก.ท่าม่วง จำกัด	ต.บ้านใหม่ อ.ท่าม่วง	๕๐๐	ตัน	เต็มกำลัง
๔.ทองผาภูมิ	๔.สกน.ทองผาภูมิ จำกัด	ต.สหกรณ์นิคม อ.ทองผาภูมิ	๕๐๐	ตัน	เต็มกำลัง
๕.เมืองฯ	๕.สกก.เมืองกาญจนบุรี จำกัด	ต.ปากแพรก อ.เมืองฯ	๕๐๐	ตัน	เต็มกำลัง
๖.สังขละบุรี	๖.สกน.ท่าดินแดง(จองอ้าว) จำกัด	ต.ปรางค์พล อ.สังขละบุรี	๕๐๐	ตัน	ไม่ได้ใช้งาน
๗.พนมทวน	๗.สกก.พนมทวน จำกัด	ต.พนมทวน อ.พนมทวน	๑,๐๐๐	ตัน	เต็มกำลัง
๘.เลาขวัญ	๘.สกก.เลาขวัญ จำกัด	ต.เลาขวัญ อ.เลาขวัญ	๕๐๐	ตัน	ชำรุดไม่ได้ใช้งาน
รวม ๘ อำเภอ	๘ สหกรณ์	๘ ตำบล ๘ อำเภอ	๔,๕๐๐	ตัน	-

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี

ตาราง โครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร

อำเภอ	ลานตาก ข้าว (ลาน)	โรงสี ชุมชน (โรง)	โรงสี ใหญ่ (โรง)	ฉางเก็บ ผลผลิต (ฉาง)	ลาน ตากมัน (ลาน)	บ่อบาดาล การเกษตร (บ่อ)	สระเก็บน้ำ	
							จำนวน สระ	พื้นที่สระ(ไร่)
๑.เมืองกาญจนบุรี	๙	๑๒	๑	๓	๘	๘๒๐	๓๒๒	๓๘๔
๒.ท่าม่วง	๒๐	๑๕	๑๑	๑๓๘	๑๑	๑,๗๙๕	๑,๓๗๘	๑,๓๑๗.๗๕
๓.ท่ามะกา	๓	๑๙	๓	๑	-	๙๔๗	๒๗	๑๕๓
๔.ด่านมะขามเตี้ย	-	๓	-	-	-	๑,๐๗๗	๒,๔๘๕	๒,๘๐๐
๕.พนมทวน	-	-	-	-	-	-	-	-
๖.ห้วยกระเจา	-	-	-	-	-	-	-	-
๗.เลาขวัญ	๓๖	๒	๒	-	๒๑	๔๘๙	๒,๙๕๗	๓,๑๐๕
๘.บ่อพลอย	๑๕	๕	-	๑	๖	๒,๔๕๘	๖๗๘	๘๔๐
๙.หนองปรือ	๑๒	๑	-	-	๒	๑๖๕	๗๓	๒๑๙
๑๐.ไทรโยค	-	-	-	-	๙	๔๙	๒๘๐	๑๗๕
๑๑.ทองผาภูมิ	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๒.สังขละบุรี	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๓.ศรีสวัสดิ์	-	-	-	-	-	-	๓	๙
รวม	๙๕	๕๗	๑๗	๑๔๓	๕๗	๗,๘๐๐	๘,๒๐๓	๙,๐๐๒.๗๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๒

- เครื่องจักรกลการเกษตร

ตาราง เครื่องจักรกลการเกษตร

อำเภอ	เครื่อง ต้น กำลัง	เครื่องมือ เตรียม ดิน	เครื่อง ปลูก/ เครื่องมือ หยอด	เครื่องมือ ดูแล รักษา	เครื่องมือ เก็บเกี่ยว	เครื่อง สูบน้ำ	รถบรรทุก การเกษตร	เครื่องมือ หลังการ เก็บเกี่ยว	ระบบให้ น้ำทาง ท่อ
๑.เมืองกาญจนบุรี	๔๙๐	๓๘๕	๑๕๓	๑,๕๑๐	๓๖	๑,๑๑๕	๕๔	๑๐	๓,๕๓๗
๒.ท่าม่วง	๕๑	๒๕	๕๓	๑๖๘	๗	๑๘๔	๔	๓	๔๐๐
๓.ท่ามะกา	๑๔๙	๓๖	๕๙	๗๓๑	๙	๙๙๖	๑๒	๐	๒๙
๔.ด่านมะขามเตี้ย	๕	๐	๓	๙	๐	๒๕	๐	๐	๔๙
๕.พนมทวน	๒๘๐	๑๑๖	๑๖๓	๕๑๒	๔๕	๓๕๙	๖๒	๖	๒๘๗
๖.ห้วยกระเจา	๖๗๕	๓๓๕	๒๐๐	๑,๓๕๐	๔๑	๗๖๙	๒๑๙	๑๐	๑,๘๑๘
๗.เลาขวัญ	๑,๑๒๙	๒,๑๖๔	๒๑๐	๗,๑๒๔	๒๖๔	๓,๙๓๗	๑,๒๐๒	๘	๑๒,๕๑๘
๘.ศรีสวัสดิ์	๒๓	๙	๙	๓๐	๓	๒๒	๔	๐	๑๒๕
๙.บ่อพลอย	๓๗	๒๙	๑๘	๒๔๔	๒	๑๑๔	๑๖	๑	๑,๖๗๔
๑๐.หนองปรือ	๑๒๕	๑๐๙	๑๓	๗๗๕	๑๕	๖๔๒	๒๖	๑	๒,๕๘๘
๑๑.ไทรโยค	๒๗๑	๔๔๗	๕๒	๑,๗๘๐	๒๑	๔๘๒	๘๓	๑	๒,๖๑๒
๑๒.ทองผาภูมิ	๔๔	๕๓	๔	๑๓๕	๒๘	๓๗	๑๑	๔	๑๔๗
๑๓.สังขละบุรี	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๒

๕) การประกอบธุรกิจในระบบเกษตรพันธสัญญา

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี รับแจ้งการประกอบธุรกิจในระบบเกษตรพันธสัญญา ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๕ บริษัท

ตาราง การประกอบธุรกิจทางการเกษตรในระบบเกษตรพันธสัญญา

ลำดับที่	วันที่แจ้ง	ชื่อบริษัท	ทะเบียนผู้ประกอบการธุรกิจทางการเกษตร
๑	๓๑ มกราคม ๒๕๖๑	บริษัท น้ำตาลไทยกาญจนบุรี จำกัด	๑๐๕๕๓๑๐๕๒๘๓๘
๒	๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑	บริษัท ไดมอนด์ อินฟราสตรักเจอร์ แอนด์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด	๖๑๗๑๒๐๐๐๐๔
๓	๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๑	บริษัท ที เค แมนูแฟคเจอร์ริง แอนด์ เทคดิง จำกัด	๖๑๗๑๒๐๐๐๐๕
๔	๒ กันยายน ๒๕๖๓	บริษัท อินทผลัมภาคตะวันตก จำกัด	๐๗๑๕๕๕๖๐๐๐๘๐๑
๕	๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๓	บริษัท เกษตรบ้านใหม่ จำกัด	๐๗๑๕๕๖๓๐๐๒๐๒๔

ที่มา : กลุ่มช่วยเหลือและโครงการพิเศษฯ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี. ๒๕๖๔

ส่วนที่ ๓

ผลการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี

สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี ได้ดำเนินการจัดทำกลยุทธ์ของสำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี ดังนี้

๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

๑.๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน (S, W)

๑) McKinsey's ๗-S Framework

๗-S	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
๑.Share values (วัฒนธรรมองค์กร)	มุ่งเน้นการบริการเกษตรกร(MS๑)	ระบบอุปถัมภ์ (MW๑)
๒.Strategy (กลยุทธ์)	มีแผนการบูรณาการ ของกลุ่ม/ฝ่าย (MS๒)	ขาดการประสานงาน (MW๒)
๓.Structure (โครงสร้างองค์กร)	มีโครงสร้างที่ชัดเจน (MS๓)	คนไม่เหมาะกับงาน (MW๓)
๔.Systems (ระบบ)	มีการสั่งการด้วย single command (MS๔)	ระบบงานพัสดุไม่มีประสิทธิภาพ (MW๔)
๕.Style (รูปแบบการบริหาร)	มีความยุติธรรมในการประเมินผลงาน (MS๕)	ไม่มีการกระจายอำนาจ (MW๕)
๖.Staff (บุคลากร)	มีความรู้ความสามารถ(MS๖)	งานล้นคน(MW๖) ขาดการส่งต่อข้อมูลที่ต่อเนื่อง (MW๖) ไม่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน(MW๖)
๗.Skills (ทักษะ)	มีประสบการณ์ในการทำงาน(MS๗) มีการจัดทำ KM (MS๗)	ขาดการสอนงาน (MW๗)

๒) Value Chain Analysis

Firm Infrastructure (การอำนวยความสะดวก การเงิน ธุรการ)									
VSF๑ มีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน					VWF๑ ระบบระเบียบมีขั้นตอนค่อนข้างยุ่งยาก				
VSF๒ มีระบบติดตามประเมินผล									
Human Resource Management (การพัฒนาบุคลากร)									
VSH๑ ฝึกอบรมบุคลากรอย่างต่อเนื่อง					VWH๑ ไม่นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาถ่ายทอดและปฏิบัติ				
					VWH๒ ขาดการวางแผนด้านการทดแทนบุคลากร				
Technology Development (การพัฒนาเทคโนโลยี)									
VST๑ มีศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร					VWT๑ ขาดการนำเอาผลงานวิจัยและนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์				
VST๒ มีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา/เอกชนในด้านการพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตร									
Procurement (การจัดหาซื้อ)									
VSP๑ มีการรวมกลุ่มเกษตรกรเป็นวิสาหกิจชุมชน					VWP๑ ไม่มีการขับเคลื่อนของสมาชิกกลุ่ม				
Inbound Logistics		Operations		Outbound Logistics		Marketing and Sales		Service	
VSI๑ มีแหล่งน้ำ	VWI๑	VSOP๑	VWOP๑	VSO๑	VWO๑	VSM๑ มีตลาด	VWM๑	VSS๑	VWS๑
VSI๒ สภาพพื้นที่	เกษตรกรยึด	มีความรู้ในการ	มีการใช้	มีแหล่ง		รองรับ	ขาดการ	มีหน่วยงาน	การให้บริการ
เหมาะสมกับการเกษตร	ติดการทำ	ผลิตที่เหมาะสม	สารเคมีที่ไม่	รวบรวม		VSM๒ สินค้ามี	ประชาสัมพันธ์	ภาครัฐสนับสนุน	ของหน่วยงาน
VSI๓ มี Home Stay	การเกษตร	VSOP๒	เหมาะสมใน	ผลผลิต		เอกลักษณ์	การท่องเที่ยว	ความรู้ ออก	ภาครัฐมีความ
VSI๔ มีแหล่งท่องเที่ยว	แบบดั้งเดิม	มีโรงงานแปรรูป	ระบบการผลิต				ทางการเกษตร	ใบรับรอง	ล่าช้า
ทางการเกษตรและ	VWI๒ ระบบ	สินค้า						มาตรฐาน	
วัฒนธรรมที่หลากหลาย	ชลประทานไม่								
	ทั่วถึง								

Profit Margin

1. ทองเที่ยวเชิงเกษตร
2. เกษตรปลอดภัย

๓) สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน (Strategic Factor)

จุดแข็ง (S : Strength)		จุดอ่อน (W : Weak)	
MS๑	มุ่งเน้นการบริการเกษตรกร	MW๑	ระบบอุปถัมภ์
MS๒	มีแผนการบูรณาการ ของกลุ่ม/ฝ่าย	MW๒	ขาดการประสานงาน
MS๔	มีการสั่งการด้วย single command	MW๓	คนไม่เหมาะกับงาน
MS๖	มีความรู้ความสามารถ	MW๔	ระบบงานพัสดุไม่มีประสิทธิภาพ ระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศไม่ดี
MS๗	มีประสบการณ์ในการทำงาน มีการจัดทำ KM	MW๕	ไม่มีการกระจายอำนาจ
VSF๑	มีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน	MW๖	งานสิ้นคน ขาดการส่งต่อข้อมูลต่อเนื่อง ไม่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
VSF๒	มีระบบติดตามประเมินผล	MW๗	ขาดการสอนงาน
VST๑	มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร (ศพก.)	VWI๒	ระบบชลประทานไม่ทั่วถึง

๑.๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก (O, T)

๑) PEST Analysis

P: Political component			
รหัส	Opportunities	รหัส	Threats
PO๑	รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศและการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	PT๑	การลักลอบเข้ามาทำงานโดยผิดกฎหมาย
PO๒	รัฐบาลมีนโยบายในการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษก่อให้เกิดการเชื่อมโยงทางการค้าการลงทุนการท่องเที่ยว	PT๒	นโยบายของรัฐบาลพม่าต้องการนำแรงงานคืนถิ่น
PO๓	รัฐบาลมีนโยบายในการทบทวนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อจัดสรรที่ดินทำกินให้เกษตรกร	PT๓	ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายภาครัฐและการไม่เชื่อมโยงกับการปฏิบัติในระดับพื้นที่
PO๔	รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมเศรษฐกิจรากฐานจากต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำเพื่อสร้างความมั่นคง ความมั่งคั่งและยั่งยืนให้เกิดขึ้นกับชุมชนท้องถิ่น		
PO๕	พม่ามีการจัดตั้งรัฐบาลใหม่ที่มาจากการเลือกตั้ง (ติดชายแดนประเทศพม่า)		
PO๖	เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวภาคตะวันตก		
PO๗	นโยบายครัวไทยสู่ครัวโลกจะเป็นแรงขับเคลื่อนให้กับตลาดสินค้าเกษตร		
PO๘	นโยบายเขตเศรษฐกิจการค้าเสรี		
PO๙	นโยบายส่งเสริมสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็งต่อไป		
PO๑๐	ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์/อาหารปลอดภัย		
PO๑๑	เส้นทางคมนาคมเชื่อมต่อ AEC		

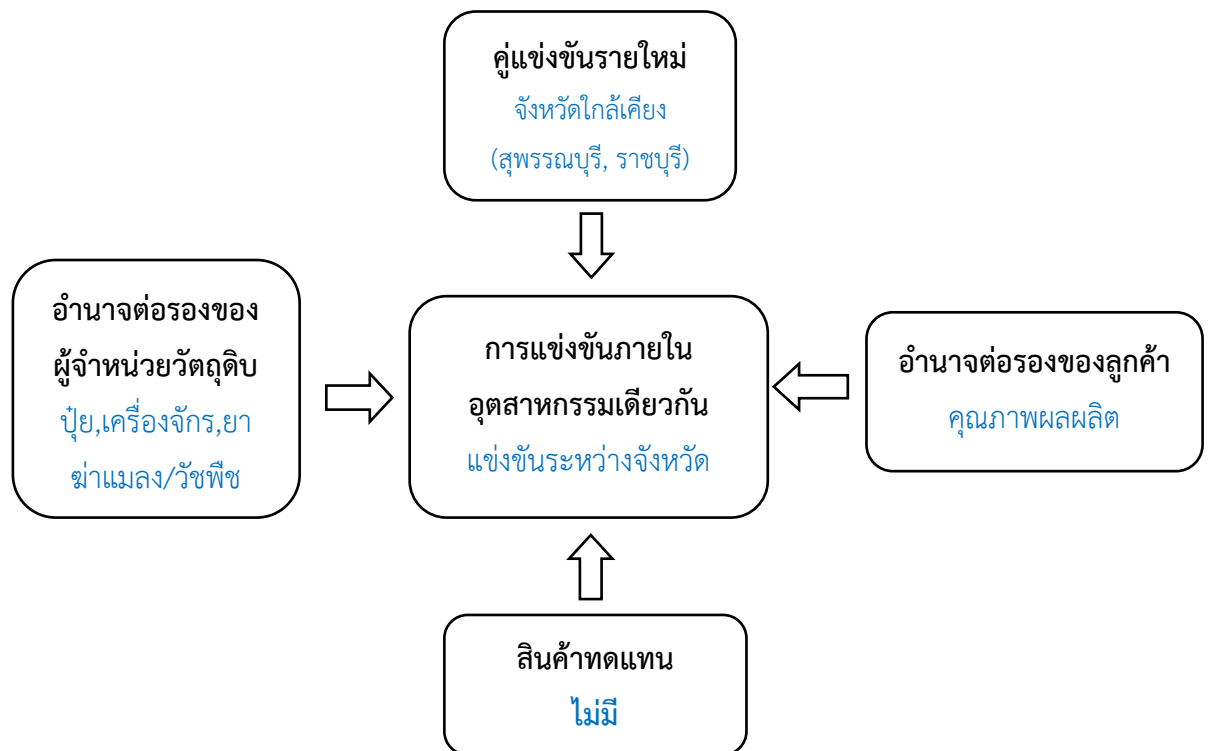
E: Economic component			
รหัส	Opportunities	รหัส	Threats
EO๑	เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคตะวันตกและโครงการทำเรื่อน้ำลิกทวาย/จุดผ่านแดน	ET๑	ขาดแคลนบุคลากรทางด้าน การท่องเที่ยว
EO๒	เป็นประตูการค้าระหว่างชายแดนไทย-พม่า	ET๒	การคมนาคมไม่ครอบคลุม
EO๓	เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	ET๓	สภาพการแข่งขันทางเศรษฐกิจและสังคมส่งผลทำให้เกิดการย้ายถิ่นของแรงงาน

S: Sociocultural component			
รหัส	Opportunities	รหัส	Threats
SO๑	มีวัฒนธรรมที่หลากหลาย(การท่องเที่ยว)	ST๑	การสู้รบบริเวณแนวชายแดนไทย-พม่า
SO๒	มีเสถียรภาพทางการเมือง	ST๒	ค่านิยมการเลียนแบบและลัทธิเอาอย่าง วัฒนธรรมต่างประเทศอาจส่งผลต่อการ กลืนวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของไทย
SO๓	ความสัมพันธ์ใกล้ชิดของกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน		

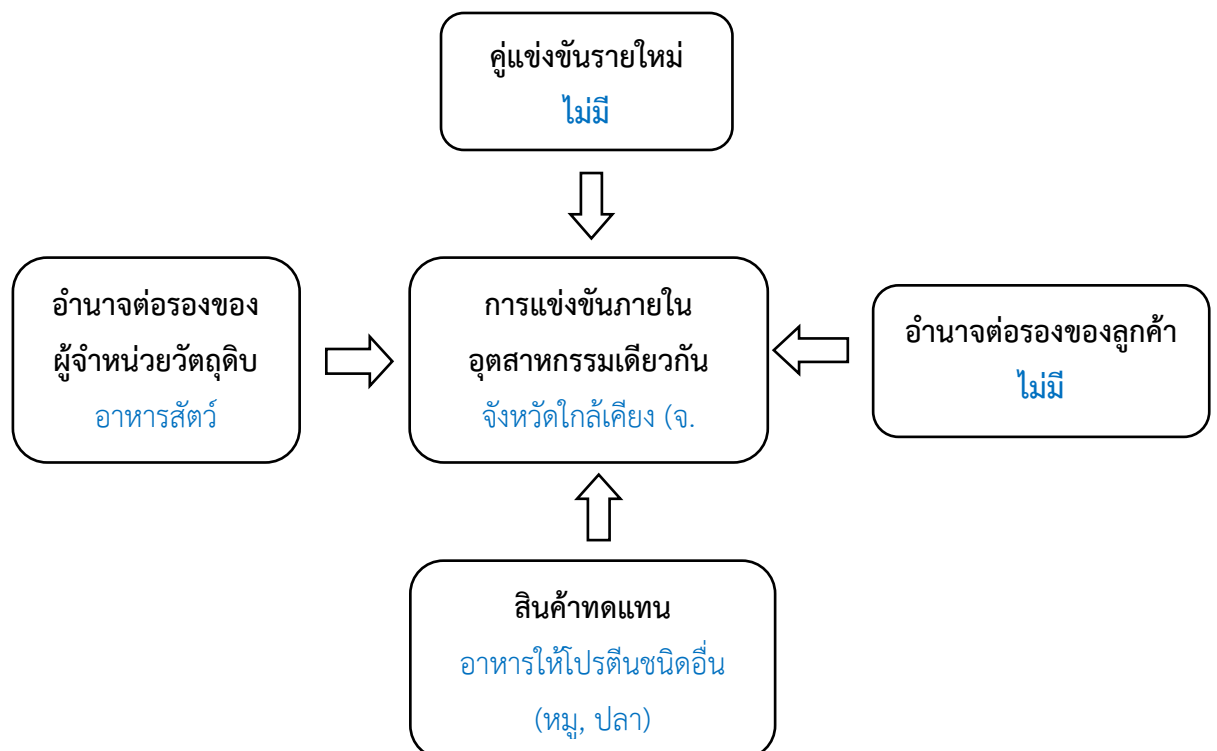
T: Technological component			
รหัส	Opportunities	รหัส	Threats
TO๑	ศูนย์เรียนรู้ทางการเกษตรมีเครือข่ายไร้สายที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ	TT๑	สัญญาณไร้สายบางจุดไม่เสถียร
TO๒	มีสถานที่ศึกษา/เรียนรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีจากภาคเอกชนในพื้นที่ (CP)	TT๒	ขาดการประยุกต์ใช้นวัตกรรมกับภาคการเกษตร
TO๓	มีเทคโนโลยีการผลิตในด้านต่างของหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่		

๒) Porter's Five force Model

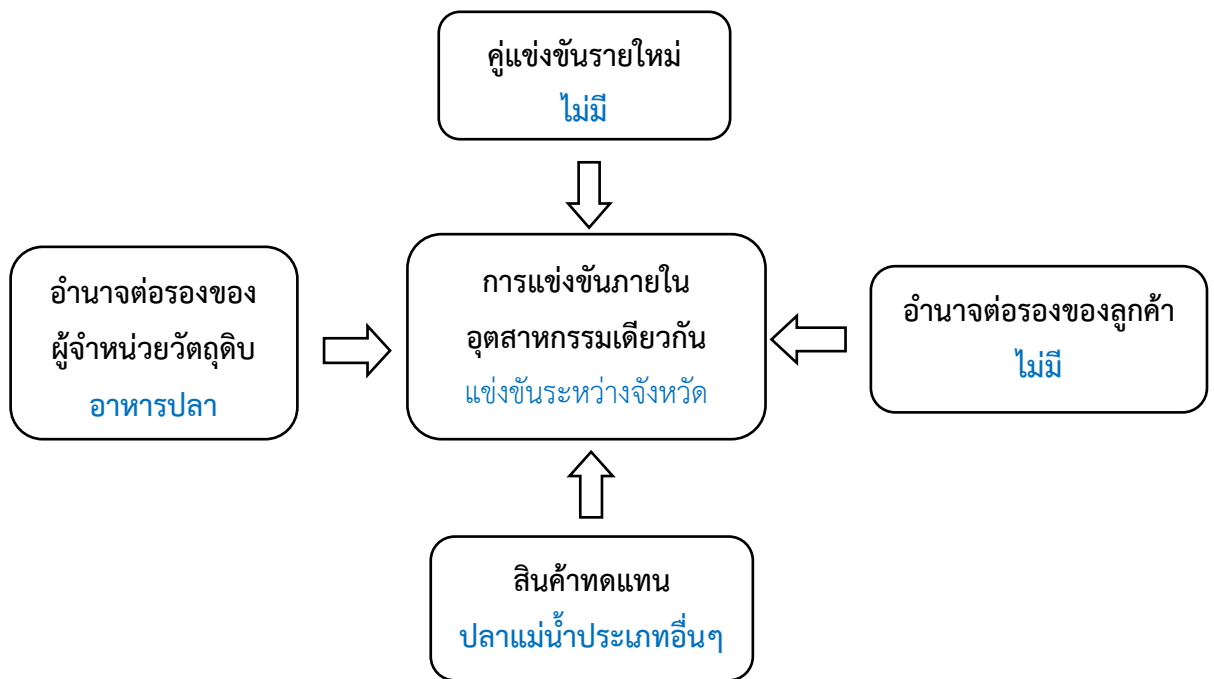
๒.๑) Porter's Five force Model พืช (ข้าว, อ้อย, มันสำปะหลัง)

๒.๒) Porter's Five force Model ปศุสัตว์ (แพะ, วัวนม)

๒.๓) Porter's Five force Model ประมง (ปลาดัง)

๒.๔ ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกด้วย Porter's Five Force Model

Five Force	พืช (P)	ปศุสัตว์ (A)	ประมง (F)
คู่แข่งรายใหม่	มี PP๑	ไม่มี PA๑	ไม่มี PF๑
อำนาจต่อรองของลูกค้า	มี PP๒	ไม่มี PA๒	ไม่มี PF๒
อำนาจต่อรองของผู้จำหน่ายวัตถุดิบ	มี PP๓	มี PA๓	มี PF๓
สินค้าทดแทน	ไม่มี PP๔	มี PA๔	มี PF๔
การแข่งขันภายในอุตสาหกรรมเดียวกัน	มี PP๕	มี PA๕	มี PF๕

๓) Issues Priority Matrix (IPM)

		Probable Impact on Corporation		
		High	Medium	Low
Probability of Occurrence	High	<u>Hight Priority</u> PO๑ PT๒ PO๓ ET๒ PO๔ PO๖ PO๘ EO๑ EO๒	Hight Priority PO๔ ST๑ TO๕ PP๓ PP๔ PR๕	Medium Priority PO๒
	Medium	Hight Priority PO๕	Medium Priority PT๓ ET๑	Low Priority
	Low	Medium Priority PO๗ PT๑ PT๔	Low Priority	Low Priority SO๓ PT๕

๔) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก

Strategic Factor			
โอกาส (O : Opportunities)		อุปสรรค (T:Threats)	
PO๑	รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศและการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	PT๑	การลักลอบเข้ามาทำงานโดยผิดกฎหมาย
PO๖	เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวภาคตะวันตก	PT๓	ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายภาครัฐและการไม่เชื่อมโยงกับการปฏิบัติในระดับพื้นที่
PO๑๐	ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์/อาหารปลอดภัย	ET๑	ขาดแคลนบุคลากรทางด้านการท่องเที่ยว
EO๓	เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	ET๒	การคมนาคมไม่ครอบคลุม
SO๑	มีวัฒนธรรมที่หลากหลาย(การท่องเที่ยว)	ST๑	การสู้รบบริเวณแนวชายแดนไทย-พม่า
TO๒	มีสถานที่ศึกษา/เรียนรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีจากภาคเอกชนในพื้นที่ (CP)	TT๑	บางจุดสัญญาณไร้สายไม่มีเสถียรภาพ
PA๒	ผลผลิตจากการทำปศุสัตว์(วัวนม, แพะ) กำหนดราคาโดยผู้ผลิต	PP๓	เกษตรกรผู้ผลิตพืชไม่มีอำนาจการต่อรองราคาปัจจัยการผลิต
PF๒	ผลผลิตจากการทำประมง (ปลาคัง) กำหนดราคาโดยผู้ผลิต	PA๓	เกษตรกรผู้ทำปศุสัตว์ไม่มีอำนาจการต่อรองราคาปัจจัยการผลิต

๑.๓ สรุปผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

จุดแข็ง (S : Strength)		จุดอ่อน (W : Weak)	
MS๑	มุ่งเน้นการบริการเกษตรกร	MW๑	ระบบอุปถัมภ์
MS๒	มีแผนการบูรณาการ ของกลุ่ม/ฝ่าย	MW๒	ขาดการประสานงาน
MS๔	มีการสั่งการด้วย single command	MW๓	คนไม่เหมาะกับงาน
MS๖	มีความรู้ความสามารถ	MW๔	ระบบงานพัสดุไม่มีประสิทธิภาพ ระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศไม่ดี
MS๗	มีประสบการณ์ในการทำงาน มีการจัดทำ KM	MW๕	ไม่มีการกระจายอำนาจ
VSF๑	มีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน	MW๖	งานล้นคน ขาดการส่งต่อข้อมูลต่อเนื่อง ไม่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
VSF๒	มีระบบติดตามประเมินผล	MW๗	ขาดการสอนงาน
VST๑	มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร (ศพก.)	VWI๒	ระบบชลประทานไม่ทั่วถึง
โอกาส (O : Opportunities)		อุปสรรค (T:Threats)	
PO๑	รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวใน ประเทศและการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	PT๑	การลักลอบเข้ามาทำงานโดยผิดกฎหมาย
PO๖	เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวภาคตะวันตก	PT๓	ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายภาครัฐและ การไม่เชื่อมโยงกับการปฏิบัติในระดับ พื้นที่
PO๑๐	ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์/อาหาร ปลอดภัย	ET๑	ขาดแคลนบุคลากรทางด้านการท่องเที่ยว
EO๓	เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	ET๒	การคมนาคมไม่ครอบคลุม
SO๑	มีวัฒนธรรมที่หลากหลาย(การท่องเที่ยว)	ST๑	การสู้รบบริเวณแนวชายแดนไทย-พม่า
TO๒	มีสถานที่ศึกษา/เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม และเทคโนโลยีจากภาคเอกชนในพื้นที่ (CP)	TT๑	บางจุดสัญญาณไร้สายไม่มีเสถียรภาพ
PA๒	ผลผลิตจากการทำปศุสัตว์ (วัวนม, แพะ) กำหนดราคาโดยผู้ผลิต	PP๓	เกษตรกรผู้ผลิตพืชไม่มีอำนาจการต่อรอง ราคาปัจจัยการผลิต
PF๒	ผลผลิตจากการทำประมง (ปลาคัง) กำหนด ราคาโดยผู้ผลิต	PA๓	เกษตรกรผู้ทำปศุสัตว์ไม่มีอำนาจการ ต่อรองราคาปัจจัยการผลิต

๒. การวิเคราะห์ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการเกษตรของจังหวัด (Stakeholder Analysis)

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	สิ่งที่ต้องการ (what)	ความจริงที่ตอบสนองไปแล้ว (got)	ช่องว่างที่ยังไม่ตอบสนอง (gap)
๑. เกษตรกร	มีรายได้เพิ่มขึ้น		
	ลดต้นทุน		
	มีตลาดรองรับ	ตลาดสินค้าเกษตร	
	มีแหล่งทุนดอกเบี้ยต่ำ	ธกส	
๒. รัฐบาล	นโยบาย Thailand ๔.๐ ใช้เทคโนโลยีเพิ่มมูลค่า	ประกาศเป็นยุทธศาสตร์	ความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม
๓. กระทรวงเกษตร	เกษตรกรกินดีอยู่ดี		เพิ่มประสิทธิภาพในระบบการผลิต
	การนำสินค้าเกษตรสู่ตลาดโลก	มีการส่งออกสินค้าเกษตรบางชนิด	ความรู้ในการปฏิบัติตามข้อจำกัด ระเบียบ ข้อบังคับ มาตรฐานการส่งออก
	เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการ	เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการบางเรื่อง	
	การสร้างมูลค่าเพิ่ม	สนับสนุนการแปรรูปสินค้า	
๔.อปท.	จัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้น	อบจ.เคลื่อนที่	เพิ่มปริมาณและชนิดสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย
	ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน	ระบบสาธารณูปโภคบางส่วน	การอบรมอาชีพ
	เพิ่มช่องทางตลาด	ตลาดประชารัฐ	การประชาสัมพันธ์ตลาดประชารัฐ
	เพิ่มอาชีพเสริมให้กับเกษตรกร	อบรมเพิ่มทักษะประกอบอาชีพ	
๕.ภาคเอกชน	ขายปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย ยา	สร้างพันธมิตรผูกมัด	รวมกลุ่มให้เข้มแข็งเพื่อสร้างอำนาจต่อรอง
	ผลผลิตมีคุณภาพและราคาถูก	ราคาผลผลิตอยู่ในเงื่อนไขของเอกชน	
	ตกเขียวเกษตรกร	ให้เงินกู้แก่เกษตรกร	
๖.ผู้บริโภค	สินค้ามีคุณภาพปลอดภัย ราคาเหมาะสม	ได้บริโภคสินค้าปลอดภัยแล้ว	เพิ่มปริมาณผลผลิต
	ของดี ราคาถูก		

ส่วนที่ ๔

การกำหนดทิศทางในการพัฒนาการเกษตรของสำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี

๑. วิสัยทัศน์ (Vision) ของสำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี

เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ผลิตภัณฑ์เศรษฐกิจที่ปลอดภัย องค์กรเกษตรกรอยู่ดีมีสุข ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒. พันธกิจ (Mission) ของสำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี

๑. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย
๒. ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร
๓. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร
๔. ส่งเสริมการผลิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
๕. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรที่ดี

๓. ค่านิยมของสำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี

"ส่งเสริมการเกษตรอย่างสร้างสรรค์ ก้าวทันสถานการณ์ ปฏิบัติงานด้วยความภาคภูมิใจ"

๔. วัฒนธรรมองค์กร

KARN : ปฏิบัติงานร่วมกันด้วยสัมพันธ์ภาพ การประสานงาน และการสื่อสารที่ดี มีการถ่ายทอดถ่ายทอดโอนองค์ความรู้ซึ่งกันและกัน โดยมีความรับผิดชอบและตระหนักต่อหน้าที่ รวมทั้งสร้างเครือข่ายและพันธมิตรระหว่างผู้ปฏิบัติงาน เกษตรกร และผู้ประกอบการ

K : Knowledge Transfer การถ่ายทอดถ่ายทอดโอนความรู้และองค์ความรู้ที่มี

A : Accountability and Realize ความรับผิดชอบและตระหนักต่อหน้าที่

R : Relationship and Communication การสร้างสัมพันธ์ภาพและการสื่อสาร

N : Network and Partners การสร้างเครือข่ายและพันธมิตร

๕. เป้าหมายของสำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี

๑. เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีรายได้เพิ่มขึ้น
๒. การผลิตสินค้าเกษตรมีประสิทธิภาพและมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น
๓. เกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง

๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของสำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี

การเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อปีของเกษตรกร

๗. ยุทธศาสตร์สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาระบบการผลิตและปัจจัยการผลิตเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

๑. ส่งเสริมให้เกษตรกรประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการผลิต
๒. ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานและยกระดับสู่มาตรฐานสากล
๓. พัฒนาระบบการผลิตและปัจจัยการผลิตเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต รวมถึงเพิ่ม

มูลค่าสินค้าเกษตร

ตัวชี้วัดประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑

๑. เกษตรกรสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการผลิต จำนวน ๒๐ ราย ต่อปี
๒. เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน จำนวน ๕๐๐ ราย/ต่อปี
๓. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต และ/หรือเพิ่มผลผลิตได้ ร้อยละ ๑๐ ต่อปี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมความเข้มแข็งให้เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สามารถบริหารจัดการองค์กร ทรัพยากรเกษตรและปัจจัยการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

๑. สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๒. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางการเกษตร
๓. พัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
๔. สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร
๕. ส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพและการบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนเกษตรกรที่เชื่อมโยงกับผู้แปรรูปสินค้าเกษตร (สำรวจใหม่)
๒. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี (โครงการหลัก) ได้รับการสนับสนุนการดำเนินงาน ๒ โครงการหลัก
๓. จำนวนแหล่งเรียนรู้ทางการเกษตรที่ได้รับการพัฒนา อย่างน้อยปีละ ๑๓ แห่ง
๔. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาสู่เกษตรกรมืออาชีพ ปีละ ๑๓ ราย
๕. จำนวนกลุ่มเกษตรกร องค์กรเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และเครือข่ายมีความเข้มแข็งปีละ ๖ แห่ง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

เชื่อมโยงเกษตรกรกลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกรเข้ากับตลาดและผู้แปรรูปสินค้าเกษตร

ตัวชี้วัด

จำนวนเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกรที่เชื่อมโยงกับผู้แปรรูปสินค้าเกษตร

๘. การวางแผนกลยุทธ์ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์

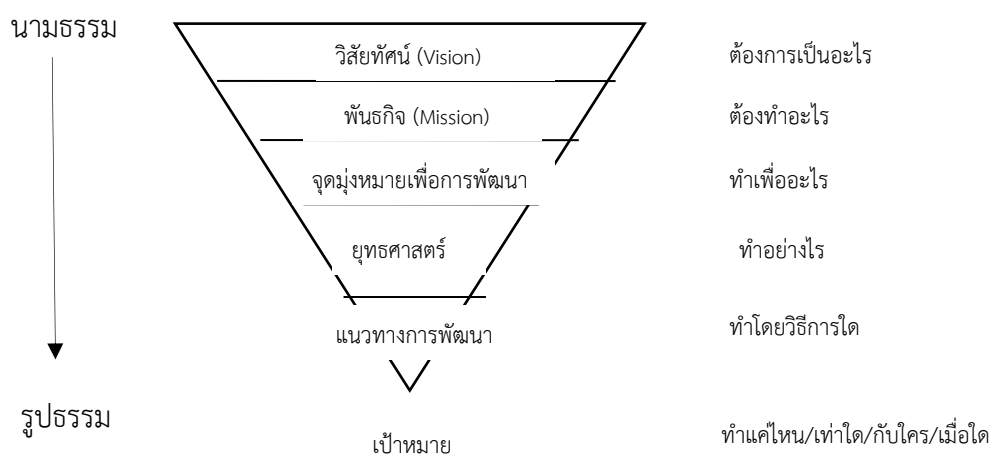
สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี ได้กำหนดแนวทางการวางแผนกลยุทธ์เพื่อบรรลุสภาพการณ์ในอนาคตที่ต้องการให้เกิดขึ้นบนพื้นฐานของข้อมูลที่รอบด้าน โดยการวางแผนกลยุทธ์ของสำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี จะตอบคำถามหลัก ๓ ประการ คือ

- ๑) สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรีกำลังจะก้าวไปทางไหน
- ๒) สภาพแวดล้อมของสำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรีเป็นอย่างไร
- ๓) สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรีจะไปถึงจุดหมายได้อย่างไร

สำหรับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรีได้กำหนดขั้นตอนกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ ดังนี้

- ๑) กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision)
- ๒) กำหนดภารกิจหลักหรือพันธกิจ (Mission)
- ๓) กำหนดเป้าประสงค์หรือจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา (Goal)
- ๔) กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์หรือยุทธศาสตร์ (Strategy)
- ๕) กำหนดแนวทางการพัฒนา

โดยรูปแบบกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรีได้กำหนดขั้นตอนกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ สามารถสรุปได้ดังนี้

สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี ได้กำหนดแนวทางการจัดทำกลยุทธ์ของสำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรของจังหวัดเป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกจังหวัด ที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

๑) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

ซึ่งจะวิเคราะห์ว่ามี จุดแข็ง จุดอ่อน อย่างไรในปัจจุบันทั้ง ๗ ประการ ประกอบด้วย

๑. กลยุทธ์ (Strategy)
๒. โครงสร้างขององค์กร (Structure)
๓. ระบบการปฏิบัติงาน (System)
๔. บุคลากร (Staff)
๕. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
๖. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
๗. ค่านิยมร่วม (Shared Values)

๒) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

๑. ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพด้านการเมือง ความร่วมมือระหว่างประเทศ

๒. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน ภาวะทางเศรษฐกิจ

๓. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยม การบริโภคอุปโภค

๔. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕. ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระเบียบ ข้อบังคับด้านธุรกิจ

๖. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ

๓) การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ทำการสังเคราะห์ด้วยด้วย TOWS Matrix โดยการใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของด้านการเกษตรของจังหวัดกาญจนบุรี โดยการจับคู่ข้อมูลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก แบ่งเป็น ๔ กลุ่ม คือ

- กลยุทธ์กลุ่ม SO เป็นกลยุทธ์เชิงรุกที่เน้นขยายตัว
- กลยุทธ์กลุ่ม ST เป็นกลยุทธ์ในเชิงป้องกัน
- กลยุทธ์กลุ่ม WO เป็นกลยุทธ์ในเชิงแก้ไขจุดอ่อน
- กลยุทธ์กลุ่ม WT เป็นกลยุทธ์เชิงรับ

๔) การกำหนดเป้าหมาย จะต้องคำนึงถึงหลัก SMART ดังนี้

S – Specific มีความชัดเจน

M – Measurable สามารถวัดได้

A – Agreement อ่านแล้วต้องมีความเข้าใจตรงกัน

R – Realistic สามารถเป็นไปได้ (เป็นจริงได้)

T – Time Frame มีกำหนดเวลาแล้วเสร็จ

สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี ได้วางแผนเชิงกลยุทธ์ โดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากษตรของ
จังหวัดกาญจนบุรีไว้ ๓ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนากระบวนการผลิตเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

๑.๑ โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงานเกษตร

๑.๒ โครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตร

๑.๓ โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

๑.๔ โครงการเกษตรอินทรีย์

๑.๕ โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการ

๑.๖ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๑.๗ โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ

๑.๘ โครงการส่งเสริมการปลูกพืชไม้ผลและพืชเศรษฐกิจ

๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมความเข้มแข็งให้เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสถาบัน

เกษตรกร

๒.๑ โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒.๒ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๒.๓ โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

๒.๔ โครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

๒.๕ โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชน

ในการผลิตสินค้าชุมชน

๒.๖ โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร

๒.๗ โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

๒.๘ โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระดับไร่นา

๒.๙ โครงการส่งเสริมการหยุดการเผาในพื้นที่การเกษตร

๓) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร

๓.๑ โครงการส่งเสริมการพัฒนาระบบตลาดภายในสำหรับสินค้าเกษตร

๙. การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์

๙.๑ TOWS Matrix

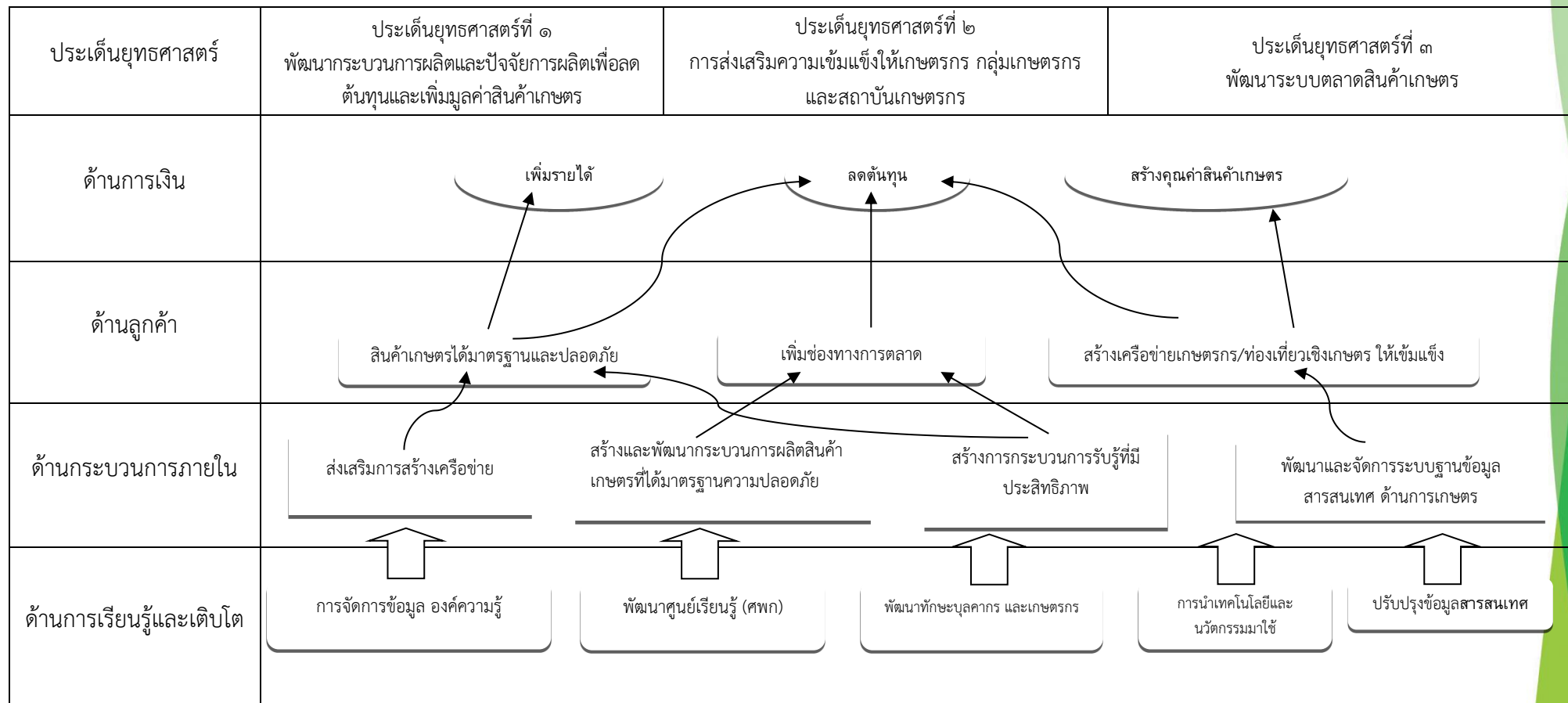
ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	๑. มุ่งเน้นการบริการเกษตรกร ๒. มีแผนการบูรณาการ ของกลุ่ม/ฝ่าย ๓. มีการสั่งการด้วย single command ๔. มีความรู้ความสามารถ ๕. มีประสบการณ์ในการทำงาน และมีการจัดทำ KM ๖. มีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน ๗. มีระบบติดตามประเมินผล ๘. มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	๑. ระบบอุปถัมภ์ ๒. ขาดการประสานงาน ๓. คนไม่เหมาะกับงาน ๔. ระบบงานพัสดุไม่มีประสิทธิภาพ และระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศไม่ดี ๕. ไม่มีการกระจายอำนาจ ๖. งานล้นคน ขาดการส่งต่อข้อมูลที่ดีต่อเนื่อง และไม่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ๗. ขาดการสอนงาน ๘. ระบบชลประทานไม่ทั่วถึง
โอกาส (O)	SO ใช้จุดแข็งเกาะกุมโอกาส	WO เอาชนะจุดอ่อนโดยอาศัยโอกาส
๑. รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศและการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๒. เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวภาคตะวันตก ๓. ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์/อาหารปลอดภัย ๔. เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ๕. มีวัฒนธรรมที่หลากหลาย(การท่องเที่ยว) ๖. มีสถานศึกษา/เรียนรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีจากภาคเอกชนในพื้นที่ (CP) ๗. ผลผลิตจากการทำปุ๋ยสัตว์ (วัวนม, แพะ) กำหนดราคาโดยผู้ผลิต ๘. ผลผลิตจากการทำประมง (ปลาคัง) กำหนดราคาโดยผู้ผลิต	๑. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยสร้างเสริมเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย (S๑S๒S๔S๕S๖O๑O๒O๔O๕) ๒. ส่งเสริมการรวมกลุ่ม และสร้างเครือข่ายเกษตรกร ผู้ประกอบการท่องเที่ยวทางการเกษตรให้เข้มแข็ง (S๑S๒S๔S๕O๑O๒O๔O๕O๖) ๓. ส่งเสริมการผลิตทางการเกษตรที่มีความปลอดภัยได้มาตรฐาน (S๒S๓S๔S๕S๖S๗S๘O๓O๖O๗O๘) ๔. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตรไปสู่การเพิ่มมูลค่าของผลผลิต (S๔S๕S๖S๘O๖O๗O๘) ๕. ถ่ายทอดองค์ความรู้ประสบการณ์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร มุ่งสู่เกษตรปลอดภัย และเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่เกษตรกร (S๔S๕S๖S๗S๘O๑O๒O๓O๔O๕O๖)	๑. พัฒนาระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศเพื่อจัดเก็บและบริหารข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการผลิตทางการเกษตรที่ปลอดภัย (W๒W๔W๖O๑O๒O๓O๔O๕O๖) ๒. ปรับปรุงการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เกษตรกร และผู้ประกอบการ และพัฒนาระบบการประสานงานรวมทั้งบริหารจัดการการสอนงานอย่างมีประสิทธิภาพ (W๒W๖W๗O๗O๒O๓O๔O๖)
อุปสรรค (T)	ST ใช้จุดแข็งหลีกเลี่ยงอุปสรรค	WT ลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงอุปสรรค
๑. การลักลอบเข้ามาทำงานโดยผิดกฎหมาย ๒. ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายภาครัฐและการไม่เชื่อมโยงกับการปฏิบัติในระดับพื้นที่ ๓. ขาดแคลนบุคลากรทางด้านการท่องเที่ยว ๔. การคมนาคมไม่ครอบคลุม ๕. การสู้รบบริเวณแนวชายแดนไทย-พม่า ๖. บางจุดสัญญาณไร้สายไม่มีเสถียรภาพ ๗. เกษตรกรผู้ผลิตพืชไม่มีอำนาจการต่อรองราคาปัจจัยการผลิต ๘. เกษตรกรผู้ทำปุ๋ยสัตว์ไม่มีอำนาจการต่อรองราคาปัจจัยการผลิต	๑. ปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพศูนย์ศพก. และศูนย์เครือข่าย ในการถ่ายทอดความรู้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่สำคัญ ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และเพิ่มอำนาจการต่อรองฯ (S๑S๔S๕S๗S๘T๒T๖T๗T๘) ๒. เสริมสร้างบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้มีศักยภาพ และส่งเสริมการจ้างงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย (S๒S๓S๖S๗T๑T๓T๖)	๑. พัฒนาระบบข้อมูลและระบบสารสนเทศการเกษตรที่มีศูนย์กลางการจัดการภายในจังหวัด (W๒W๔W๖T๒T๖) ๒. บริหารจัดการแหล่งน้ำที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสามารถให้บริการให้แก่เกษตรกรได้ (W๕W๘T๗T๘)

๙.๒ Blue Ocean Strategy

ยก	Blue Ocean		สร้าง
๑. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีอยู่ให้มีระบบและคุณภาพ ๒. ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๓. ยกระดับสินค้าเกษตรให้ปลอดภัยได้มาตรฐาน ๔. พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลผลิตทางการเกษตร ๕. พัฒนาและเพิ่มทักษะ ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี นวัตกรรมด้านการผลิตให้เกษตรกร ๖. เพิ่มรายได้ เพื่อไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีของเกษตรกร			๑. สร้างการเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๒. สร้างการรวมกลุ่มเครือข่ายและพันธมิตรผู้ผลิตสินค้าเกษตร ๓. สร้างเกษตรกรให้เป็นผู้ผลิตทางการเกษตรและผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๔. สร้างระบบฐานข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อมโยงทั้งการเกษตรและการท่องเที่ยว รวมทั้งการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ
	Raise	Creative	
	Reduce	Eliminate	
ลด			ขจัด
๑. ลดการใช้ปุ๋ยเคมี และสารเคมีทางการเกษตร ๒. ลดหรือจำกัดพื้นที่ปลูกพืชที่ไม่เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศ ๓. ลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร ๔. ปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตโดยนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย มีระบบทำงานที่ไม่ซับซ้อนเพื่อลดเวลาในการผลิต			๑. ถักลอบหรือจ้างแรงงานที่ผิดกฎหมายเพื่อผลิตทางการเกษตรและท่องเที่ยว ๒. ความเชื่อเดิมเกี่ยวกับการผลิตที่ต้องใช้ปุ๋ยเคมี และสารเคมีทางการเกษตร ๓. การกำหนดราคามูลผลิตทางการเกษตรและการท่องเที่ยวที่ไม่เป็นธรรม

๙.๓ แผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map)

วิสัยทัศน์ (Vision) “เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ผลิตพืชเศรษฐกิจที่ปลอดภัย องค์กรเกษตรกรอยู่ดีมีสุข ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

๙.๔ Balance Scorecard

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	กิจกรรม
<u>การเงิน</u> เพิ่มรายได้	- เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๒๐	- มีการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร - มีการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ครบวงจรและได้รับการยอมรับ - มีจำนวนตลาดสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น	- พัฒนา และแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร - กำหนดรูปแบบการให้บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ชัดเจน - เพิ่มช่องทางการตลาดสินค้าเกษตร
<u>ลูกค้า</u> สินค้าเกษตรได้มาตรฐานและปลอดภัย	- สินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน GAP	- สินค้าเกษตรมีคุณภาพและได้มาตรฐาน	- สร้างสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐาน
<u>กระบวนการภายใน</u> ส่งเสริมการสร้างเครือข่าย	- เกษตรกรสามารถรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายได้ร้อยละ ๖๐ ของเกษตรกรทั้งหมด	- มีสถาบันเกษตรกรที่เข้มแข็ง	- รวบรวมข้อมูลเกษตรกรเพื่อจัดทำระบบสารสนเทศที่เป็นระบบ - รวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถ่ายทอดประสบการณ์
<u>การเรียนรู้และเติบโต</u> การจัดซื้อองค์ความรู้	- เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้จำนวน ๕๐๐ ราย	- เกษตรกร มีความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปปรับใช้ในการผลิตที่ได้มาตรฐาน	- จัดทำแผนการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต - จัดเวทีแลกเปลี่ยนองค์ความรู้

ส่วนที่ ๕

สรุปโครงการ ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์	ปีงบประมาณ					
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม
	งบประมาณ	งบประมาณ	งบประมาณ	งบประมาณ	งบประมาณ	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : พัฒนาระบบการผลิตเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร	๑,๐๘๙,๕๕๐	๑,๐๘๙,๕๕๐	๑,๐๘๙,๕๕๐	๑,๐๘๙,๕๕๐	๑,๐๘๙,๕๕๐	๕,๔๔๗,๗๕๐
จำนวนโครงการ	๒๒๙	๒๒๙	๒๒๙	๒๒๙	๒๒๙	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การส่งเสริมความเข้มแข็งให้เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร	๓,๔๒๗,๕๐๐	๓,๔๒๗,๕๐๐	๓,๔๒๗,๕๐๐	๓,๔๒๗,๕๐๐	๓,๔๒๗,๕๐๐	๑๗,๑๓๗,๕๐๐
จำนวนโครงการ	๑๐๗	๑๐๗	๑๐๗	๑๐๗	๑๐๗	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : พัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร	๑๓๖,๐๐๐	๓,๔๒๗,๕๐๐	๑๓๖,๐๐๐	๑๓๖,๐๐๐	๑๓๖,๐๐๐	๖๘๐,๐๐๐
จำนวนโครงการ	๖	๖	๖	๖	๖	
รวม	๔,๖๕๓,๐๕๐	๗,๙๔๔,๕๕๐	๔,๖๕๓,๐๕๐	๔,๖๕๓,๐๕๐	๔,๖๕๓,๐๕๐	๒๓,๒๖๕,๒๕๐
แหล่งงบประมาณ	ปีงบประมาณ					
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม
งบกระทรวง ทบวง กรม	๔,๖๕๓,๐๕๐	๗,๙๔๔,๕๕๐	๔,๖๕๓,๐๕๐	๔,๖๕๓,๐๕๐	๔,๖๕๓,๐๕๐	๒๓,๒๖๕,๒๕๐
งบจังหวัด	อยู่ระหว่างการจัดทำรายละเอียดโครงการเสนอของบจังหวัด					
งบกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑	อยู่ระหว่างการจัดทำรายละเอียดโครงการเสนอของบกลุ่มจังหวัด					

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาระบบการผลิตเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ ที่ ๑ ส่งเสริมให้เกษตรกรประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการผลิต

กลยุทธ์ ที่ ๒ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานและยกระดับสู่มาตรฐานสากล

กลยุทธ์ ที่ ๓ พัฒนาระบบการผลิตและปัจจัยการผลิตเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต รวมถึงเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ ที่ ๔ สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน

ลำดับ	กลยุทธ์ ที่	โครงการ	แหล่ง				งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			งบประมาณ				พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	ดำเนินการ	
			(ใส่เครื่องหมาย /)										หลัก	ร่วม
			งบกรม	งบ จังหวัด	งบ กลุ่ม จังหวัด	งบอื่นๆ								
๑	๑	โครงการ ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทน แรงงานเกษตร	✓				๓๘,๑๐๐	๓๘,๑๐๐	๓๘,๑๐๐	๓๘,๑๐๐	๓๘,๑๐๐	๑๙๐,๕๐๐	กษจ.	
๒	๑	โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตร	✓				๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	กษจ.	
๓	๒	โครงการ ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	✓				๑๖๒,๔๕๐	๑๖๒,๔๕๐	๑๖๒,๔๕๐	๑๖๒,๔๕๐	๑๖๒,๔๕๐	๘๑๒,๒๕๐	กษจ.	
๔	๒	โครงการ เกษตรอินทรีย์	✓				๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	กษจ.	
๕	๒	โครงการ พัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการ	✓				๙๔,๐๐๐	๙๔,๐๐๐	๙๔,๐๐๐	๙๔,๐๐๐	๙๔,๐๐๐	๔๗๐,๐๐๐	กษจ.	
๖	๓	โครงการ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	✓				๕๕๗,๐๐๐	๕๕๗,๐๐๐	๕๕๗,๐๐๐	๕๕๗,๐๐๐	๕๕๗,๐๐๐	๒,๗๘๕,๐๐๐	กษจ.	
๗	๓	โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ	✓				๒๐๕,๐๐๐	๒๐๕,๐๐๐	๒๐๕,๐๐๐	๒๐๕,๐๐๐	๒๐๕,๐๐๐	๑,๐๒๕,๐๐๐	กษจ.	
๘		โครงการส่งเสริมการปลูกพืชไม้ผลและพืชเศรษฐกิจ		✓								-	กษจ.	
งบกรม							๑,๐๘๙,๕๕๐	๑,๐๘๙,๕๕๐	๑,๐๘๙,๕๕๐	๑,๐๘๙,๕๕๐	๑,๐๘๙,๕๕๐	๕,๔๔๗,๗๕๐		
งบจังหวัด							อยู่ระหว่างการจัดทำรายละเอียดโครงการเสนอของบจังหวัด							
งบกลุ่มจังหวัด							อยู่ระหว่างการจัดทำรายละเอียดโครงการเสนอของบกลุ่มจังหวัด							

แบบฟอร์มบรรจุแผนงาน/โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมความเข้มแข็งให้เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ ที่ ๑ สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กลยุทธ์ ที่ ๒ ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน

กลยุทธ์ ที่ ๓ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางการเกษตร

กลยุทธ์ ที่ ๔ พัฒนาศักยภาพและพัฒนากลุ่มเกษตรกรผู้เกษตรกรรมมืออาชีพ

กลยุทธ์ ที่ ๕ สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ ที่ ๖ ส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพและการบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรอย่างยั่งยืน

ลำดับ	กลยุทธ์ ที่	โครงการ	แหล่ง				งบประมาณ (บาท) โดยประมาณการ						หน่วยงาน	
			งบประมาณ				พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	ดำเนินการ	
			(ใส่เครื่องหมาย /)										หลัก	ร่วม
			งบกรม	งบ จังหวัด	งบกลุ่ม จังหวัด	งบอื่นๆ								
๑	๑	โครงการ ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	✓				๓๘๑,๐๐๐	๓๘๑,๐๐๐	๓๘๑,๐๐๐	๓๘๑,๐๐๐	๓๘๑,๐๐๐	๑,๙๐๕,๐๐๐	กษจ.	
๒	๓	โครงการ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	✓				๑,๕๘๗,๐๐๐	๑,๕๘๗,๐๐๐	๑,๕๘๗,๐๐๐	๑,๕๘๗,๐๐๐	๑,๕๘๗,๐๐๐	๗,๙๓๕,๐๐๐	กษจ.	
๓	๔	โครงการ พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	✓				๓๐๔,๐๐๐	๓๐๔,๐๐๐	๓๐๔,๐๐๐	๓๐๔,๐๐๐	๓๐๔,๐๐๐	๑,๕๒๐,๐๐๐	กษจ.	
๔	๕	โครงการ ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	✓				๓๖๘,๐๐๐	๓๖๘,๐๐๐	๓๖๘,๐๐๐	๓๖๘,๐๐๐	๓๖๘,๐๐๐	๑,๘๔๐,๐๐๐	กษจ.	
๕	๕	โครงการ ยกระดับศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการ/ วิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าชุมชน	✓				๓๔๕,๐๐๐	๓๔๕,๐๐๐	๓๔๕,๐๐๐	๓๔๕,๐๐๐	๓๔๕,๐๐๐	๑,๗๒๐,๐๐๐	กษจ.	
๖	๕	โครงการ สร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร	✓				๑๖๗,๐๐๐	๑๖๗,๐๐๐	๑๖๗,๐๐๐	๑๖๗,๐๐๐	๑๖๗,๐๐๐	๘๓๕,๐๐๐	กษจ.	
๗	๖	โครงการ ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระดับไร่นา	✓				๗๐,๕๐๐	๗๐,๕๐๐	๗๐,๕๐๐	๗๐,๕๐๐	๗๐,๕๐๐	๓๕๒,๕๐๐	กษจ.	
๘	๖	โครงการ ส่งเสริมการหยุดการเผาในพื้นที่การเกษตร	✓				๒๐๕,๐๐๐	๒๐๕,๐๐๐	๒๐๕,๐๐๐	๒๐๕,๐๐๐	๒๐๕,๐๐๐	๑,๐๒๕,๐๐๐	กษจ.	
งบปกติ							๓,๕๒๗,๕๐๐	๓,๕๒๗,๕๐๐	๓,๕๒๗,๕๐๐	๓,๕๒๗,๕๐๐	๓,๕๒๗,๕๐๐	๑๗,๑๓๗,๕๐๐		
งบจังหวัด							อยู่ระหว่างการจัดทำรายละเอียดโครงการเสนอของงบจังหวัด							
งบกลุ่มจังหวัด							อยู่ระหว่างการจัดทำรายละเอียดโครงการเสนอของงบกลุ่มจังหวัด							

แบบฟอร์มบรรจุแผนงาน/โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ ที่ ๑ เชื่อมโยงเกษตรกรกลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกรเข้ากับตลาดและผู้แปรรูปสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ ที่ ๒ ส่งเสริมการทำเกษตรในระบบเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming)

ลำดับ	กลยุทธ์ ที่	โครงการ	แหล่ง				งบประมาณ (บาท) โดยประมาณการ						หน่วยงาน ดำเนินการ	
			งบประมาณ				พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
			(ใส่เครื่องหมาย /)											
			งบกรม	งบ จังหวัด	งบกลุ่ม จังหวัด	งบอื่นๆ								
๑	๑	โครงการ ส่งเสริมการพัฒนาระบบตลาดภายในสำหรับสินค้าเกษตร	✓				๑๓๖,๐๐๐	๑๓๖,๐๐๐	๑๓๖,๐๐๐	๑๓๖,๐๐๐	๑๓๖,๐๐๐	๖๘๐,๐๐๐	กษจ.	
			งบปกติ				๑๓๖,๐๐๐	๑๓๖,๐๐๐	๑๓๖,๐๐๐	๑๓๖,๐๐๐	๑๓๖,๐๐๐	๖๘๐,๐๐๐		
			งบจังหวัด				อยู่ระหว่างการจัดทำรายละเอียดโครงการเสนอของบจังหวัด							
			งบกลุ่มจังหวัด				อยู่ระหว่างการจัดทำรายละเอียดโครงการเสนอของบกลุ่มจังหวัด							

